

ПАМ'ЯТКА УЧАСНИКАМ АТО

ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ
ТА ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОБОРОНИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ У СПРАВАХ
ВETERANІВ ВІЙНИ
ТА УЧАСНИКІВ АТО

ГРОМАДСЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ
"ЮРИДИЧНА СОТНЯ"

ВСТУП

Ця пам'ятка розроблена Громадською Організацією “Юридична Сотня” спільно з фахівцями Міністерства соціальної політики України, Державної служби з питань ветеранів війни та учасників АТО, та Міністерства оборони України та Генерального Штабу Збройних Сил України з метою забезпечення військовослужбовців базовою інформацією щодо пільг, прав і соціальних гарантій, а також - надання рекомендацій щодо порядку дій в певних ситуаціях. Матеріал викладений в чотирьох розділах:

I. Військовозобов'язаним	4-23
II. Військовослужбовцям	24-69
III. Ветеранам	70-153
IV. Корисні контакти	154-168

Додаткову інформацію по кожному питанню можна знайти на сайті ГО “Юридична Сотня” – www.legal100.org.ua або скористатися телефонами гарячих ліній та центрів допомоги, наведених у розділі “Корисні контакти”.

Просимо звернути увагу на те, що військовослужбовці та члени їх сім'ї мають право на отримання додаткової допомоги та підтримки з боку органів місцевої влади, військових комісаріатів, органів соціального захисту населення.

I. Військовозобов'язаним

II. Військовослужбовцям

III. Ветеранам

IV. Корисні контакти

1.1 Призов під час мобілізації

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ СТАТТЯ 65. ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ, НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ, ШАНУВАННЯ ЇЇ ДЕРЖАВНИХ СИМВОЛІВ Є ОБОВ'ЯЗКОМ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ГРОМАДЯНИ ВІДБУВАЮТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ.

МОБІЛІЗАЦІЯ ПРОВОДИТЬСЯ ЗГІДНО УКАЗІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

У РАЗІ ОГолошення мобілізації
у державі настає особливий період

Хто підлягає призову під час мобілізації

Військовозобов'язані

Резервісти

Чоловіки 20-60 років
(жінки до 50 років)

Категорії осіб, які підлягають
призову під час мобілізації
можуть визначатися указом
Президента України

Які проходили військову
службу, або є офіцерами
запасу та мають
військово-облікову
спеціальність (ВОС)

СТАТТЯ 23. ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Не підлягають призову під час мобілізації:

Зарезервовані на період мобілізації за державними органами, підприємствами, організаціями

УВАГА!

Особа має бути заброньованою

Довідка з місця роботи

Визнані непридатними до військової служби за станом здоров'я

УВАГА!

Необхідно мати відповідний висновок військово-лікарської комісії

Довідка ВЛК

Чоловіки, на утриманні яких перебувають троє та більше дітей віком до 18 років

УВАГА!

Всі три дітини повинні мати менше 18 років!

Не має значення чи батько проживає в одній родині зі своєю дитиною, яку утримує!

Довідка про склад сім'ї

Жінки та чоловіки:

- які САМОСТІЙНО виховують дитину віком до 18 років
- на утриманні яких перебуває повнолітня дитина-інвалід I чи II групи віком до 23 років
- на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років
- зайняті постійним доглядом за особами, якщо більше нікому забезпечити такий догляд

Довідка про склад сім'ї
Довідка про потребу у догляді

Студенти та аспіранти, які навчаються на денній формі навчання

Довідка з місця навчання

Народні депутати України

Посвідчення нардепа

УВАГА!

Якщо Ви належите до осіб, які не підлягають мобілізації, але повістка все одно прийшла, потрібно з'явитися до військово-матру та надати документи, які підтверджують Ваш статус

Порядок призову

СТАТТЯ 21. ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Оповіщення

СТАТТЯ 21. ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Закон передбачає обов'язок оповіщати про виклик до військомату та відповідальність за неоповіщення. Кодекс України про адміністративні правопорушення Ст. 210¹, 211¹⁻⁶

Не прибуття до військомату в термін вказаний в повістці тягне за собою відповідальність. див. стр. 10

УВАГА!

Виклик (повістка) до військомату - ще не призов: викликають для уточнення стану здоров'я, соціально-демографічних даних, місця проживання тощо.

2. Співбесіда та перевірка документів

військовий квиток

паспорт

характеристика/довідка з
місця роботи/навчання

копія дипломів
про освіту

свідоцтва про технічно-
професійну спеціальність,
права водія, посвідчення УБД
(за наявності)

довідка
про склад
сім'ї

3. Військово-лікарська комісія (ВЛК)

УВАГА!

Всі військовозобов'язані повинні проходити медичний огляд. Закон України «Про військово-обов'язок і військову службу» Ст. 1, п. 10

ВІЙСЬКОМАТ

ОГЛЯД ПРОВІДИТЬ

РАЙОННА ПОЛІКЛІНІКА
(з залученням цивільних лікарів)

Терапевт

Окуліст

Невропатолог

Психіатр

ЛОР

Стоматолог

Дерматолог

Хірург

Ортопед

Флюорографія

Аналізи

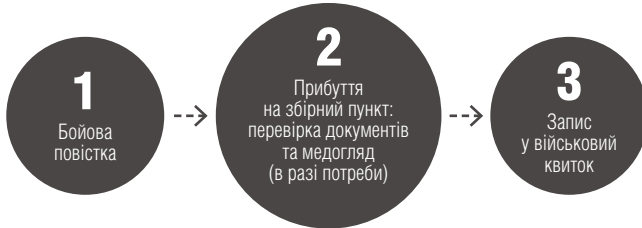
Загальний аналіз
крові/сечі

Кожен лікар робить свій висновок, ставить підпис, печатку та вказує своє прізвище

**Рекомендується: по можливості здайте аналізи
на Гепатит С, ВІЛ/СНІД до проходження медкомісії!!!**

4. Відправлення мобілізованих до в/ч

Початком військової служби є день відправлення у військову частину з районного (міського) військового комісаріату.

У районному віскоматі робиться запис до військового квитка про призов на військову службу.

УВАГА!

Строк, який може пройти моменту отримання призовної повістки до отримання бойової повістки не врегульований і може тривати від кількох днів до кількох місяців

УВАГА!

Для посвідчення мобілізації на військову службу можете просити Довідку про прикріплення до військової частини та витяг з наказу військової частини про зарахування до списків військової частини

В разі настання
непередбачених обставин
прибуття на збірний пункт
може відкладатись

- хвороба, яка позбавляє можливості з'явитись;
- смерть чи важка хвороба близького родича;
- перешкода стихійного характеру або інші обставини, які позбавляють можливості з'явитись на збірний пункт.

Причини неявки повинні підтверджуватись документально.

Відповідальність за ухилення від призову під час мобілізації

ст. 336 КК України
«Ухилення від призову
за мобілізацію»

2-5 роки
ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

ПОКАРАННЯМИ Є:

ст. 337 КК України
«Ухилення від військового
обліку або спеціальних зборів»

штраф до 50 неоподаткованих
мінімумів доходів громадян або
2 роки виправних робіт,
або **6 міс арешт**

1.2 Служба за контрактом

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОБОВ’ЯЗОК І ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ”, П. 3, СТ. 23

Короткострокові контракти

6
міс.

**Контракти з можливістю
продовження**

УВАГА!

Перевіряйте, щоб в контракті був передбачений строк дії контракту.

Хто може укласти?

Особи, звільнені з військової служби під час дії особливого періоду.
Особи, які вже виконали обов’язок військової служби і були звільнені в запас, але бажають продовжити службу в ЗСУ

Призвані під час мобілізації, на собливий період, якщо відслужили мінімум 11 місяців по мобілізації

УВАГА!

Контракт укладається у двох примірниках. Вимагайте отримання своєї копії контракту.

У разі підписання контракту особам, які призивались за мобілізацією **ВИПЛАЧУЄТЬСЯ**

особам рядового складу

11 600

вісім мінімальних заробітних плат

особам сержантського і старшинського складу

13 050

9 мінімальних заробітних плат

особам офіцерського складу

14 500

10 мінімальних заробітних плат

Постанова КМУ від 14.05.2015 р №406 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 року № 1294»

Виплата допомоги здійснюється на підставі наказу командира в/ч

За мобілізованими, які перейшли на контракт зберігається робоче місце та середня заробітна плата на виробництві

Розірвання контракту

Контракт припиняється після 6 місяців з моменту його підписання, але може бути продовжений на наступні 6 місяців.

В разі закінчення особливого періоду або оголошення рішення про демобілізацію контракт припиняється достроково

УВАГА!

Особи, у яких під час дії особливого періоду закінчився контракт (крім 6 місячних) продовжують військову службу до закінчення особливого періоду, або оголошено рішення про демобілізацію.

1.3 Учасники АТО, які мають кредитні

ВИД ПЛАТЕЖУ	ВСТАНОВЛЕНА ЗАКОНОМ ПІЛЬГА	ПЕРІОД ДІЇ ПІЛЬГИ
Тіло кредиту	Не передбачена	-----
Відсотки за користування кредитом	Звільнення від сплати	<p>Для військовослужбовців з початку (18 березня 2014 року) і до закінчення особливого періоду.</p> <p>Для резервістів та військовозобов'язаних - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду.</p>
Штраф/пеня за несвоєчасну сплату платежів по кредиту	Звільнення від сплати	<p>Для військовослужбовців з початку (18 березня 2014 року) і до закінчення особливого періоду.</p> <p>Для резервістів та військовозобов'язаних - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду.</p>
Комісія по кредиту	Не передбачена	-----

зобов'язання перед банками

НОРМАТИВНЕ ОБґРУНТУВАННЯ

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ

п.3.3. Постанови Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 461 «Про заходи щодо забезпечення погашення кредитів»

Звернутись до банку з письмовою заявою про проведення реструктуризації та додати документи, що підтверджують проходження військової служби або іншу участь в АТО, а також скрутне матеріальне становище (копію довідки про розмір заробітної плати, копію довідки про доходи). Приклад заяви додається (Додаток № 1).
АЛЕ: реструктуризація проводиться тільки у випадку згоди на це банку.

п. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Лист Національного Банку України від 02.09.2014 р. N 18-112/48620

Лист Міністерства оборони України від 21.08.2014 р. N 322/2/7142

Банки під час дії особливого періоду не мають право нараховувати відсотки, а у випадку нарахування зобов'язані їх списувати.
Для реалізації вказаного права необхідно письмово повідомити банк, що Ви проходите військову службу та надати підтверджуючий документ (копію військового квитка з відповідною службовою відміткою, копію довідки про призов військовозобов'язаного на військову службу, копію витягу із наказу або довідка про зарахування до списків військової частини, які видаються військовою частиною (для резервістів)). Приклад повідомлення додається (Додаток № 2).

п. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Лист Національного Банку України від 02.09.2014 р. N 18-112/48620

Лист Міністерства оборони України від 21.08.2014 р. N 322/2/7142

Банки під час особливого періоду не мають права нараховувати неустойку (штраф, пеню), а у випадку нарахування зобов'язані її списувати по кредиту у разі невиконання зобов'язань військовослужбовцем.
Для реалізації вказаного права необхідно письмово повідомити банк, що Ви проходите військову службу та надати підтверджуючий документ (копію військового квитка з відповідною службовою відміткою, копію довідки про призов військовозобов'язаного на військову службу, копію витягу із наказу або довідка про зарахування до списків військової частини, які видаються військовою частиною (для резервістів)). Приклад повідомлення додається (Додаток № 2).

Звернутись до банку з письмовою заявою про проведення реструктуризації та додати документи, що підтверджують проходження військової служби або іншу участь в АТО, а також скрутне матеріальне становище (копію довідки про розмір заробітної плати, копію довідки про доходи). Приклад заяви додається (Додаток № 1). При зверненні до банку із заявою про реструктуризацію обов'язково необхідно вказати про реструктуризацію (або відстрочку) сплати комісії по кредиту.

1.

Звернутись до банку із проханням зупинити нарахування відсотків та неустойки Вам необхідно особисто, однак деякі банки надають можливість представництва інтересів учасника АТО близькими родичами. Крім того, з проханням здійснити реструктуризацію Ви можете звернутись особисто або через представника за довіреністю чи адвоката.

2.

Довідка про призів військовозобов'язаного на військову службу або витяг з наказу чи довідка про зарахування до списків військової частини, які видаються військовою частиною, можуть видаватись родинам військовозобов'язаних та резервістів для пред'явлення їх за місцем вимоги.

3.

Без попередньої консультації із юристом бажано не підписувати ніяких документів, що пропонуються банком для підписання (додаткових угод, заяв тощо).

4.

У Постанові Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 461 «Про заходи щодо забезпечення погашення кредитів» банкам рекомендовано здійснювати реструктуризацію кредитної заборгованості позичальникам, що потрапили у скрутне матеріальне становище. Таким чином, при зверненні необхідно посилались на дану Постанову та надсилати копію листа до НБУ та Мініборони з метою підвищення шансів на отримання позитивного рішення.

5.

Необхідно обов'язково зберігати всі розрахункові документи (квитанції, чеки тощо) протягом трьох років.

6.

Після повної сплати коштів по кредиту необхідно отримати у представників Банку довідку про відсутність заборгованості.

7.

Ряд банків (Дельта Банк, Приватбанк, Universal bank) у разі смерті або отримання інвалідності учасником АТО прощають кредитну заборгованість. З процедурою та переліком документів можна ознайомитись на сайтах вказаних банків.

8.

Статус осіб, що беруть добровільну участь у недержавних військових формуваннях не визначений законодавством, тому можуть виникати проблеми з отриманням вказаних пільг такими особами. Однак, необхідно зберігати усі документи, що підтверджують участь в АТО на добровільних засадах, для захисту прав таких осіб в майбутньому.

Зразок повідомлення про проходження військової служби для припинення нарахування відсотків за кредитом

_____ (назва банківської установи)

_____ (місцезнаходження банківської установи)

Заявник: _____
(прізвище, ім.'я, по батькові)
який зареєстрований за адресою:

Засіб зв'язку: _____

Повідомлення про проходження військової служби

Я, _____, є Позичальником відповідно до укладеного Договору про _____ № _____ від «__» _____ 201_ року (надалі – Договір) (копія додається).

«__» _____ 2014 року мене було призвано для проходження військової служби у _____, де я служу по сьогоднішній день (докази додаються).

Положеннями п. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» із внесеними змінами від 20.05.2014 року закріплено, що військовослужбовцям з початку і до закінчення особливого періоду, а резервістам та військовозобов'язаним - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення особливого періоду штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у

тому числі банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом не нараховуються.

Керуючись п. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» повідомляю про проходження мною військової служби та прошу не нараховувати проценти за користування кредитом та штрафні санкції у зв'язку із невиконанням зобов'язань.

Додатки:

1. Копія договору про _____ № _____ від _____.
2. Копія паспорту Заявника.
3. Копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.
4. Копія військового квитка Заявника. (або довідка про призов на військову службу)
5. _____.

(інші документи: довідка з військової частини, лист командира тощо)

«__» _____ 2014 рік

_____ (ініціали, прізвище)

Зразок заяви про реструктуризацію кредитної заборгованості

_____ (назва банківської установи)

_____ (місцезнаходження банківської установи)

Заявник: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
який зареєстрований за адресою: _____

Засіб зв'язку: _____

Заява про реструктуризацію кредитної заборгованості

Між мною, _____, та _____ був укладений Договір про _____ № _____ від «___» _____ 201_ року (надалі – Договір), відповідно до якого мені був наданий кредит у розмірі _____ (_____ гривень).

Відповідно до п. _____ Договору, я, як Позичальник, повинен сплачувати не пізніше _____ числа кожного місяця проценти за користування кредитом та щомісячну суму по кредиту у розмірі _____ (_____ гривень).

До _____ року я сумлінно виконував свої зобов'язання за договором та вносив чергові платежі.

Станом на сьогоднішній день я тимчасово не маю можливості здійснювати оплату по кредиту у зв'язку з тим, що з «___» _____ 2014 року по сьогоднішній день проходжу військову службу та беру участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України, що підтверджується документами, доданими до цієї заяви. У зв'язку з об'єктивними обставинами мого фінансове становище погіршилось та я наразі не маю достатнього заробітку для виконання кредитних зобов'язань у повному обсязі відповідно до раніше обумовленого Договору.

Положення ч. 12 ст. 11 Закону України «Про захист прав споживачів» передбачає, що кредитордавець має право проводити за погодженням із споживачем реструктуризацію заборгованості за договором про надання споживчого кредиту. Реструктуризація може здійснюватись шляхом зміни механізму нарахування відсотків таким чином, щоб частина щомісячних платежів з обслуговування кредитів не перевищувала 35 відсотків сукупного місячного доходу сім'ї.

На підставі вищевикладеного, керуючись ст. 11 Закону України «Про захист прав споживачів», п. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», п.3.3. Постанови Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 461 «Про заходи щодо забезпечення погашення кредитів».

ПРОШУ:

- Розглянути дану заяву у встановленому законодавством порядку.
- Провести реструктуризацію заборгованості за Договором про _____ № _____ від «___» _____ 201_ року, для оплати суми по кредиту у вигляді щомісячного платежу у розмірі _____ (_____ гривень) 00 копійок на строк до «___» _____ 201_ року або надати кредитні канікули із відстроченням сплати суми основного боргу, відсотків та інших платежів по Договору № _____ від «___» _____ 201_ року строком на _____ місяців з «___» _____ 201_ року.
- Про результати розгляду мого звернення прошу проінформувати мене письмово, надіславши лист за адресою: _____, у строк, що не перевищує встановленого у ст. 20 Закону України «Про звернення громадян».

Додатки:

- Копія Договору про _____ № _____ від _____.
- Копія паспорту Заявника.
- Копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.
- Копія військового квитка Заявника.
- Копія Довідки про майновий стан та доходи.
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

(інші документи, що можуть виступати доказами)

«___» _____ 2014 рік

_____ (ініціали, прізвище)

1.4 Трудові права

ПРАЦЕВЛАШТОВАНИМ

Ст. 119 КЗпП

- Мобілізовані не можуть бути звільнені! Лише увільнені від виконання посадових обов'язків
- За мобілізованим зберігається робоче місце до моменту фактичної демобілізації
- Роботодавець зобов'язаний виплачувати мобілізованому середню заробітну плату на підприємстві
- Полонені, поранені, зниклі безвісти НЕ можуть бути звільнені з роботи до їх демобілізації
- Трудовий стаж не переривається (ст.8 ЗУ "Про військовий обов'язок")

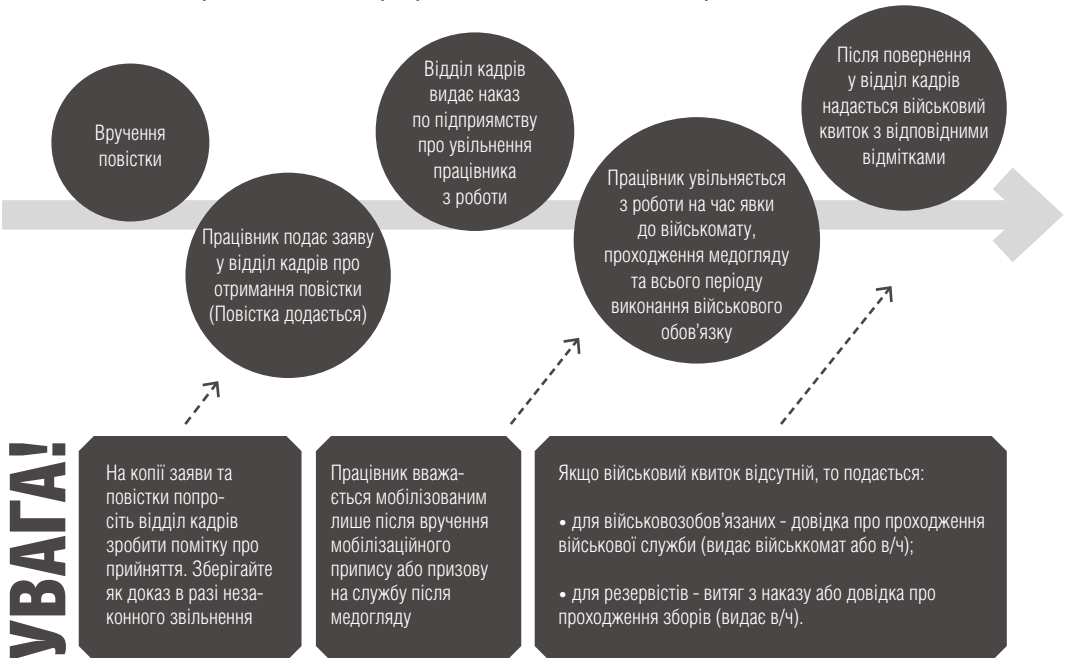
БЕЗРОБІТНИМ

ст. 25 ЗУ "Про військовий обов'язок і військову службу"

- В разі призову по мобілізації виплата допомоги по безробіттю припиняється
- Після звільнення в запас, при повторній реєстрації у Службі зайнятості, виплати по безробіттю здійснюватимуться з урахуванням фактичного працевлаштування протягом проходження служби та розміру грошового забезпечення

- Виплата пенсій не припиняється (ст.2 ЗУ "Про пенсійне забезпечення")

Як правильно оформити відносини з роботодавцем?

Зразок заяви про звільнення

Директору ТОВ «Назва»
п/б

Ваша посада
п/б

Заява

Прошу увільнити мене від виконання посадових обов'язків на час (проходження військової служби у зв'язку з мобілізацією в особливий період), на період від “___”_____2015 р. із збереженням посади та середньої заробітної плати.

До цієї заяви додаю повістку з військомату.

Дата

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Зразок наказу про звільнення

03 квітня 2015 р.
Вих. 03/04-2015

ТОВ «Назва»

Наказ

Про увільнення від роботи (звільнення від виконання посадових обов'язків)
Петренка П.П. на час несення військової служби в зв'язку з мобілізацією
Згідно ст.119 Кодексу законів про працю України

НАКАЗУЮ:

Увільнити від виконання посадових обов'язків Петренка П.П., заступника керівника відділу продажів, з 03.04.2015 р. на час проходження військової служби у зв'язку з мобілізацією в особливий період, із збереженням посади та середньої заробітної плати.

Підстава: повістка Святошинського РВК м. Києва від 20.03.2015 р.

_____ (підпис)

Директор _____ (ініціали, прізвище)

З наказом ознайомлений (підпис)
Петренко П.П.
Дата

Розрахунок середньої з/п на виробництві

ВИПЛАЧУЄТЬСЯ 2 РАЗИ НА МІСЯЦЬ (ст. 115 КЗпП)

Постанова КМУ №100 від 08.02.1995
"Про затвердження Порядку обчислення середньої зарплати"

1

Розрахунок середньої офіційної з/п за останні 2 місяці роботи

Не враховуються надбавки, премії, добові інші виплати разового характеру

$(2000 + 2000) : 2 = 2000$ грн.

СЕРЕДНЯ З/П

2

Розрахунок середньоденної з/п:

Поділити з/п за фактично відпрацьовані протягом 2 міс робочі дні на число відпрацьованих робочих днів.

$2000 : 22 = 90,90$ грн.

СЕРЕДНЬОДЕННЯ З/П

3

Розрахунок середнього заробітку за період проведення зборів середньоденний заробіток множиться на число робочих днів, які припадають на період, в який будуть проводитися збори.

$90,90 * 365 = 33,179$ грн.

СУМА, ЯКА МАЄ БУТИ КОМПЕНСОВАНА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЮ

УВА

При відсутності виплат за останні 2 місяці, беруться попередні 2 місяці або робиться розрахунок згідно окладу.

Якщо особа пропрацювала менше 2 міс, береться з/п за фактично відпрацьований час.

33,179 грн.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РОБОТОДАВЦЯ ЗА НЕВИПЛАТУ З/П:

Порушення термінів виплати зп/неповну випату

Умисна невивплата протягом більше 1 місяця

ШТРАФ

510-1 700 грн
(ст. 41 КУпАП)

8 500 – 17 000 грн
або до 2 років виправних робіт або позбавлення волі до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади до трьох років (ст. 175 ККУ)

Що робити якщо перестали виплачувати з/п?

УВАГА!

При першій можливості наведіть контакт з роботодавцем та надайте довідку про проходження військової служби

Що робити в разі незаконного звільнення

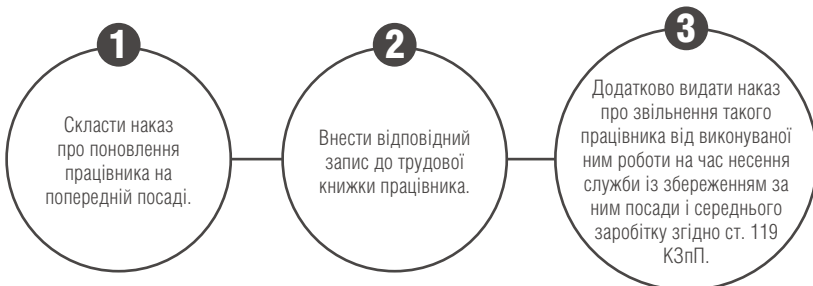

Поновлення на роботі

ПРАЦІВНИКИ, ЯКІ БУЛИ ЗВІЛЬНЕНІ У ЗВ'ЯЗКУ З МОБІЛІЗАЦІЄЮ ПОВИННІ БУТИ ПОНОВЛЕНІ НА РОБОТІ (ЗУ №1275 ВІД 20.05.2014)

ЩОБ ПОНОВИТИ ЗВІЛЬНЕНОГО В ЗВ'ЯЗКУ З МОБІЛІЗАЦІЄЮ ПРАЦІВНИКА РОБОТОДАВЕЦЬ ПОВИНЕН

Повернення на роботу

ПІСЛЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ ПРАЦІВНИК ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ВИЙТИ НА РОБОТУ ОДРАЗУ ПІСЛЯ СТАНОВЛЕННЯ НА ОБЛІК У ВІЙСЬКОМАТІ

Додаткові права:

Переважне право на залишення на роботі в разі скорочення на підприємстві (ст. 42 КЗпП)

Право на щорічну відпустку повної тривалості до закінчення 6 міс у перший рік роботи на підприємстві (ст. 119 КЗпП)

Можливість використовувати чергову щорічну відпустку у зручний час

14 календарних днів на рік додаткової відпустки, зі збереженням з/п

Додаткові гарантії щодо працевлаштування осіб до 35 років, які влаштовуються на роботу вперше (ст. 196 КЗпП).

**Більше інформації при зверненні в Державну службу зайнятості
(м. Київ, вул. Еспланадна, 8/10, тел.: (044) 284-38-94)**

Мобілізація фізичних осіб підприємців (ФОП)

Державна реєстрація підприємницької діяльності ФОП не припиняється (ст. 39 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу")

Мобілізація такої особи під час особливого періоду є додатковою підставою розірвати трудовий договір з найманими працівниками ФОП (ст.ст. 36, 40 і 431 КЗпП). Працівників можна звільняти без завчасного попередження.

При залишенні працівників на роботі, ФОП повинен уповноважити керівника на своє місце

Протягом 1 міс після демобілізації ФОП зобов'язаний провести остаточні розрахунки з працівниками, щоб уникнути штрафів

У разі, якщо ФОП має працівника, який вже мобілізований на військову службу і за яким зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток, то необхідно уповноважити іншу особу виконувати обов'язки за розрахунками з найманими працівниками

Податки

Щодо себе ФОП звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з ПДФО або єдиного податку, а також ЄСВ на весь період служби

Документи для звільнення від сплати податків:

заява;

копія військового квитка або інший документ із зазначенням даних про призов

Документи надаються протягом 10 днів після демобілізації до територіального органу доходів і зборів за місцем своєї податкової реєстрації.

I. Військовозобов'язаним

II. Військовослужбовцям

III. Ветеранам

IV. Корисні контакти

2.1 Речове забезпечення

Що видають при мобілізації:

[майно особистого користування]

Кашкет польовий

Шапка-підшоломник*

Костюм польовий
(куртка та штани)

Куртка польова
утеплена

Штани польові
утеплені*

Черевики
з високими берцями

Футболка та труси
(2 комплекти)

Білизна натільна
трикотажна
(2 комплекти)*

Білизна тепла
трикотажна*

Рукавиці бавовняні теплі
(або трикотажні)

Шкарпетки
бавовняні (літні)
(3 пари)

Шкарпетки напів-вовняні
(зимові) (2 пари)*

Ремінь
до штанів

Шапка
зимова

Шарф-труба
зимова

Бахіли
утеплені

Капці
казармені

* – Зазначені предмети видаються в зимову пору року. Кашкет польовий, футболки та труси видаються в літню пору року.

[інвентарне майно]

Рушники
(2 шт)

Мішок
речовий

Казанок

Фляга

Все інвентарне майно підлягає здачі при демобілізації

[**постільні речі**]

Матрац ватяний

Подушка (1 шт)

Ковдра (1 шт)

Наволочка (1 шт)

Простирадло (2 шт)

При розміщенні в польових умовах, замість матраца, подушки та ковдри можуть видаватись каремати та мішки спальні.

Предмети, що видаються для речового забезпечення на період виконання спеціальних завдань, в тому числі під час участі в АТО

[**захист**]

Бронезилет + чохол

Розвантажувальна система

Шолом кулезахисний – кевларовий!

Чохол до шолома кулезахисного – 1 шт. (камуфльований або білий – за сезоном)

Окуляри захисні балістичні

Шапка-підшоломник

Балаклава

Панама літня польова

Окуляри стрілкові

[**голівні убори**]

Беруші багаторазові – 4 шт

УВАГА!

В разі видачі б/у бронезелета ретельно перевірте його. **В разі пошкодження вимагайте заміну!**

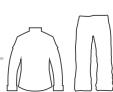
КОСТЮМИ

Костюм
утеплювач
(куртка і штани)

Костюм
маскувальний
літній

Костюм
маскувальний
зимовий

Вітро-вологий
захисний костюм

Сорочка
бойова

Костюм
снайпера
(снайперам)

РУКАВИЦІ

Рукавиці
тактичні

Рукавиці
зимові

поверненню підлягає все майно, крім форми, у якій звільняється військовослужбовець (див. розділ 2.12), а також наїїльна та тепла білизна, фуфайки з короткими рукавами та труси, шкарпетки, рукавички.

ІНШЕ УСТАТКУВАННЯ

Тент універсальних
захисний

Мішок
спальний

Рюкзак
рейдовий

Наколінники

Налікотники

Килимок
(кареMAT)

Рюкзак
індивідуальний

Сітка
протимоскітна

УВАГА!

Видача нових предметів речового майна проводиться після встановлення його непридатності до подальшого використання, НЕЗАЛЕЖНО від терміну експлуатації в АТО.

Видача майна

Видача майна проводиться після прибуття до в/ч та зарахування до списків військових частин

Майно видається під розпис військовослужбовця зі складу в/ч або в підрозділі

Облік ведеться у картці обліку (Форма Ф-45)

УВАГА!

Якщо, прибувши у в/ч, Вам не видають речове забезпечення, звертайтеся з рапортом до командира підрозділу (взводу, роти, батальйону).

Якщо командир підрозділу не реагує, військовослужбовець має право звернутися до командира військової частини з рапортом (скаргою).

Заміна майна

При отриманні майна пересвідчіться, що розміри Вам підходять. За необхідності, вимагайте заміну

Заміна непридатного майна проводиться згідно висновку комісії в/ч. Терміни використання майна не враховується, якщо майно стало непридатним при виконанні спеціальних завдань (у тому числі в АТО).

Оформлення висновку комісії здійснюється складанням акту, який затверджує командир військової частини.

Непридатне майно здається на склад частини для подальшої утилізації або ремонту та використання в якості робочої форми одягу.

У випадку **отримання неякісних предметів речевого забезпечення** військовослужбовець негайно доповідає безпосередньому командирі. Командири підрозділів зобов'язані забезпечити якісним майном підлеглих.

Здача майна

Здача речевого майна оформляється накладними на здачу (здавальними відомостями).

В разі втрати майна, яке підлягає поверненню військовослужбовець подає рапорт командирі підрозділу з поясненням обставин втрати майна, проханням провести розслідування та списати майно

УВАГА!

Речі, куплені за власний рахунок або надані в користування волонтерами є особистими речами та не підлягають обліку/поверненню!

Командир в/ч має право обмежити користування такими речами (зокрема, телефонами, планшетами тощо), виходячи з інтересів служби.

В разі встановлення необхідності відшкодувати майно:

- дозволяється заміна майна рівноцінним, яке не вилучено з обігу
- **вартість майна відшкодовується з урахуванням зносу**

УВАГА!

Відповідальність за умисне знищення/пошкодження майна - див. стр 42.

Приклад рапорту на видачу речового забезпечення

Командиру В/ч _____

Рапорт

Я, _____,
(Звання, ПІБ, посада, підрозділ, в/ч)

прошу видати мені речове забезпечення згідно нормативам, передбачених керівними документами, а саме прошу забезпечити мене наступним: (перелік предметів речового забезпечення, яких не вистачає).

Доповідаю, що безпосереднім командиром мого підрозділу речове забезпечення здійснене не було.

“ ___ ” _____ 20__р.

_____
(Звання, Підпис)

УВАГА!

Ст.58 Безпосередній начальник особисто відповідає перед державою за забезпечення ввіреного йому підрозділу.

Ст.59 Безпосередній начальник зобов'язаний організувати своєчасну видачу всіх видів забезпечення та перевіряти його повноту.

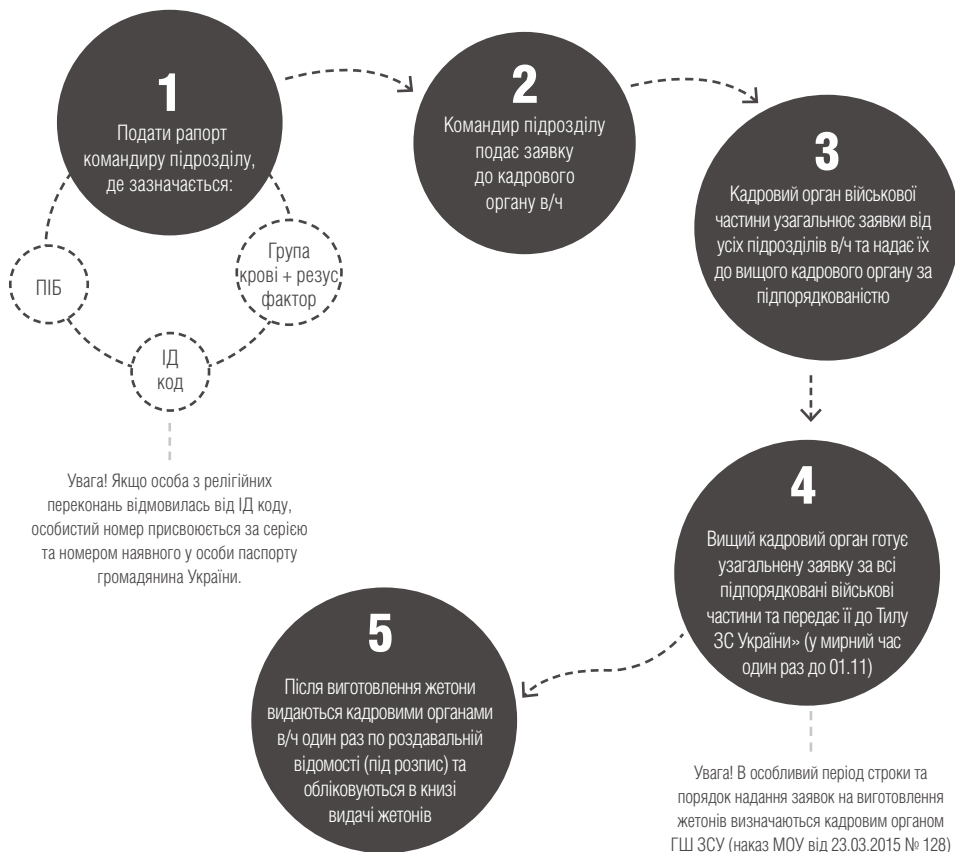
2.2 Жетони

Наказ МОУ №333 від 26.05.14

Жетони видаються при призові в військкоматі або у військовій частині
Після звільнення з військової служби жетони здаються до військкомату та прикріплюються до особової справи

Порядок отримання жетону:

УВАГА!

У разі втрати жетону, виготовлення нового жетону здійснюється за власний кошт. В особливий період під час перебування військовослужбовця у складі військових частин, які беруть участь у бойових діях, жетон закріплюється на міцному шнурку (панцожку) і носиться на шії військовослужбовця.

У мирний час військовослужбовець повинен постійно зберігати жетон при собі в документі, що посвідчує особу військовослужбовця.

2.3 Грошове забезпечення

Розмір грошового забезпечення залежить від посади, звання та щомісячних додаткових видів грошового забезпечення

Виплачується щомісяця до 20 числа кожного місяця

в касі в/ч або перерахуванням на банківський рахунок

[звання]

[посади]

Військове звання	Виплата грн.	Тарифний розряд	Посадовий оклад (ПО) грн.	Розмір премії (% від ПО)	Орієнтовний розмір ГЗ грн.
Рядовий	30	I	450-485	680%	6000
Ст. солдат	35	II	485-530	680%	7000
Мол. сержант	40	III	530-565	630%	7100
Сержант	45	IV	565-605	580%	7200
Ст. сержант	50	V	605-645	540%	7300
Старшина	55	VI	645-685	515%	7500
Прапорщик	60	VII	685-720	485%	7550
Ст. прапорщик	65	VIII	720-740	470%	7600
Молодший л-т	105	IX	740-760	455%	7700
Лейтенант	110	X	760-800	425%	8000
Старший л-т	115	Команд. взводу	750-850	450%	9000
Капітан	120	Команд. роти	950-1050	450%	11000
Майор	125	Команд. батальйону	1000-1100	450%	13000
Підполковник	130	Команд. полку	1050-1150	450%	16000
Полковник	135	Команд. бригади	1150-1200	450%	16000

Для військовослужбовців, які виконують завдання в районах АТО встановлюються

+ 4200 грн на лінії зіткнення

+ 1200 грн за перебування в інших районах АТО

Всім військовослужбовцям, незалежно від перебування в районах АТО **ВИПЛАЧУЄТЬСЯ 60% ЩОМІСЯЧНОГО ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

УВАГА!

Надбавка 60% НЕ виплачується, якщо є дисциплінарні стягнення.

Щомісячні додаткові види грошового забезпечення

За вислугу років

щомісячна додаткова винагорода
60% від основного
грошового забезпечення

За роботу
з особовими
складом

За виконання особливо
важливих завдань

щомісячна премія
офіцерам

За особливі
умови служби

За класну
кваліфікацію

За роботу
з таємними
документами

УВАГА!

Звертайтеся до відділу фінансового забезпечення частини з проханням ознайомитися з порядком нарахування грошового забезпечення

УВАГА!

В разі загибелі військовослужбовця членам його сім'ї виплачуються всі кошти, в тому числі і додаткові винагороди, на які мав право військовослужбовець на день загибелі. До членів сім'ї належать:

- дружина (чоловік), або повнолітні діти, які проживали разом з особою, або законний опікун чи усиновлювач неповнолітніх дітей;
- особи, які перебували на утриманні військовослужбовців, або батьки військовослужбовців рівними частками, якщо військовослужбовці не перебувають у шлюбі і не мають дітей.

Одноразові додаткові види грошового забезпечення

За стрибки
з парашутом

За бойове чергування (3% вдень,
вночі 4%, за місяць не більше 30%)

Морське грошове забезпечення
(в межах тер. вод 40%)

За
розмінування

УВАГА!

Для отримання одноразової допомоги звертайтеся до командира в/ч з рапортом в поточному році.

Допомога

Для
оздоровлення

Для вирішення
соціально-
побутових
питань
(в разі
наявності
бюджету)

При звільненні з військової служби:

- за станом здоров'я + 50% за кожен рік служби
- за сімейними обставинами +25% за кожен рік служби
- за віком
- в разі закінчення контракту
- скорочення

Розмір допомоги залежить від вислуги років

НАКАЗ МОУ “ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТИ ВИНАГОРОД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ, ОСОБАМ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД ТА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ” №67 ВІД 10.02.2016

1 ЗА УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ БОЙОВОГО ЗАВДАННЯ

Виплачується (грн)

[365 400]

на бригаду

[243 600]

на полк, батальйонно-тактичну групу

[121 800]

на батальйон, дивізіон та прирівняні до них військові частини

[60 900]

на роту, батарею, ескадрилью, взвод, групу та прирівняні до них підрозділи

Порядок оформлення виплати

1.

Штаб АТО видає розпорядження, де визначає завдання командир в/ч

2.

Командир в/ч, підрозділу, видає бойовий наказ

3.

Після бою, командир підрозділу, заповнює журнал бойових дій та подає рапорт командир в/ч про результати завдання та перелік осіб, які брали в ньому участь

4.

Командир в/ч готує рапорт (донесення) з клопотанням про призначення одноразової винагороди

5.

Штаб АТО приймає рішення про виплату, з оцінкою результатів завдання і зазначенням кожного, хто брав в ньому участь

6.

Рішення штабу АТО доводиться до командира в/ч

7.

На підставі наказу штабу АТО командир в/ч замовляє додаткові кошти для здійснення виплат винагороди

8.

Виплата здійснюється за місцем проходження служби на підставі наказу командира в/ч

У разі спільного виконання завдань підрозділами різних
військових частин

НАКАЗ ПРО ВИПЛАТУ ДОДАТКОВОЇ ВИНАГОРОДИ ВИДАЄТЬСЯ ШТАБОМ АТО НА ПІДСТАВІ ПОДАННЯ КОМАНДИРА ЗВЕДЕНОГО ПІДРОЗДІЛУ, ЯКИЙ УСПІШНО ВИКОНАВ ЗАВДАННЯ.

ДОДАТКОВА ВИНАГОРОДА КОМАНДИРАМ

Накази про виплату додаткової винагороди на командирів видаються органами військового управління, у підпорядкуванні яких вони перебувають.

2 ЗА БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У БОЙОВИХ ДІЯХ

1000 грн.
1 день

Виплата здійснюється при виконанні завдань:

На напряму головного удару при зіткненні з противником

Ракетними військами та артилерією з вогневого ураження противника

За дні, коли військові беруть участь у:

- розвідці;
- контророзвідувальному забезпеченні в районі АТО в умовах безпосереднього зіткнення з противником та (або) взаємного вогневого контакту з ним;
- здійсненні польотів у районі АТО в зоні ураження;
- веденні повітряного, морського бою.

Порядок оформлення виплати

Участь військовослужбовця у бойових діях в районі АТО після видання бойового наказу командира в/ч фіксується у журналі бойових дій безпосереднім командиром та передається командирі в/ч.

Командир в/ч подає рапорт про безпосередню участь у бойових діях до штабу АТО, із зазначенням кожного військовослужбовця.

За результатом розгляду рапортів штаб АТО підтверджує конкретні дні безпосередньої участі у бойових діях зазначених військовослужбовців.

На підставі підтвердження штабу АТО командир військової частини видає наказ на виплату додаткової винагороди за безпосередню участь військовослужбовців у бойових діях.

Виплати за успішне виконання завдань із знищення (захоплення) техніки (грн)

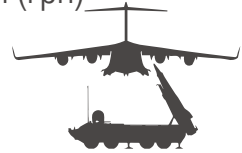
[121 800]

При знищенні бойового літака, ЗРК

[60 900]

При знищенні реактивної системи залпового вогню

[54 810]

При знищенні тактичного ракетного комплексу, військового літака

[48 720]

При знищенні танка, наземної артилерії (самохідної), бойового вертольота

[42 630]

При знищенні наземної артилерії (іншої), військового вертольота, протитанкового ракетного комплексу

[42 630]

При знищенні бойової машини піхоти (десанту), бронетранспортера, броньованої розвідувально-дозорної машини

[36 540]

При знищенні іншого літального апарата, оснащеного засобами ураження або спостереження

[30 450]

При знищенні переносного ЗРК

[12 180]

При знищенні військового автомобіля (вантажного, спеціалізованого), малогабаритного судна бойового (розвідувального) призначення, військового тягача

Порядок оформлення виплати

ДОКУМЕНТИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ ЗІ ЗНИЩЕННЯ ТЕХНІКИ:

журнал бойових дій

- рапорт командира підрозділу, який безпосередньо виконував завдання,
- рапорт командирів суміжних підрозділів, які за результатом візуального спостереження підтверджують знищення (захоплення) техніки;
- дані фото- та відеоспостереження з координатами місця знищення техніки;
- особистий рапорт командира екіпажу літака (вертольота), льотчика - щодо знищеної техніки;
- акт оприбуткування трофейного майна щодо безпосередньо захопленої техніки.

2.5 Відпустки

Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, ст.10-1

Відпустки, що надаються військовослужбовцям з моменту оголошення мобілізації до введення воєнного стану або оголошення демобілізації

Вид	Щорічна відпустка 	За станом здоров'я 	За сімейними обставинами
Тривалість	30 днів - вислуга до 10 років 35 днів – вислуга 10-15 років 40 днів – вислуга 15-20 років 45 днів – вислуга 20 + років	залежно від стану здоров'я на підставі висновку ВЛК В разі поранення: 30, 45 або 60 днів з можливістю продовження до 60 днів (макс. 4 міс)	до 10 днів за сімейними обставинами та в інших обставинах Зберігається в особливий період
Грошове забезпечення	Зберігається + виплачується грошова допомога на оздоровлення (розмір = місячне грошове забезпечення)	Зберігається. Грошова винагорода за АТО та посадовий оклад не виплачується	

УВАГА!

При обчисленні тривалості відпусток не враховуються святкові дні

На наступний день після прибуття до місця проведення відпустки потрібно стати на облік у Службі правопорядку або в найближчому військоматі, за день перед вибуттям до місця служби - знятися з обліку. Вимога щодо становлення та зняття з обліку стосується також відпустки після поранення для реабілітації

**ВІЌД ЗАКОРДОН ДОЗВОЛЕНО
ЗА УМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРО
КРАЌНУ ТА МІСЦЕ ПЕРЕБУВАННЯ**

Порядок оформлення відпустки

Військовослужбовець подає рапорт безпосередньому командиру

Командир передає рапорт до штабу в/ч для подання на розгляд командирів в/ч

Командир в/ч приймає рішення щодо надання відпустки (відмова обґрунтовується)

Щорічна основна відпустка

Порядок розрахунку днів відпустки у рік призову (прийняття на службу за контрактом):

кількість відслужених повних місяців поділити на 12 та помножити на кількість днів відповідно до виступу років

Наприклад: за 2 місяці служби солдат з вислугою до 10 років буде мати 5 днів відпустки $(30/12 * 2 = 5)$

УВАГА!

відпустка може надаватися авансом за місяці, які будуть відслужені. У разі звільнення військовослужбовця до закінчення календарного року, за який він уже використав відпустку провадиться відрахування із грошового забезпечення за дні відпустки, що були використані в рахунок тієї частини календарного року, яка залишилася після звільнення військовослужбовця.

Щорічна основна відпустка

- Надається згідно графіку відпусток, який складається у підрозділах.
- За умови відсутності не більше 30% особового складу в/ч
- Відпустка переривається при оголошенні воєнного стану, мобілізації чи за рішенням командира
- В разі затримки повернення до в/ч через хворобу, сімейні обставини, проблеми в дорозі через сполучення військовий повідомляє свого безпосереднього командира та дає телеграму на командира в/ч через найближчий військкомат

В особливий період

- не використана щорічна відпустка може бути використана в наступному році
- дозволяється об'єднувати щорічні відпустки за 2 роки (макс 90 днів) і ділити їх на частини будь-якої тривалості та кількості
- Члени сім'ї мають право на використання своєї відпустки в той же час, що і військовослужбовець

При демобілізації

- За невикористані дні відпустки виплачується компенсація у році звільнення
- Невикористана відпустка (її частина) може бути надана по звільненні після виключення зі списків в/ч

УВАГА!

У разі смерті військовослужбовця відрахування з його грошового забезпечення за використані дні відпустки не провадиться.

Зразок рапорту на щорічну відпустку

Командиру підрозділу

_____
_____

Рапорт

Прошу надати мені, _____
(звання, ПІБ), щорічну основну відпустку на _____ діб, виплатити грошову допомогу на оздоровлення та надати військовий проїзний документ.

Відпустку буду проводити за адресою:

_____
_____

Тел.: _____
"_____" _____ 20__ р.

Підпис, Звання, Прізвище, Ініціали

Командиру в/ч _____

Клопочу по суті рапорту _____ (звання, ПІБ військовослужбовця, що подав рапорт на відпустку).

Дата

Звання Підпис
Прізвище, ніціали

Відпустка за станом здоров'я

У госпіталі військовослужбовець може отримати рекомендацію щодо

- звільнення від виконання службових обов'язків
- надання відпустки у зв'язку з хворобою/для лікування після важкого поранення

Госпіталь у взаємодії з командиром в/ч повинен забезпечити можливість реалізації права на відпустку

УВАГА!

За необхідності госпіталь може видати військовий проїзний документ, який дає право на безкоштовний проїзд до в/ч або місця проведення відпустки

Військово-проїзний документ

Видається в частині, засвідчується гербовою печаткою та підписом командира

Пред'являється в касі для отримання безкоштовного квитка (бланк "Проїзний документ")

ВПД та бланк здають при поверненні до в/ч

До ВПД можуть вписуватись члени сім'ї

Діє 6 міс з моменту видачі

- Військовослужбовець повинен отримати дозвіл на убуття у відпустку у порядку визначеному командиром в/ч

УВАГА!

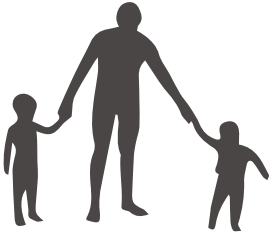
Зазвичай, для оформлення відпустки військовослужбовець зобов'язаний прибути до в/ч. З дозволу командира в/ч, при наявності відповідних обставин (стан здоров'я, відстань, тощо) така вимога може бути недотриманою

- Завжди зв'яжіться з безпосереднім командиром та командиром в/ч для отримання дозволу на відпустку та повідомлення місця перебування

УВАГА!

В разі відсутності контакту з безпосереднім командиром, можна повідомити в/ч надіславши телеграму через військкомат за місцем перебування або рапорт рекомендованим листом з повідомленням

Відпустка за сімейними обставинами

- Кожна обставина має бути підтверджена документами, завіреними військоматом або головою закладу охорони здоров'я
- Надається строком до 10 днів за рішенням командира в/ч

Зразок рапорту на відпустку за сімейними обставинами

Командиру В/ч _____

Рапорт

Прошу надати мені, _____ (звання, ПІБ),
відпустку на _____ діб за сімейними обставинами: _____ (опис обставин).

До рапорту додаю:

Довідку № _____ від _____ 2015 року

Свідоцтво про смерть № _____ від _____ 2015 року

Відпустку буду проводити за адресою:

_____
_____

Тел.: _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Підпис, Звання, Прізвище, Ініціали

2.6 Заміна особового складу військових частин та підрозділів в районах проведення АТО чи виконання інших завдань за призначенням (“РОТАЦІЯ”)

УВАГА!

Не плутати з відпусткою!!

В законі термін
“Ротація” відсутній

Відповідно до рішень
командира в/ч / стану
боєздатності підрозділу /
необхідності поновлення
запасів, втрат

Після передислокації,
особовий склад в/ч може
бути розміщений на полігоні,
в п.п.д., на території
іншої в/ч, де є умови для
психологічного та фізичного
відновлення

Порядок ротації

Підстава: рішення органу військового управління, який здійснює керівництво військовим підрозділом

Військовослужбовець виводиться з району виконання завдань у складі підрозділу або індивідуально у разі перебування у відряженні

Після виведення проводиться робота з психологами, надається час для відпочинку (вихідні дні/відпустка/ відпочинок в межах нового місця дислокації)

2.7 Медичне забезпечення

Закон України “Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, ст. 11

Військовослужбовці мають право на безоплатну медичну допомогу у військових госпіталях

У невідкладних випадках військовослужбовці отримують допомогу в інших лікувально-профілактичних закладах

Якщо військовослужбовець прослужив більше 20 років в ЗСУ, члени сім'ї мають право на медичне обслуговування у військових госпіталях

Військовослужбовці, звільнені з військової служби внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, та члени їх сімей приймаються на обстеження та лікування до військово-медичних закладів

Військовослужбовці, які направляються до санаторіїв для продовження лікування на основі висновку ВЛК отримують путівки безкоштовно

Якщо сукупний дохід сім'ї в розрахунку на одну особу становить менше трьох прожиткових мінімумів, військовослужбовець та члени його сім'ї мають право 1 раз на рік на пільгові путівки в санаторії МОУ та інших військових формувань

Порядок звернення за медичною допомогою

Статут внутрішньої служби ЗСУ, ст. 254, ст. 257

Військовослужбовець повідомляє безпосереднього командира про хворобу

Командир зобов'язаний направити військовослужбовця в медпункт

Після огляду, лікар (фельдшер) може звільнити від виконання службових обов'язків (максимум на 6 днів, з можливістю продовження терміну звільнення)

УВАГА!

В медпункті частини лікування може тривати до 14 днів (Статут внутрішньої служби ЗСУ, ст. 259)

Евакуація та лікування у стаціонарі

поранення

У разі поранення евакуйовують до найближчого закладу охорони здоров'я

У подальшому потрібно оформити: направлення від командира в/ч, ідентифікаційні документи, довідку про травму

Якщо військовий здатен пересуватися сам, йому видають проїзні документи до госпіталю і назад

госпіталь

Начальник госпіталю повідомляє командира в/ч про прибуття та стан військовослужбовця

Робить запит на документи, якщо їх не мав при собі поранений

На період лікування військовослужбовець знаходиться на обліку, речовому та грошовому забезпеченні госпіталю

За 5 днів до виписки начальник госпіталю повідомляє командира в/ч

Під час лікування військовослужбовець знаходиться на обліку та продовольчому забезпеченні госпіталю та підпорядковується начальнику госпіталю

постанова ВЛК

Для визначення придатності до подальшої військової служби Військово лікарська комісія (ВЛК) проводиться після завершення лікування при визначеному наслідку (стан здоров'я, коли подальше лікування не приведе до відновлення придатності)

У постанові ВЛК зазначається причинний зв'язок між пораненням та участь у бойових діях (необхідно для оформлення одноразової грошової допомоги)

При ухваленні від призначеного обстеження, порушення режиму лікування особу може бути виписано з госпіталю без ВЛК. Про відмову в обстеженні повідомляється командир в/ч

Постанова ВЛК чинна протягом 12 місяців після проведення медогляду та повинна бути реалізована негайно

в/ч

Після завершення лікування військовослужбовець зобов'язаний з'явитися у в/ч

Начальник госпіталю може видавати проїзний документ для забезпечення проїзду до в/ч

В разі неможливості пересування, можна направити рапорт з поясненням командира в/ч та копії медичних документів

УВАГА!

Після важких поранень лікар може рекомендувати реабілітацію, відпустку, санаторно-курортне лікування, лікування закордоном, протезування

4 міс

максимальний термін, який надається для безперервного лікування, включаючи відпустку (12 міс при лікуванні туберкульозу)

Після спливу 4 місяців обов'язково проводиться медогляд для визначення ступеню придатності до подальшої служби

Під час лікування всі витрати на дорогу з в/ч до госпіталю та з госпіталю до в/ч сплачує МОУ

УВАГА!

В разі продовження лікування понад 4 міс начальник госпіталю повинен оформити клопотання на командира в/ч щодо продовження виплат грошового забезпечення у повному обсязі

2.8 Речове забезпечення в лікувальних закладах

Інструкція щодо забезпечення речовим майном військовослужбовців, які були поранені (захворіли) та відправлені до лікувальних установ

В разі вибуття військовослужбовця до лікувального закладу у зв'язку з пораненням (хворобою) командир підрозділу подає донесення за формою 24 для списання майна з обліку військової частини.

При оформленні пораненого (хворого) в лікувальному закладі складається акт для обліку його речового майна (форма 11).

Донесення складають у двох примірниках:

1. В речову службу тилу в/ч
2. Залишається у підрозділі

В акті вказуються найменування та кількість речового майна, яке надійшло з пораненими (хворими).

(Наказ Міністра оборони України від 24 грудня 2010 року № 690 "Про затвердження Тимчасового керівництва з обліку військового майна у Збройних Силах України", розділ 8, п. 8.1.21)

Придатне до подальшого використання речове майно, яке надійшло з пораненим (хворим) підлягає санітарній обробці (пранню, хімічному чищенню), зберігається окремо та перед випуском підлягає видачі військовослужбовцю.

Непридатне до подальшого використання предмети речового майна списуються в лікувальній установі та перед випуском військовослужбовцю видаються нові предмети та атестат за формою 21.

ПРЕДМЕТИ, ЯКІ ВИДАЮТЬСЯ ПРИ ВИПИСЦІ З ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*

Шапка-феска

Кашкет польовий

Куртка польова утеплена

Костюм літній польовий

Білизна натільна

Футболка, труси

Черевики з високими берцями

Шкарпетки літні (2 шт)

Шкарпетки зимові

* – Видаються за сезоном та лише у разі набуття раніше виданих предметів непридатного до експлуатації стану

2.9 Переміщення

Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України" №170 від 10.04.2009

Право на переведення з частини в частину обмежене законодавством і можливе лише:

1

за станом здоров'я згідно висновку ВЛК*

2

за сімейними обставинами*

3

в разі службової необхідності

4

в разі проведення організаційних заходів

5

за висновком службової характеристики

Переведення можливе за наявності посад та погодження командирів в/ч.

Рішення про переведення приймає старший начальник над обома військовими частинами

* – для переведення військовослужбовець має подати рапорт

ПОРЯДОК ПЕРЕМІЩЕННЯ

1

рапорт
військовослужбовця

2

відношення-згода
командира частини,
який приймає на
військову службу

3

подання
на переведення
командира в/ч

4

рішення/наказ військового
керівника, який має право
здійснювати переведення

УВАГА!

В разі зміни місця дислокації в/ч військовослужбовець зобов'язаний переміщуватися в складі в/ч

2.10 Дострокове звільнення

**Підстави для дострокової демобілізації (звільнення)
визначені в ч.8 ст. 26 ЗУ “Про військовий обов'язок і військову службу”**

народження третьої дитини, якщо старший з них немає 18 р (підтверджується свідоцтвом про народження)

необхідність постійного догляду за хворою дружиною, дитиною до 18 р, батьками (своїми чи дружини) (підтверджується свідоцтвом МСЕК/ЛКК)

якщо військовослужбовець не перебуває у шлюбі: (підтверджується довідкою про склад сім'ї) утримання дитини віком до 23 р, якщо дитина - інвалід I чи II групи виховання I + дитини до 18 р, яка ПОСТІЙНО проживає з батьком без матері, непридатний зі зняттям з військового обліку

60+

досягнення граничного віку перебування на службі

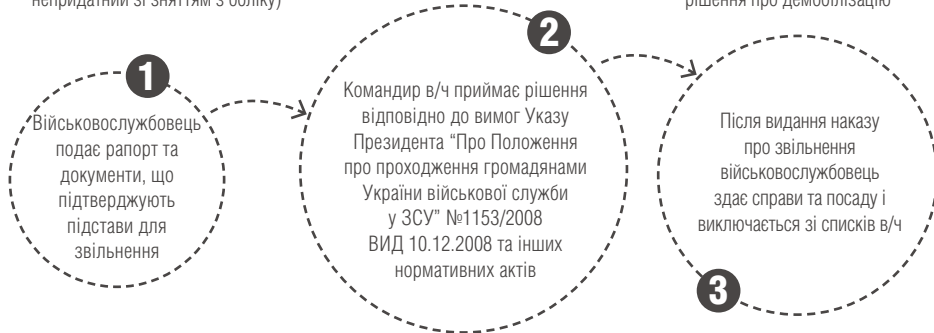
стан здоров'я (на підставі висновку ВЛК: непридатний до військової служби у мирний час, обмежено придатний у воєнний час; непридатний зі зняттям з обліку)

студенти, аспіранти, докторанти денної форми навчання; наукові та науково-педагогічні працівники

Особи, прийняті на військову службу за короткостроковим контрактом, звільняються до закінчення терміну дії контракту в разі оголошення рішення про демобілізацію

УВАГА!

У разі відмови у достроковому звільненні, рішення повідомляється із зазначенням причини відмови

При звільненні видається припис, службова характеристика, грошовий атестат, мед книжка та документи необхідні для оформлення статусу УБД

2.11 Звільнення в запас

Звільнення в запас проводиться згідно Указу Президента України. Військовослужбовець виключається зі списків в/ч та стає на облік до військкомату за місцем фактичного проживання

УВАГА!

Звільнені в запас в обов'язковому порядку зараховуються до першої черги оперативного військового резерву, в якому вони перебувають до закінчення особливого періоду

УВАГА!

Звільнені в запас, які не зараховані до військового резерву **не підлягають повторному призову** протягом шести місяців з дня звільнення

Особливості звільнення в запас

Контрактники

Звільняють після завершення особливого періоду або видання окремого рішення по демобілізації

Поранені
в госпіталі

Звільняють після закінчення лікування

Військові
в полоні

Звільняють після повернення з полону

Безвісно
відсутні

Виключаються зі списку в/ч після появи або визнання судом померлими

УВАГА!

За пораненими, військовополоненими, безвісно відсутніми зберігається місце роботи та середній заробіток до дня наступного після їх взяття на облік у районному військкоматі після їх звільнення з частини

Порядок звільнення в запас

1

Підготовка списку на звільнення та ознайомлення з планом звільнення

Військовослужбовець ставить підпис, про ознайомлення з планом

2

Бесіда про права та обов'язки військовослужбовця

Начальник кадрової служби повинен довести про подальші дії військовослужбовцям, їх права та обов'язки у зв'язку зі звільненням

3

РАПОРТ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ

на ім'я командира частини подається в стройову частину. Приклад рапорту на стр. 49

4

ОТРИМАННЯ ДОКУМЕНТІВ

у стройовій частині при звільненні в запас

Наказ про виключення зі списків частини

ПАКЕТ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ НАДАННЯ СТАТУСУ УБД

Довідка про участь в АТО;

Витяг з наказу по стройовій частині про прибуття/вибуття для виконання завдань в АТО;

Витяг з наказу АТЦ СБУ про залучення до завдань АТО.

Наказ про звільнення

Направлення на військовий облік до військкомату

Припис до військкомату

Вказується вихідний номер надісланой особової справи та запис про видачу документів на оформлення статусу УБД

УВАГА!

Демобілізований має стати на облік в військкоматі протягом 5 ДНІВ з дня виключення зі списків частини!

УВАГА!

Якщо командир частини подав документи на оформлення статусу УБД до демобілізації, посвідчення УБД отримає частина, яка повинна переслати його до районного військкомату

ТАКОЖ МОЖУТЬ ВИДАВАТИСЯ

Витяг з наказу
про звільнення

Службова
характеристика

5

**СТАВИТЬСЯ
ВІДМІТКА ТА ПЕЧАТКА
У ВІЙСЬКОВОМУ
КВИТКУ ПРО
ЗВІЛЬНЕННЯ
В ЗАПАС**

7

**ОСОБОВА СПРАВА
НАПРАВЛЯЄТЬСЯ**

*до військкомату за вказаним
місцем проживання
військовослужбовця*

6

**РОЗРАХУНОК
У ФІНАНСОВОМУ
ВІДДІЛІ ЧАСТИНИ**

Виплачується

*Компенсація за невикористані
дні відпустки за компенсація за невикористані дні
відпустки у році звільнення.*

*Одноразова грошова допомога у зв'язку з демобілізацією
в розмірі 4% місячного грошового забезпечення
(без урахування винагороди за АТО) за кожний повний
календарний місяць служби, але не менш
як 25 відсотків місячного грошового забезпечення.*

*Грошове забезпечення на оздоровлення,
якщо у році звільнення.*

8

**ПІСЛЯ
ЗВІЛЬНЕННЯ В ЗАПАС
ОСОБА ЗАРАХОВУЄТЬСЯ
ДО ОПЕРАТИВНОГО
РЕЗЕРВУ ПЕРШОЇ
ЧЕРГИ**

УВАГА!

При звільненні в запас вимагайте у командира в/ч копії ваших медичних документів. Вони вам знадобляться в разі необхідності підтвердження зв'язку між станом здоров'я та участю у бойових діях, що в свою чергу є підставою для виплати одноразової грошової допомоги

ВАРТО ЗНАТИ!

На роботу потрібно вийти на наступний день ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ В ЗАПАС

Військовослужбовці мають право на безкоштовний проїзд до місця проживання

Зразок рапорту на звільнення

Командиру в/ч _____

РАПОРТ

Прошу Вас звільнити мене _____
(посада, звання та ПІБ)

який був призваний _____ року

через _____
(військовий комісаріат)

з лав Збройних Сил України за пп. «є» п. 3 ч.8 ст. 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 року (зі змінами) (які вислужили встановлені строки військової служби).

Документи для постановки на військовий облік прошу надати до _____
(військовий комісаріат)

Прошу виплатити грошову компенсацію за невикористану частину щорічної основної відпустки за 2016 рік.
Ідентифікаційний номер: _____

_____.2015 року _____
(підпис)

_____
(звання , прізвище та ініціали)

Звільнення в запас проводиться згідно Указу Президента України.
Військовослужбовець виключається зі списків в/ч та стає на облік до військкомату
за місцем фактичного проживання.

При звільненні не здаються особисті речі:

Костюм літній
(2 комплекти)

Черевики з високими
берцями (2 пари)

Фуфайка з коротким
рукавом (3 шт.)

Труси (3 шт.)

Шкарпетки
літні (6 пар)

Шкарпетки
зимові (3 пари)

Ремінь
брючний

Кепі польове

Куртка зимова
(1 шт.)

Білизна для холодної
пори року (2 комплекти)

Білизна тепла
(1 комплект)

Штани ввітро
і вологозахисні (1 шт.)

Рукавички шерстяні

Рукавички зимові

Мішок речовий

Шапка-феска

Шапка зимова

УВАГА! В разі призову на збори/навчання у військовому резерві, військовослужбовець зобов'язаний прибути у формі одягу, в якій його було звільнено!

Інвентарне майно, яке підлягає здачі:

Шолом кулезахисний –
кевларовий!

Бронезжилет
та чохол

Окуляри захисні
балістичні

Килимок
(каремат)

Мішок
спальний

Чохол до шолома
кулезахисного – 1 шт.

Розвантажувальна
система

Ремінь
з пряжкою

Казанок

Тент універсальних
захисний

2.12 Відповідальність

За правопорушення в районі АТО військовослужбовці та командування несуть такі види відповідальності:

ДИСЦИПЛІНАРНА

за проступки, пов'язані з порушенням військової дисципліни, норм моралі та військової честі, якщо за такі діяння не передбачена адміністративна або кримінальна відповідальність

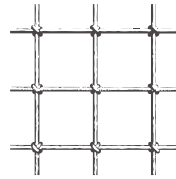
КРИМІНАЛЬНА

за злочини передбачені Кримінальним кодексом України

МАТЕРІАЛЬНА

за шкоду заподіяну державі під час виконання ними службових обов'язків

АДМІНІСТРАТИВНА

Військовослужбовці притягаються до адміністративної відповідальності на загальних підставах лише за правопорушення вказані у статті 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

За решту адміністративних правопорушень військовослужбовці притягаються до дисциплінарної відповідальності на підставі матеріалів про адміністративні правопорушення, переданих до військових частин правоохоронними органами.

За військові правопорушення адміністративна відповідальність настає згідно розділу 13-Б КУпАП.

УВАГА!

Військовослужбовцям можуть бути призначені такі покарання, які зумовлюють подальше проходження служби (не вимагають звільнення):

- арешт з відбукванням на гауптвахті
- службове обмеження
- тримання в дисциплінарному батальйоні

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Настає в разі невиконання (неналежного виконання) військовослужбовцем своїх службових обов'язків порушення військовослужбовцем військової дисципліни або громадського порядку (за правопорушення застосовується дисциплінарна відповідальність, крім випадків, коли передбачена адміністративна чи кримінальна відповідальність)

Види стягнень

зауваження

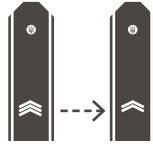
догана

сувора догана

призначення
поза чергою в наряді
на роботу - до 5 нарядів

позбавлення/пониження
військового звання

пониження
в посаді

попередження/звільнення
за службову невідповідність

Порядок накладання стягнень

- 1) У разі потреби, командир в/ч видає наказ про призначення службового розслідування;
- 2) Службове розслідування проводиться протягом місяця (може бути продовжено на 1 місяць);
- 3) Результати розслідування доповідають командирі в/ч;
- 4) Командир в/ч проводить бесіду з військовослужбовцем, який вчинив правопорушення;
- 5) Якщо вину військовослужбовця повністю доведено, командир приймає рішення про накладання дисциплінарного стягнення.

УВАГА!

Заборонено:

- за одне правопорушення накладати кілька дисциплінарних стягнень
- за діяння конкретної особи карати весь підрозділ

Порядок оскарження

Військовослужбовець, який вважає, що не вчинив правопорушення, має право протягом місяця з часу накладання дисциплінарного стягнення подати скаргу старшому командирі або звернутися до суду у визначений законом строк.

Оскарження дисциплінарного стягнення

_____

(звання та ПІБ командира, якому
подається скарга)

_____

(Звання/ПІБ)

_____

(військова частина)

_____

(місце проживання)

_____

(телефон)

СКАРГА

Відповідно до Наказу № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р. (далі – Наказ) до мене _____

_____

(ПІБ, звання)

було застосовано дисциплінарне стягнення

_____

(ПІБ, звання особи, якою було застосовано стягнення)

у вигляді _____

(вид стягнення згідно наказу)

Я не погоджуюсь з застосованим дисциплінарним стягненням з наступних причин:

_____

(опис обставин та причин, що підтверджують не вчинення правопорушення)

_____

На підставі викладеного, керуючись вимогами статті 88 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, прошу скасувати дисциплінарне стягнення, застосоване згідно Наказу.

“ _____ ” _____ 20__ р.

_____

(підпис)

_____

(ПІБ)

Кримінальна відповідальність за військові злочини

Настає в разі скоєння злочину, передбаченого розділом XIX ККУ
На посадових осіб ЗСУ (в тому числі мобілізованих) поширюються норми
Закону України "Про запобігання корупції" від 14.10.2014 №1700-VII

Порядок притягнення до відповідальності

1

Командир в/ч повідомляє
військову прокуратуру або
інший орган досудового
розслідування про скоєне
правопорушення.

2

Справа
передається
до суду

3

Якщо вину
буде встановлено,
суд призначає покарання

4

Вирок суду підлягає оскар-
женню протягом 30 днів з
моменту винесення

Адміністративна відповідальність за військові правопорушення

Настає в разі скоєння правопорушення, передбаченого розділом 13-Б КпАП

Порядок притягнення до відповідальності

1

Командир в/ч складає прото-
кол про скоєння правопору-
шення.

2

Справа
передається
до суду

3

Якщо вину
буде встановлено,
суд призначає покарання

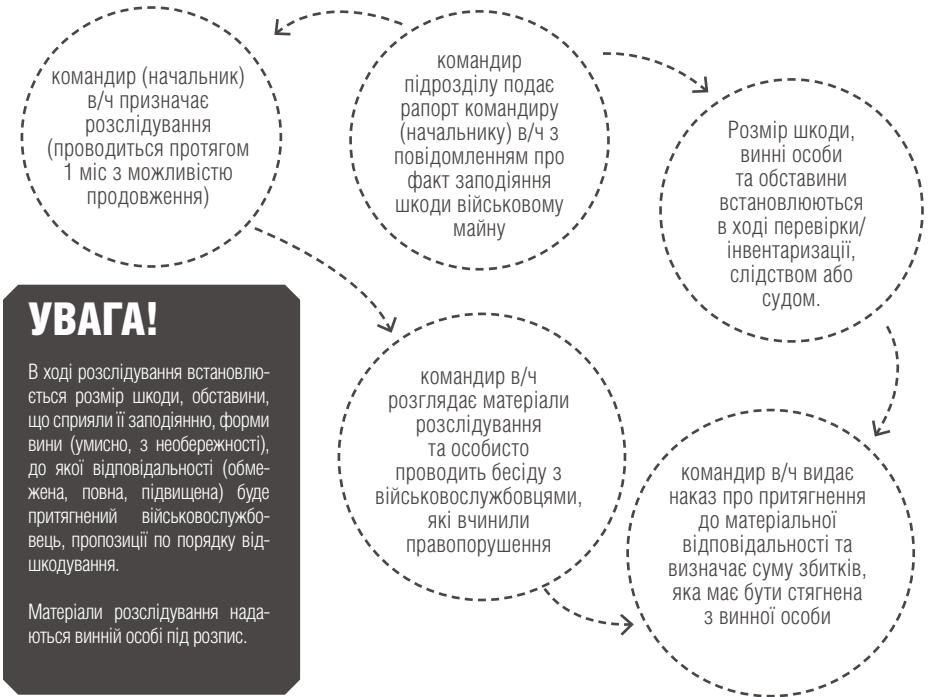
4

Рішення суду підлягає
оскарженню протягом 10 днів
з моменту винесення

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ “Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі” від 23.06.1995 №243/95-ВР

Порядок притягнення до відповідальності:

УВАГА!

В ході розслідування встановлюється розмір шкоди, обставини, що сприяли її заподіянню, форми вини (умисно, з необережності), до якої відповідальності (обмежена, повна, підвищена) буде притягнений військовослужбовець, пропозиції по порядку відшкодування.

Матеріали розслідування надаються винній особі під розпис.

УВАГА!

Під час розслідування всі пояснення, заперечення та клопотання подавайте письмово та вимагайте їх реєстрації!

Сума стягнення утримується з місячного грошового забезпечення (Місячне грошове забезпечення = посадовий оклад + оклад за звання + надбавка за вислугу років)

Якщо з грошового забезпечення провадяться інші передбачені законом утримання, то загальний розмір усіх утримань не може перевищувати 50% місячного грошового забезпечення

УВАГА!

СУМА СТЯГНЕННЯ МОЖЕ БУТИ ЗМЕНШЕНА у зв'язку з сімейними обставинами, матеріальним становищем. Для зменшення подайте рапорт вищому командуванню.

Якщо до демобілізації чи виключення зі списку в/ч сума збитків за заподіяну шкоду залишається не відшкодованою, командир в/ч надсилає виконавчий напис до суду за місцем проживання винної особи.

Порядок оскарження наказу про матеріальну відповідальність

1

[ВИЩЕ КОМАНДУВАННЯ]

Рапорт + пояснення про оскарження наказу командира в/ч

Грошові стягнення продовжують нараховуватися під час розгляду скарги

Рішення вищого командування оскаржуються у суді

2

[СУД]

Адміністративний позов

+ Клопотання про припинення грошового стягнення до прийняття рішення по справі

У разі скасування наказу сума стягнень повертається

Приклад скарги

_____
(звання та ПІБ командира, якому подається скарга)_____
(звання/ПІБ)_____
(військова частина)_____
(місце проживання)_____
(телефон)

СКАРГА

Відповідно до Наказу № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р. (далі – Наказ) мене _____

_____
(ПІБ, звання)

було притягнуто до матеріальної відповідальності у сумі _____.

Я не погоджуюсь з притягненням мене до матеріальної відповідальності з наступних причин:

(опис обставин та причин, що підтверджують необґрунтованість застосованого стягнення)

_____
_____
_____

На підставі викладеного, керуючись вимогами пунктів 23, 24 розділу IV Постанови ВРУ №243/95-ВР від 23.06.1995р. “Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі”, прошу скасувати матеріальне стягнення, застосоване згідно Наказу.

“ ____ ” _____ 20__ р.

_____
(підпис)_____
(ПІБ)

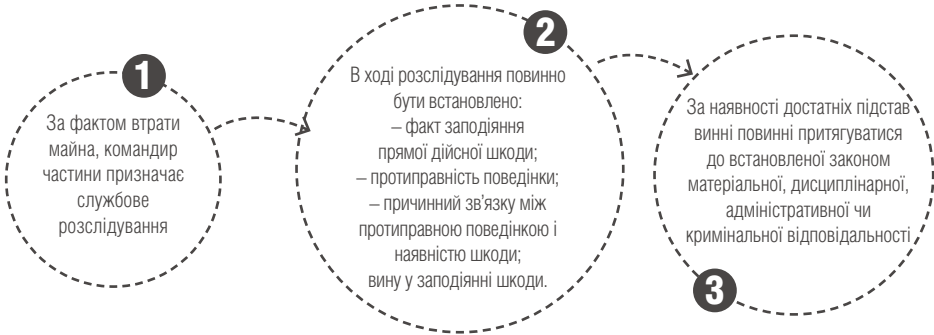

Знищення/пошкодження **військового майна**

Військове майно - це зброя, техніка, боєприпаси, паливно-мастильні матеріали, продовольство, технічне, аеродромне, шкіперське, речове, культурно-просвітницьке, медичне, ветеринарне, побутове, хімічне, інженерне та інше майно, а також кошти.

Військовослужбовець зобов'язується берегти та дбати про видане йому військово майно.

За знищення, пошкодження, псування, розкрадання, незаконне витрачання військового майна відповідальність настає у наступних видах:

МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Постанова ВРУ №243/95-вр “Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі”

Військовослужбовці, які посягають на державну власність, недбало ставляться до озброєння, техніки та іншого військового майна, притягаються до матеріальної відповідальності ЗА РІШЕННЯМ КОМАНДИРА В/Ч.

УВАГА!

Притягнення до матеріальної відповідальності не звільняє від дисциплінарної, суспільно-правової, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

Військовослужбовці **за шкоду, заподіяну розкраданням, марнотратством або втратою** деяких видів військового майна несуть матеріальну відповідальність у кратному розмірі вартості цього майна:

**ВІДШКОДОВУЄТЬСЯ У ДЕСЯТИКРАТНОМУ РОЗМІРІ
ВІД ВАРТОСТІ МАЙНА ЗА ЗАПОДІЯНУ ШКОДУ**

Засоби
бронезахисту
(бронежилет та
шолом)

Вогнепальна і
холодна зброя

Боеприпаси

Вибухові речовини
і засоби підриву

Засоби активної
оборони

**ВІДШКОДОВУЄТЬСЯ У П'ЯТИКРАТНОМУ РОЗМІРІ
ВІД ВАРТОСТІ МАЙНА ЗА ЗАПОДІЯНУ ШКОДУ**

Куртка і брюки
утеплені

Валянки

Кожух

Інвентарні речі

Костюм
бавовняний

Шоломофон
танковий

Засоби
індивідуального
захисту шкіри

ПЕОМ
та периферія
до них

**ВІДШКОДОВУЄТЬСЯ У П'ЯТИКРАТНОМУ РОЗМІРІ
ВІД ВАРТОСТІ МАЙНА ЗА ЗАПОДІЯНУ ШКОДУ**

Біноклі
(усіх типів)

Приціли
(усіх типів);

Прилади нічного
бачення
(усіх типів)

Запасні частини
та приладдя до
оптичних приладів

Дизельне
паливо

Маслили моторні

Рідина охолоджувальна

Запасні частини до радіостанції

Запасні частини до стабілізатора озброєння

Запасні частини до кулеметів

Інструмент механіка-водія

Вогнегасник ОУ-2

Годинники танкові

Жилет рятувальний

Ізольований протигаз

Брезент накривний

Далекомири

**ВІДШКОДУЄТЬСЯ У ДВОКРАТНОМУ РОЗМІРІ
ВІД ВАРТІСТІ МАЙНА ЗА ЗАПОДІЯНУ ШКОДУ**

Переносні радіостанції

Телефонні апарати

акумуляторні батареї, що використовуються для радіостанцій та технічних засобів охорони

Запасні частини і приладдя до радіо- і телеапаратури

М'ясо, молоко, риба і продукти їх переробки

Крупи різні та борошняні вироби

За шкоду заподіяну внаслідок умисного знищення, пошкодження, псування військового майна; заподіяння шкоди у нетверезому стані – відшкодовується ПОВНА вартість майна.

УВАГА!

Вартість майна визначається за цінами, що діють на момент притягнення до відповідальності

За шкоду заподіяну **внаслідок необережного знищення/пошкодження** майна відшкодовується вартість у розмірі заподіяної шкоди, але **не більше** тримісячного **грошового забезпечення**.

УВАГА! Відшкодування здійснюється з відрахувань зі щомісячного грошового забезпечення до виплати повної суми компенсації. Щомісяця **не може утримуватися більше 20 % грошового забезпечення** на виплату відшкодування.

Матеріальна відповідальність не настає у випадках:

- коли завдана шкода є наслідком дії непереборної сили;
- не встановлення винної особи;
- смерті винної особи;
- коли шкоду заподіяно внаслідок виконання наказу старшого начальника, або виправданого в конкретних умовах службового ризику, або правомірних дій.

За знищення, пошкодження, псування, розкрадання, незаконне витрачання військового майна військовослужбовці можуть притягуватися до кримінальної або адміністративної відповідальності **ЗА РІШЕННЯМ СУДУ**.

АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (12) КПАп)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 407 - 409 ККУ)
Необережне знищення/пошкодження майна арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.	Необережне знищення/пошкодження майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах. <ul style="list-style-type: none"> • Штраф до 30 450 грн. або службове обмеження до 2 р. або триманням у дисциплінарному батальйоні до 1 р.
	Якщо ці дії спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки. <ul style="list-style-type: none"> • Тримання у дисциплінарному батальйоні до 2р. або позбавленням волі до 3 р.
	Втрата/псування майна, внаслідок порушення правил зберігання військового майна. <ul style="list-style-type: none"> • Позбавлення волі до 3 р (в бойовій обстановці – 2-5 р).
	Викрадення, привласнення, вимагання військового майна. <ul style="list-style-type: none"> • Позбавлення волі на 5-12 р.
	Розбій в бойовій обстановці з метою заволодіння зброєю, боєприпасами, вибуховими чи іншими бойовими речовинами, транспортом, технікою, вимагання цих предметів, поєднане з насильством, небезпечним для життя і здоров'я потерпілого. <ul style="list-style-type: none"> • Позбавлення волі на 10-15 р.

Умисне знищення/пошкодження військового майна.

- Позбавлення волі на 5-8 р (в бойовій обстановці, на 5-10 р).

Порушення правил поводження зі зброєю

АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (19) КПАп)

КРИМІНАЛЬНА (ст. 414 - 415 ККУ)

Порушення правил поводження із зброєю, боєприпасами, вибуховими, іншими речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення тягне за собою такі види відповідальності

- Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.

- Службове обмеження до 2 р.
- Або тримання у дисциплінарному батальйоні до 2 р.
- Або позбавлення волі до 3 р.

Якщо ці дії заподіяли тілесні ушкодження кільком особам або смерть.

- Позбавлення волі на 2-10 р.

При загибелі кількох осіб чи інші тяжкі наслідки.

- Позбавлення волі на 3-12 р.

Порушення правил водіння/експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому ушкодження або загибель.

- Позбавлення волі на 2-5 р.
- При загибелі кількох осіб, - 5-10 р.

ПРАВОПОРУШЕННЯ СКОЄНІ В БОЮ Ст. 429-434 ККУ

**САМОВІЛЬНЕ
ЗАЛИШЕННЯ
ПОЛЯ БОЮ
ПІД ЧАС БОЮ**

позбавлення волі

5-10
років

**ВІДМОВА
ПІД ЧАС БОЮ
ДІЯТИ
ЗБРОЄЮ**

добровільна здача в полон через боягузтво або легководущість
позбавлення волі на 7-10 р.

добровільна участь військовослужбовця, який перебуває в полоні, у
роботах, що можуть заподіяти шкоду Україні
позбавлення волі на 3-7 р.

насильство над іншими військовополоненими або жорстоке
поводження з ними з боку військовополоненого, який перебуває
на становищі старшого **позбавлення волі на 5-8 р.**

вчинення військовослужбовцем, який перебуває в полоні, дій,
спрямованих на шкоду іншим військовополоненим, з корисливих
мотивів або з метою забезпечення поблажливого до себе ставлення
з боку ворога **позбавлення волі до 3 р.**

погане поводження з військовополоненими, яке мало місце
неодноразово, особливо жорстоке, спрямоване проти хворих і
поранених **позбавлення волі до 3 р.**

викрадення на полі бою речей, що знаходяться при вбитих
чи поранених (мародерство) **позбавлення волі 3-10 р.**

насильство, протизаконне знищення майна, а також протизаконне
відібрання майна під приводом воєнної необхідності, вчинювані
щодо населення в районі воєнних дій **позбавлення волі 3-8 р.**

розбій, вчинюваний щодо населення в районі воєнних дій
позбавлення волі на 7-10 р.

Бійки між військовослужбовцями

Порушення статутних правил взаємовідносин, що виявилось в завданні побоїв чи вчиненні іншого насильства між військовослужбовцями, - карається арештом на строк до шести місяців або триманням у дисциплінарному батальйоні на строк до одного року, або позбавленням волі на строк до трьох років. – ст. 406 ККУ

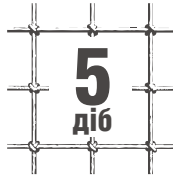
ПИЯЦТВО

КпАП ст. 172 (20)

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Розпивання пива та інших алкогольних напоїв під час роходження зборів на території військових частин, військових об'єктів

**АРЕШТ З УТРИМАННЯМ
НА ГАУПТВАХТІ + ШТРАФ 2465,00 грн.
(повторно – 4845,00 грн.)**

Виконання обов'язків військової служби в нетверезому стані

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОМАНДУВАННЯ

Участь начальників (командирів) та інших керівників у розпиванні пива та інших алкогольних напоїв під час виконання обов'язків військової служби

Невжиття командиром заходів щодо відсторонення від обов'язків військової служби осіб, які перебувають у нетверезому стані

Приховування командиром випадків розпивання пива та інших алкогольних напоїв чи появи на військовій службі в нетверезому стані підлеглих їм військовослужбовців

**АРЕШТ З УТРИМАННЯМ НА ГАУПТВАХТІ + ШТРАФ 3665,00 грн.
(повторно – 4845,00 грн.)**

Самовільне залишення частини та неявка на службу

Військовослужбовці НЕ можуть покидати частину без дозволу безпосереднього командира.

За межами в/ч військовослужбовці можуть перебувати на підставі наказу, припису, відпускної картки, документів лікувального закладу.

Нез'явлення військовослужбовця вчасно на службу - це його нез'явлення на службу в строк, указаний у відповідному документі.

Фактичний момент з'явлення військовослужбовця має бути задокументований у книзі обліку в/ч.

УВАГА!

Для припинення цього правопорушення та з метою затримання порушника командир може застосовувати зброю та засоби фізичного впливу

За самовільне залишення в/ч (СЗЧ), а також нез'явлення вчасно без поважних причин на службу з відрядження, відпустки або з лікувального закладу, у разі переведення до іншої в/ч відповідальність:

АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (11) КПАп)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 407 - 409 ККУ)
СЗЧ/неявка до 3 діб. ● Арешт з утриманням на гауптвахті до 5 діб	СЗЧ/неявка. ● Позбавлення волі 3-7 р (в бойовій обстановці – 5-10 р).
	СЗЧ/неявка з метою ухилитися від військової служби (дезертирство). ● Позбавлення волі 5-10 р (в бойовій обстановці – 5-12 р).
	Ухилення від служби шляхом самокалічення/симуляції, підробки документів/обману. Позбавлення волі 3-7 р ● (в бойовій обстановці – 5-10 р).

Відмова від виконання наказу

Статут внутрішньої служби ЗСУ (ст.30)

Начальник має право віддавати підлеглому накази і зобов'язаний перевіряти їх виконання. Підлеглий зобов'язаний беззастережно виконувати наказ начальника, **крім випадків віддання явно злочинного наказу**, і ставитися до нього з повагою.

Дисциплінарний Статут ЗСУ (ст.6)

У разі непокори чи опору підлеглого командир зобов'язаний для відновлення порядку вжити всіх передбачених законами та військовими статутами заходів примусу аж до арешту винного й притягнення його до кримінальної відповідальності.

УВАГА!

Для припинення цього правопорушення та з метою затримання порушника командир може застосовувати зброю та засоби фізичного впливу

ДИСЦИПЛІНАРНА (ст. 47 ДСЗСУ)	АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (10) КПАп)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 402- 405 ККУ)
<p>Невиконання (неналежне виконання) службових обов'язків, що призвело до людських жертв.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Усунення від службових обов'язків. 	<p>Відмова від виконання наказу/вимог командира.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Арешт з утриманням на гауптвахті до 5. 	<p>Непокоря, тобто відкрита відмова виконати наказ начальника, умисне невиконання наказу.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● позбавлення волі на 5-7 р (5-10 р – в бойовій обстановці).
		<p>Невиконання наказу, якщо воно спричинило тяжкі наслідки</p> <ul style="list-style-type: none"> ● позбавлення волі на 2-5 р (3-7 р – в бойовій обстановці).
<h2>УВАГА!</h2> <p>Якщо військовослужбовець не згодний з рішеннями чи діями командира, або вони йому не зрозумілі, він має право оскаржити їх або попросити роз'яснити, звернувшись до командира усно або письмово у порядку, передбаченому Дисциплінарним статутом Збройних Сил України.</p>	<p>Опір начальників</p> <ul style="list-style-type: none"> ● позбавлення волі на 3-10 р (3-12 р – в бойовій обстановці). <p>погроза вбивством або заподіянням тілесних ушкоджень начальникові, знищенням чи пошкодженням майна начальника.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Позбавлення волі на 5-8 р (5-10 р – в бойовій обстановці, вчинені групою осіб, із застосуванням зброї). 	

УВАГА!

Вимагайте реєстрації всіх ваших звернень. Просіть копії поданих рапортів з датою та підписом особи, яка його прийняла. В разі відмови прийняти рапорт надсилайте поштою "рекомендований лист з повідомленням" (якщо лист не приймають, то пошта робить позначку "відмова у прийнятті" і повертає лист відправнику, що і є вашим доказом при оскарженні відмови вашого звернення)

Недбале ставлення до військової служби

МАТЕРІАЛЬНА	АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (15-18) КпАП)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 418- 421, 425 ККУ)
Недбале виконання військових обов'язків. ● <i>Стягується сума у розмірі заподіяної шкоди, але не більше місячного грошового забезпечення.</i>	Недбале ставлення до служби. ● <i>Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.</i>	Недбале ставлення до служби. ● <i>Позбавлення волі на 5-7 р.</i>
	Порушення правил несення бойового чергування. ● <i>Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.</i>	Порушення правил вартової служби чи патрулювання. ● <i>Позбавлення волі на 3-7 р. (3-8 р в бойовій обстановці).</i>
	Порушення правил несення прикордонної служби. ● <i>Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.</i>	Порушення правил несення прикордонної служби. ● <i>Позбавлення волі на 5-10 р. (7-10 р в бойовій обстановці)</i>
		Порушення правил несення бойового чергування. ● <i>Позбавлення волі на 5-8 р. (5-10 р в бойовій обстановці).</i>
		Порушення статутних правил внутрішньої служби. ● <i>Позбавлення волі на 3-5 р.</i>

Фальсифікація документів та розголошення даних

МАТЕРІАЛЬНА	КРИМІНАЛЬНА (ст. 422)
Приписка у нарядах та інших документах фактично невиконаних робіт, перекручування звітних даних обман держави. ● <i>Відшкодування повної суми заподіяної шкоди.</i>	Розголошення відомостей військового характеру втрата документів або матеріалів, що містять відомості військового характеру. ● <i>Позбавлення волі 2-5 р.</i> Якщо зазначені дії спричинили тяжкі наслідки. ● <i>Позбавлення волі до 10 р.</i>

Відповідальність командування

МАТЕРІАЛЬНА

АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172 (13, 14, 16) КПАп)

КРИМІНАЛЬНА (ст. 426-427 ККУ)

Віддача розпоряджень підлеглим, які призвели до завдання шкоди майну

- Матеріальна відповідальність у розмірі заподіяної шкоди, але не більше тримісячного грошового забезпечення

УВАГА! Щомісяця утримується 20% від місячного грошового забезпечення

Незаконне використання військового майна (у власних цілях/з перевищенням повноважень)

- Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.

Недбале ставлення до служби, якщо це заподіяло втрату майна у розмірі більше 4250 грн.

- Позбавлення волі на 5-7 р. (в бойовій обстановці – від 5-8 р.)

Невжиття належних заходів щодо запобігання розкраданню, знищенню чи псування військового майна або Непритягнення винних до відповідальності

- Матеріальна відповідальність у розмірі заподіяної шкоди, але не більше місячного грошового забезпечення. (п. 11 Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців)

УВАГА! Щомісяця утримується 20% від місячного грошового забезпечення

Умисне неприпинення злочину, що вчиняється підлеглим, або ненаправлення до органу досудового розслідування повідомлення про підлеглого, який вчинив кримінальне правопорушення, а також інше умисне невиконання військовою службовою особою дій, які вона за своїми службовими обов'язками повинна була виконати, якщо це заподіяло істотну шкоду (більше 4250 грн) використання військовослужбовця для виконання завдань, не пов'язаних з військовою службою

- Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.

Умисне неприпинення злочину, що вчиняється підлеглим, або ненаправлення до органу досудового розслідування повідомлення про підлеглого, який вчинив кримінальне правопорушення, а також інше умисне невиконання військовою службовою особою дій, які вона за своїми службовими обов'язками повинна була виконати, якщо це заподіяло істотну шкоду (більше 4250 грн)

- Позбавлення волі на 5-7 р. (в бойовій обстановці – 7-10 р.)

Перевищення влади, умисне вчинення дій, які явно виходять за межі наданих цій особі прав чи повноважень

- Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.

Перевищення службових повноважень; застосування нестатутних заходів впливу щодо підлеглого, насильства щодо підлеглого

- Позбавлення волі на 7-10 р. (в бойовій обстановці – 8-12 р.)

Зловживання владою з корисливою метою, в особистих інтересах або в інтересах третіх осіб

- Арешт з утриманням на гауптвахті до 10 діб.

Здача ворогові начальником ввірених йому військових сил, залишення ворогові укріплень, бойової та спеціальної техніки чи інших засобів ведення війни,

- Позбавлення волі на 3-10 р.

I. Військовозобов'язаним

II. Військовослужбовцям

III. Ветеранам

IV. Корисні контакти

ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ СТАТУСУ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» ст. 6 (19), (20)

Постанова КМУ №413 від 20.08.2014 «Про затвердження Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення».

Статус учасника бойових дій надається, якщо ви:

- військовослужбовець
- резервіст
- військовозаоб'язаний
- працівник
- особа рядового складу
- особа начальницького складу
- особа, яка перебувала у складі добровольчого формування, яке увійшло до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії

- Збройних сил України
- Нацгвардії
- СБУ
- Служби зовнішньої розвідки
- Держприкордон служби
- Держспецтрансслужби
- Військових прокуратур
- МВС
- Управління державної охорони
- Держспецв'язку
- ДСНС
- ДПТС
- Добровольчих та інших військових формувань, які увійшли до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії
- ДФС
- Поліції

Якщо ви:

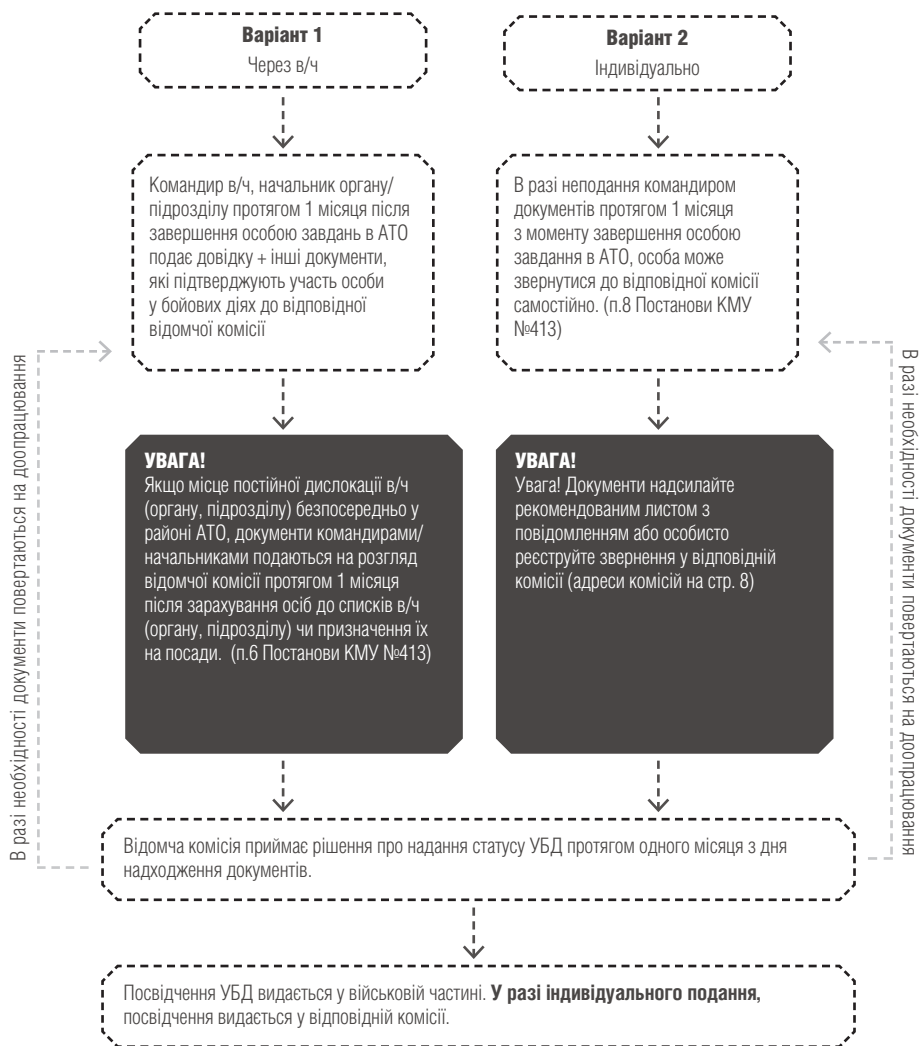
- захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення;
- перебували безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

Період та територія проведення АТО

Донецька та Луганська область - з 07.04.2014 року до дати, визначеної Указом Президента України як завершення АТО або військових дій на території України.

Харківська область - з 07.04.2014-14.09.2014.

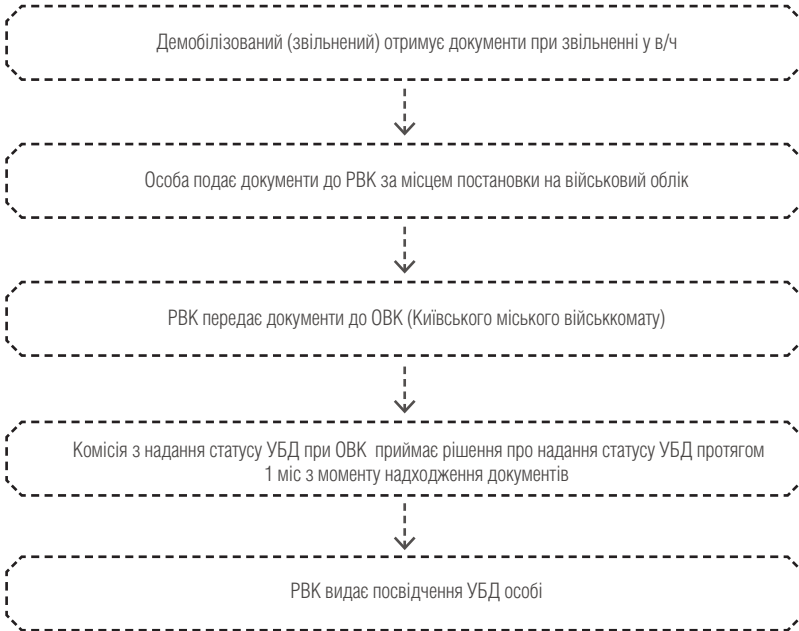
У разі виникнення спірних питань, що потребують міжвідомчого врегулювання, відомча комісія передає документи до Міжвідомчої комісії.

Якщо Ви вже маєте статус УБД, до відповідних комісій необхідно подати документи, які засвідчують Вашу участь в АТО для того, щоб бути включеним в реєстр учасників АТО.

Порядок оформлення статусу УБД демобілізованим

УВАГА!

Документи звільнених службовців МВС/Нацгвардії/ДПСУ та інших силових відомств, що беруть участь в АТО **Обласними військкоматами не розглядаються.**

УВАГА!

Якщо документи на оформлення УБД були подані у в/ч до демобілізації (звільнення), посвідчення буде видано у відповідній в/ч.

УВАГА!

Рішення комісій можуть оскаржуватись у судовому порядку!
Статус УБД не надається (позбавляється) в разі:

- наявності обвинувального вироку суду за вчинення особою умисного тяжкого злочину в період АТО;
- виявлення підробки документів;
- подання особою заяви про позбавлення статусу УБД.

Документи, обов'язкові для підтвердження участі в АТО та отримання статусу УБД

- Довідка про участь в АТО, затвердженого зразка (оригінал)
- Витяг із наказу по стройовій частині про прибуття до (убуття з) військової частини для виконання завдань АТО
- Витяги із наказів першого заступника керівника Антитерористичного центру (командира сектору) про прибуття для виконання завдань АТО та вибуття до місця постійної дислокації
- Інформація про осіб, яким надається статус УБД згідно зразка в Додатку №3 до Порядку надання статусу УБД, затвердженого КМУ
- Копія першої сторінки паспорта громадянина України
- Згода на збір та обробку персональних даних
- Заява на ім'я голови комісії (в разі індивідуального подання)

УВАГА!

Документи для індивідуального подання можна отримати, подавши рапорт на ім'я командира в/ч з проханням видати відповідний перелік документів. (Зразок на стр. 7)

УВАГА!

Всі документи оформляються на аркушах формату А4 та повинні мати поля не менше:

- 30-35 мм — ліве;
- 10-15 мм — праве;
- 20-25 мм верхнє та нижнє.

Зразок заяви про надання статусу УБД (Подається до відомчої комісії)

Голові Комісії МО України з питань
визначення учасників бойових дій
Мехеду П.М.

_____

(звання та ПІБ командира, якому
подається скарга)

_____

(Звання/ПІБ)

_____

(військова частина)

_____

(телефон)

Репорт

Прошу розглянути документи, що підтверджують мою безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО) та надати мені статус учасника бойових дій.

До заяви додаю:

1. Довідку про безпосередню участь в АТО № _____ від _____ 2015 р. (оригінал на 1 ст.)
2. Витяг з наказу командира В/ч № _____ від _____ 2015 р. (оригінал на 1 ст.)
3. Витяг з наказу Антитерористичного центру при СБУ про прибуття для виконання завдань антитерористичної операції № _____ від _____ 2015р. (оригінал на 1 ст.)
4. Довідку про обставини травми № _____ від _____ 2015 р. (оригінал на 1 ст.)
5. Довідку ГВМЦ «ГВКГ» № _____ від 25.11.2014р. (оригінал на 1 ст.)
6. Копію паспорта
7. Копію ідентифікаційного коду
8. Згоду на збір та обробку персональних даних

_____ .20__ року

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Зразок довідки про безпосередню участь в АТО згідно додатку №1

Кутовий штамп військової частини
(органу, підрозділу), установи,
закладу

ДОВІДКА

про безпосередню участь особи в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України

Видана

_____

військове (спеціальне) звання

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

про те, що він (вона) дійсно в період з _____ по _____ безпосередньо брав (брала) участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в районі/районах проведення антитерористичної операції

Підстава: _____

Ця довідка є підставою для надання особі статусу учасника бойових дій.

_____

(найменування посади, військове
(спеціальне) звання командира
(начальника) військової частини
(органу, підрозділу) чи
іншого керівника установи,
закладу)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Зразок рапорту про надання довідки про участь в АТО та витягів з наказу для оформлення УБД

Командиру В/ч

_____

_____

Рапорт

Я, _____ (звання, ПІБ), який проходить військову службу за посадою _____ у _____ (вказати підрозділ), з метою отримання мною статусу учасника бойових дій, керуючись правом, передбаченим у п.8 Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, затвердженого Постановою КМУ №413 від 20.08.2014, прошу надати мені такі документи:

- 1) довідку про мою безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України згідно Додатку 1 до Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення;
- 2) витяг з наказу військової частини про перебування в списках частини та виконання завдань в районі АТО, зокрема:
  - витяг з наказу по стройовій частині про прибуття до військової частини для виконання завдань антитерористичної операції;
  - витяг з наказу по стройовій частині про вибуття після виконання завдань антитерористичної операції;
- 3) витяг з наказу Антитерористичного центру (командира сектору) про прибуття для виконання завдань антитерористичної операції;
- 4) витяг з наказу Антитерористичного центру (командира сектору) про вибуття до місця постійної дислокації.

_____ .20__ року

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Комісія МОУ

Приймає рішення щодо надання статусу УБД працівникам МОУ в/службовцям частин безпосереднього підпорядкування (ЧБП).

Посвідчення УБД видає департамент кадрової політики МОУ.

Збирає дані від всіх комісій ЗСУ для внесення до єдиного реєстру учасників АТО.

УВАГА!

Увага! Якщо Ви маєте статус УБД, документи, що підтверджують Вашу участь в АТО подавайте на комісію МОУ, щоб Вас включили до реєстру учасників АТО.

Комісія ГШ ЗСУ

Приймає рішення щодо надання статусу УБД в/службовцям та працівникам ГШ та ЧБП ГШ (79 ОАЕМБР, 95 ОАЕМБР, 80 ОМП, 25 Десантна, 81 Десантна, ВСП).

- Посвідчення УБД видає головне управління персоналу ГШ ЗСУ.
- Посвідчення в/службовцям ВДВ видає кадровий орган ВДВ в Житомирі.

Наказ Міністерства оборони України від 07.05.2015 № 200 "Про затвердження Положення про комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та Інструкції про порядок видачі в Міністерстві оборони України посвідчень учасника бойових дій, нагрудних знаків "Ветеран війни – учасник бойових дій" та листів талонів на право одержання проїзних квитків з 50-відсотковою знижкою їх вартості"

Комісії видів ЗСУ

Комісія Сухопутних
ВійськКомісія Повітряних
СилКомісія
Військовоморських Сил

Приймає рішення щодо надання статусу УБД командуванню та особовому складу таких частин:

- 1 ОТБР (В-1688)
- 17 ОТБР (А-3283)
- 14 ОМБР (В-0259)
- 24 ОМБР (А-0998)
- 28 ОМБР (А-0666)
- 30 ОМБР (А-0409 В-2731)
- 53 ОМБР
- 72 ОМБР А-2167 (ПП0849)
- 92 ОМБР (А-0501)
- 93 ОМБР (А-1302)
- 56 мотопіхотна
- 57 мотопіхотна
- 58 мотопіхотна
- 59 мотопіхотна
- 10 ОГПП
- 128 ОГПБР (А-1556)

Представник в/ч отримує посвідчення УБД у штабі КСВ ЗСУ:

- ОК Північ
- ОК Південь
- ОК Схід
- ОК Захід

- Транспортні авіабригади 15 (А-2215), 25, 456
- ПК «Захід»**
- 76 ОПУЗ
  - 1 радіотехнічна (А-4324)
  - 7 тактичної авіації (А-2502)
  - 114 тактичної авіації 11 ЗРП
  - 223 ЗРП
  - 540 ЗРП

ПК «Центр»

- 31 ОПУЗ
- 138 радіотехнічна (А-1880)
- 164 радіотехнічна
- 9 тактичної авіації
- 40 тактичної авіації (А-1789)
- 831 тактичної авіації (А-1356)
- 96 ЗРБ
- 138 ЗРБ
- 156 ЗРП
- 201 ЗРП
- 301 ЗРП (А1215)
- 81 Десантна

ПК «Південь»

- 43 ОПУ
- 314 радіотехнічна
- 204 тактичної авіації
- 160 ЗРБ (А-2800)
- 208 ЗРБ

- А-0235
- А-2238
- А-1368
- А-2951
- А-2295
- А-2865
- А-4288
- А-4424
- А-4414
- А-1688, А-1100
- А-1594
- А-2777, А-2272
- А-1965, А-0669
- А-0702
- А-2802, А-2320
- А-1743
- А-4416

Представник в/ч отримує посвідчення УБД в Комісії ВМС.

Представник в/ч отримує посвідчення УБД у штабі ПС ЗСУ:

- ПК Центр
- ПК Південь
- ПК Захід

УВАГА!

Інформація взята з відкритих джерел в мережі Інтернет

Посвідчення, нагрудні знаки та талони на проїзд в/службовці отримують у військових частинах.

3.2. Статус інваліда війни

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ, ЯКІ ОТРИМАЛИ ТРАВМУ (ПОРАНЕННЯ, КОНТУЗИЮ, КАЛІЦТВО, ЗАХВОРЮВАННЯ) ВНАСЛІДОК БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ В АНТИТЕРОРИСТИЧНІЙ ОПЕРАЦІЇ МАЮТЬ ПРАВО НА ОФОРМЛЕННЯ СТАТУСУ ІНВАЛІДА ВІЙНИ ТА ВИПЛАТУ ОДНОРАЗОВОЇ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ

Статус: Інвалід війни I, II, III групи

Виплата одноразової грошової допомоги внаслідок отримання інвалідності або встановлення відсотку втрати працездатності:

* Розмір виплати залежить від прожиткового мінімуму на дату встановлення інвалідності

Додаткова матеріальна допомога може виділятися з коштів місцевого бюджету за рішеннями органів місцевого самоврядування. Будь-ласка, уточніть інформацію за місцем проживання.

УВАГА!

Статус не надається, а кошти не виплачуються, якщо поранення, каліцтво, контузія настали внаслідок:

- вчинення особою злочину або адміністративного правопорушення;
- вчинення особою дій у стані алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння;
- навмисного спричинення собі тілесного ушкодження чи іншої шкоди своєму здоров'ю або самогубства (крім випадку доведення особи до самогубства, встановленого судом);
- подання особою завідомо неправдивих відомостей для призначення і виплати одноразової грошової допомоги.

Корисно знати:

Довідка про обставини травми

Порядок проходження ВЛК

Порядок проходження МСЕК

ПОРЯДОК НАДАННЯ СТАТУСУ ІНВАЛІД ВІЙНИ

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, ст.7, п.11-13

Постанова КМУ №685 від 08.09.2015 “Про порядок надання статусу інваліда війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії або каліцтва”

Статус інваліда війни надається, якщо ви:

☐ військовослужбовець	☐ працівник
☐ резервіст	☐ особа рядового складу
☐ військовозобов'язаний	☐ особа начальницького складу

☐ Збройних Сил України	☐ Управління державної охорони
☐ Нацгвардії	☐ Держспецзв'язку
☐ СБУ	☐ ДСНС
☐ Служби зовнішньої розвідки України	☐ ДПтС
☐ Держприкордонслужби	☐ Добровольчих та інших військових формувань
☐ Держспецтрансслужби	☐ Підприємств, установ, організацій, залучених в АТО
☐ Військових прокуратур	☐ ДФС
☐ МВС	☐ Поліції

- Ви захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України

- Ви стали інвалідом внаслідок поранення, контузії каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення

ПЕРІОД ТА ТЕРИТОРІЯ ПРОВЕДЕННЯ АТО

Донецька та Луганська область - з 07.04.2014 року до дати, визначеної Указом Президента України як завершення АТО або військових дій на території України

Харківська область – з 07.04.2014-14.09.2014

ПОСВІДЧЕННЯ
УБД

ПОСВІДЧЕННЯ
інваліда війни

При отриманні посвідчення інваліда війни посвідчення учасника бойових дій (УБД) видається в органи соціального захисту населення. При здачі посвідчення інваліда війни, посвідчення УБД повертається

Довідка про обставини травми:

оформлення одноразової грошової допомоги у зв'язку з пораненням

встановлення зв'язку між участю в бойових діях та пораненням

Зразок довідки про обставини травми

Кутовий штамп
військової частини
(закладу)**ДОВІДКА
про обставини травми
(поранення, контузії, каліцтва)**

_____ (військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (рік народження)

"_____" "_____" 20____ року одержав(ла) _____

_____ (вказати вид, характер і локалізацію поранення, травми, контузії, каліцтва)

За обставин _____

_____ (докладно вказати, за яких обставин, під час виконання робіт, де, на службі чи ні, у відпустці, в стані алкогольного сп'яніння чи ні тощо)

Підстава: наказ командира (начальника) військової частини _____

від "_____" "_____" 20____ року № _____

Видана для пред'явлення _____

(назва закладу, організації, куди надається довідка)

Командир (начальник)

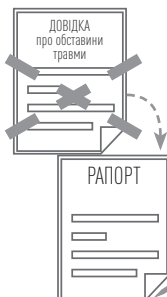
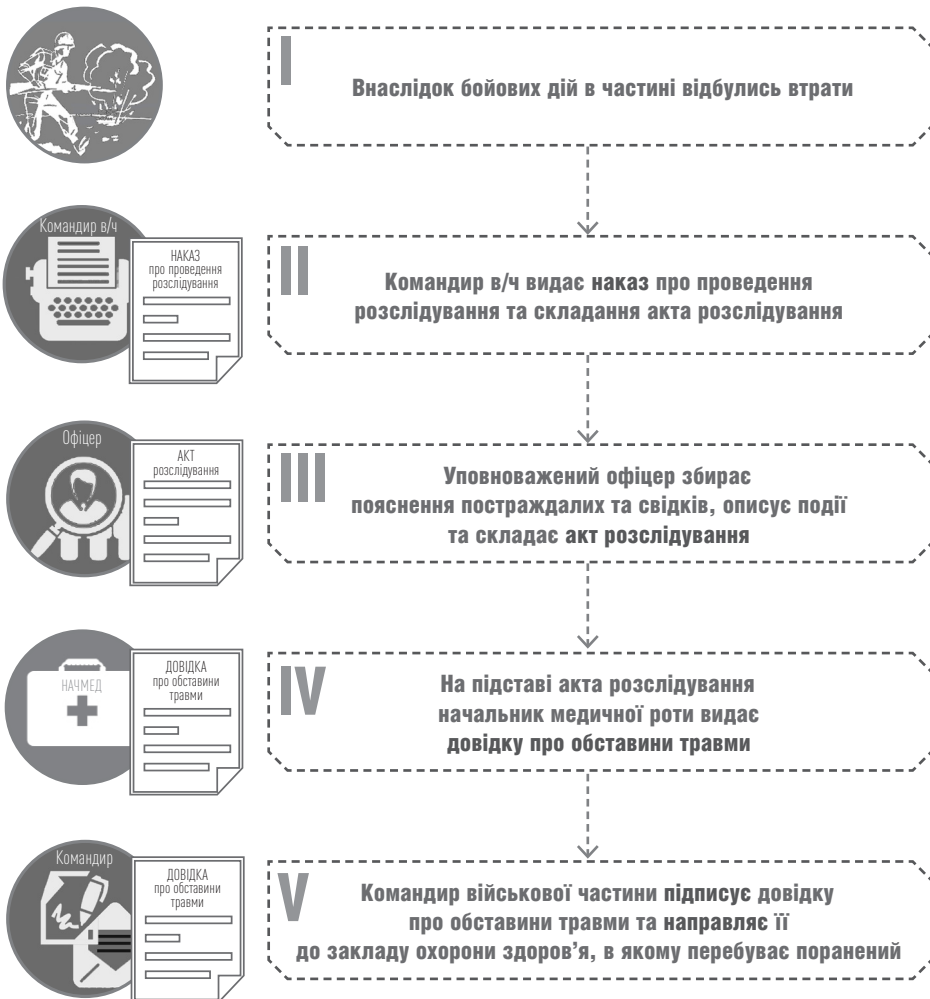
військової частини _____

(військове звання, підпис, прізвище, ініціали)

М.П.

УВАГА!

Наявність довідки впливає на формулювання висновку ВЛК, що в свою чергу впливає на розмір виплати одноразової грошової допомоги та можливість оформлення статусу інваліда війни

УВАГА!

Якщо командир в/ч не направив довідку про обставини травми в госпіталь, потрібно уточнити у командира свого підрозділу, чи така довідка є в частині

Якщо довідка **НЕ ВИДАВАЛАСЯ**, потрібно скласти рапорт на командира в/ч з проханням провести розслідування та видати довідку про обставини травми. До рапорту потрібно додати свої пояснення про обставини поранення. За можливості додайте також пояснення свідків (інших військовослужбовців, які були з Вами в момент отримання поранення).

Зразок рапорту про видачу довідки про обставини травми

Командиру в/ч _____

РАПОРТЯ, _____,
(звання, ПІБ)

прошу Вас видати наказ про призначення розслідування та видати мені довідку про обставини травми (поранення, контузії), отриманої мною під час виконання обов'язків військової служби _____

(вказати дату та приблизний час поранення)

під час _____

(опис обставин, за яких отримано поранення)

в _____ райо
ні _____

(вказати населений пункт, де сталися події, які призвели до поранення)

згідно з Додатком 5 до Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністра оборони України від 14.08.2008 р. №402.

До рапорту додаю:

- Копію виписного епікризу з _____ № _____ від _____ 201__ р.;
(назва медично-лікувального закладу)
- Копію висновку ВЛК № _____ від _____ 201__ р.;
- Пояснення про обставини отримання поранення.

" _____ " _____ 20__ р. _____
(Звання, прізвище, ініціали)

Зразок пояснення про обставини поранення

Командиру в/ч _____

ПОЯСНЕННЯ

Я, _____
 _____ (звання, ПІБ)
 _____ (номер в/ч),
 _____ (посада)

з приводу отримання мною _____
 _____ (вказати поранення)
 _____ 201__ р. у районі _____
 _____ (населений пункт, область)

під час виконання мною обов'язків військової служби під час проведення антитерористичної операції,
 можу пояснити наступне:

Опис:

_____ (дата та час отримання травми)

_____ (де саме знаходився (ПТД, на завданні, у транспорті)

_____ (під час якого завдання та на підставі якого наказу отримав поранення)

_____ (що відбулося, хто був поруч, хто допоміг вибратись або як був доставлений до лікувального закладу і до якого, первинний діагноз)

_____ (хронологія переміщення між лікувальними закладами)

До пояснення додаю такі документи:

- 1) Копія виписного епікризу з _____ госпіталю № _____ від _____ 201__ р.
 (додається перелік та копії всіх виписних епікризів, які у Вас є);
- 2) Копія висновку ВЛК № _____ від _____ 201__ р.;
- 3) Копія пояснення свідка (звання, ПІБ) _____.

“ _____ ” _____ 20__ р. _____ (підпис) _____ (звання, прізвище, ініціали)

УВАГА!

- Замість “СЕПАРАТИСТИ” вживати термін “НЕВІДОМІ ОЗБРОЄНІ ОСОБИ”
- Не вживати точних назв озброєнь, які, на Вашу думку, проти Вас застосовувались (наприклад, замість “Град” писати, що “стріляли з механізованих артилерійських установок”)
- За можливості вказувати свідків та подавати їхні пояснення
- За можливості додайте також пояснення свідків (інших військовослужбовців, які були з Вами в момент отримання поранення)

УВАГА!

Власні пояснення та пояснення свідків направляються з рапортом про надання довідки про отримання поранення та підшиваються до розслідування у справі

**ВСІ ДОКУМЕНТИ СЛІД НАПРАВЛЯТИ
РЕКОМЕНДОВАНИМ ЛИСТОМ
З ПОВІДОМЛЕННЯМ НА АДРЕСУ В/Ч**

Якщо рапорт та пояснення подаються особисто, зробіть **КОПІЇ** всіх документів, та вимагайте особу, яка приймає документи поставити **ПІДПИС, ДАТУ ТА ПЕЧАТКУ** в/ч на Вашій копії документів

**ОСКАРЖЕННЯ НЕВИДАЧІ
АБО ВІДМОВИ У ВИДАЧІ ДОВІДКИ**

Якщо довідка про обставини травми не буде видана протягом

15 ДНІВ

з моменту надходження рапорту та пояснень

звертайтесь до штабу оперативного командування, якому підпорядковується в/ч, з оскарженням бездіяльності

відмова у видачі довідки також може бути оскаржена шляхом подання рапорту до штабу оперативного командування

Військово-лікарська комісія встановлює придатність до військової служби та видає постанову ВЛК про причинний зв'язок поранення (травми, контузії, каліцтва). ВЛК діють при військово-медичних лікувальних закладах (госпіталях)

Наказ Мініборони №402 від 14.08.2008

“Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в ЗСУ”

Порядок проходження ВЛК

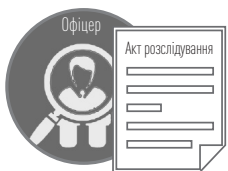
I Після завершення лікування військовослужбовець зобов'язаний прибути до військової частини

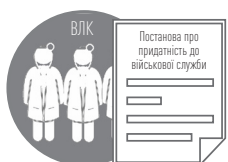
II Командир військової частини дає направлення на ВЛК

УВАГА!

Якщо стан здоров'я не дає змоги прибути до військової частини за направленням на ВЛК, рекомендацію може дати завідувач відділення госпіталю або районний військовий комісар

III Уповноважений офіцер збирає пояснення постраждалих та свідків, описує події та складає акт розслідування

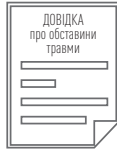

IV ВЛК приймає постанову (рішення) про придатність до служби та встановлює зв'язок між пораненням та участю у бойових діях

**ст. 21.5 Наказу
Міноборони №402**

Формулювання висновків ВЛК залежать від наявності довідки про обставини травми чи інших документів, які підтверджують зв'язок поранення з участю в бойових діях

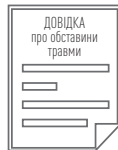

За наявності
довідки про обставини травми

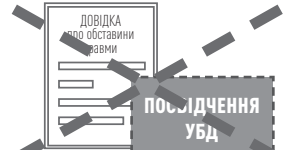
За відсутності
довідки про обставини травми

**ПОСВІДЧЕННЯ
УБД**

**ПОСВІДЧЕННЯ
УБД**

**ПОСВІДЧЕННЯ
УБД**

1. За наявності посвідчення УБД та довідки про обставини травми: **“Поранення (контузія, травма, каліцтво), ТАК, пов’язане із захистом Батьківщини”**

2. Без посвідчення УБД: **“Поранення (контузія, травма, каліцтво), ТАК, пов’язане з виконанням обов’язків військової служби”**

“Захворювання (поранення, контузія, каліцтво, травма), ТАК, пов’язане з проходженням військової служби”

УВАГА!

За відсутності довідки про обставини травми подавайте довідку про безпосередню участь в АТО, витяг з наказу по стройовій частині, копію військового квитка та будь-які інші документи, які засвідчують участь в АТО у період отримання поранення. Комісія може встановити зв'язок на підставі таких документів. У разі відмови звертайтеся до Центральної ВЛК.

Висновок ВЛК підлягає перегляду після надання довідки про обставини травми, незалежно від часу надання. Висновок ВЛК підлягає перегляду вищою ВЛК.

Для перегляду та уточнення будь-яких рішень ВЛК звертайтеся до Центральної ВЛК (м. Київ, вул. Госпітальна, 16).

Довідка МСЕК є підставою для нарахування **одноразової грошової допомоги** та оформлення інших соціальних пільг

Орієнтовний перелік документів, який подають на МСЕК

- Копія медичної книжки
- Копія витягу з наказу командира в/ч про виключення зі списків особового складу частини (звільненим з військової служби)
- Копія паспорта
- Копія військового квитка (військовослужбовцям)
- Копія ідентифікаційного коду
- Фотокартка
- Копія свідоцтва про хворобу від ВЛК, довідки ВЛК
-
- Копія трудової книжки (якщо є)

УВАГА! При проходженні МСЕК потрібно мати з собою оригінали документів

Порядок отримання довідки МСЕК

I При завершенні стаціонарного лікування у закладі охорони здоров'я обов'язково отримайте довідку військово-лікарської комісії (ВЛК), виписний епікриз, свідоцтво про хворобу

II У медроті військової частини візьміть направлення на МСЕК. У направленні має бути вказаний строк служби (наприклад з 01.05.2014 - по теперішній час)

УВАГА!
Для звільнених з військової служби направлення на МСЕК видає районний військкомат

III У районній лікарні або місцевому воєнному госпіталі зверніться до профільного лікаря (травматолог, невропатолог тощо) з проханням скликати МСЕК

IV МСЕК видає довідку про призначення групи інвалідності та визначає відсоток втрати працездатності

Довідка МСЕК видається у трьох екземплярах:

1) для пенсійного фонду

2) для особистого зберігання

3) залишається в архівах МСЕК

ВАЖЛИВО

Для поранених, які перебувають на лікуванні та не можуть пересуватися:

- як тільки стан стабілізується, звертайтеся до завідувача відділення, в якому проходите лікування, з проханням скликати МСЕК
- документи на МСЕК подає медичний заклад
- для оформлення інвалідності скликається "візна" МСЕК

Одноразова грошова допомога інвалідам війни

Перелік документів

☐ Заява	☐ Копія ідентифікаційного номера платника податків	☐ Постанова ВЛК
☐ Копія паспорту	☐ Довідка про обставини травми	☐ Довідка МСЕК
		☐ Номер банківського рахунку

Порядок виплати ОГД внаслідок поранення

Завірений пакет документів подається в Департамент фінансів відповідного силового відомства

Департамент фінансів передає документи на розгляд Комісії з призначення ОГД

Комісія надає рекомендації керівнику відомства щодо рішення про призначення ОГД

Керівник відомства приймає рішення про призначення ОГД та перерахування коштів

УВАГА!

Документи можуть подаватися на розгляд міжвідомчої комісії згідно постанови КМУ №336: Комісія перевіряє відомості заявника через силові відомства та передає протокол рішення для виплати.

ПОРЯДОК НАДАННЯ СТАТУСУ ЧЛЕНА СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, ст.10, п.1

Постанова КМУ №740 від 23.09.2015 “Про порядок надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України “Про статус ветеранів війни””

Утриманцям, яким у зв'язку з загибеллю годувальника виплачується пенсія:

- Батькам
- Дружині/чоловіку, які НЕ одружилися вдруге
- Дітям, які не мають і не мали своїх сімей
- Дітям, які мають свої сім'ї, але стали інвалідами до досягнення повноліття
- Дітям, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти

- військовослужбовців
  - резервістів
  - військовозобов'язаних
  - працівників
  - осіб рядового складу
  - осіб начальницького складу
  - Збройних Сил України
  - Нацгвардії
  - СБУ
  - Служби зовнішньої розвідки України
  - Держприкордон служби
  - Держспецтрансслужби
  - Військових прокуратур
  - МВС
  - Управління державної охорони
  - Держспецзв'язку,
  - ДСНС,
  - ДПТС,
  - Добровольчих та інших військових формувань
  - Підприємств, установ, організацій, залучених в АТО
  - ДФС
  - Поліції
- які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України
  - та які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення

ПЕРІОД ТА ТЕРИТОРІЯ ПРОВЕДЕННЯ АТО

Донецька та Луганська область - з 07.04.2014 року до дати, визначеної Указом Президента України як завершення АТО або військових дій на території України

Харківська область – з 07.04.2014-14.09.2014

1. Зібрати документи:

- Заява (див стр 3)
- Довідка про безпосередню участь померлого в АТО

УВАГА!

Видає військкомат або військова частина. При наявності, подавайте також всі документи, які засвідчують участь померлого в АТО: витяги з наказів підрозділу, військовий квиток, нагороди тощо.

- Свідоцтво про смерть/повідомлення про загібель
- Постанова штатної ВЛК
- Оригінал та копія паспорта заявника
- Оригінал та копія ідентифікаційного коду заявника
- Фотографія заявника розміром 3x4
- Для дітей померлого : свідоцтво про народження заявника
- Для батьків померлого: свідоцтво про народження померлого
- Для дружини/чоловіка померлого: свідоцтво про одруження
- для дітей померлого, які не мають і не мали своїх сімей: довідка з ЖЕКу форма 3
- Для дітей померлого, які стали інвалідами до досягнення повноліття: довідка МСЕК про інвалідність

2. Подати документи до управління соціального захисту населення за місцем реєстрації (прописки)**3. Посвідчення члена сім'ї загиблого видається безкоштовно та особисто під розписку.**

Дітям загиблих до досягнення ними 16-річного віку видається довідка, яка зберігається у матері (або іншого повнолітнього члена сім'ї загиблої особи, або опікуна) за місцем реєстрації дитини.

УВАГА!

В разі неможливості отримати посвідчення самостійно, можна уповноважити іншу особу, оформивши нотаріальну довіреність.

Зразок заяви для оформлення статусу члена сім'ї загиблого

Начальнику управління праці та соціального захисту населення від _____

(прізвище, ім'я, по-батькові)
проживаю (zareєстрований) за адресою:

_____ (поштовий індекс, найменування населеного пункту, вулиця, будинок)

контактний телефон _____

паспорт: серія _____ No _____,
виданий _____

_____ «__» _____ 20__ р.

ідентифікаційний No _____

ЗАЯВА

Прошу встановити мені статус _____ (члена сім'ї загиблого).

Підтверджуючі документи надаю. Даю згоду на обробку моїх персональних даних.
(Заповнюється особисто заявником)

Додаток: на _____ арк. (Перелік документів у додатку)

Дата _____

Підпис _____

Довідка члена сім'ї загиблого учасника АТО

ДЛЯ КОРИСТУВАННЯ ВСІМА ПІЛЬГАМИ, ПЕРЕДБАЧЕНИМИ ЧИННИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ОБОВ'ЯЗКОВА НАЯВНІСТЬ ДОВІДКИ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ В АТО

ПОВНА НАЗВА:

Довідка для осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення

1

Довідка видається кожному члену сім'ї загиблого, який має право на відповідний статус

2

Оформлює довідку військова частина на підставі наказу про виключення особи зі списків військової частини

3

Районний військкомат за місцем проживання особи, яка має право на таку довідку видає особи 2 примірники довідки

УВАГА!

! Без такої довідки члени сімей загиблих НЕ зможуть скористатися пільгами у сфері медичного забезпечення та знижками на житлово-комунальні послуги.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства інфраструктури України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Управління державної охорони України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України,

Генеральної прокуратури України
16.12.2015

№ 726/1220/2596/5/1581/526/800/444/745/780/402

Зразок довідки

(кутовий штамп військової частини
(інші реквізити з інформацією про
орган, підрозділ, установу, заклад)
із зазначенням номера довідки та
дати її видачі)

Примірник № ____

ДОВІДКА

для членів сімей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення

Видана _____
(прізвище, ім'я, по батькові члена сім'ї особи, яка загинула (пропала безвісти),

_____ (померла, або його законного представника) про те, що його (її)

_____ (ступінь споріднення, військове або спеціальне звання)

_____ (для цивільних осіб – посада),

прізвище, ім'я, по батькові особи, яка загинула (пропала безвісти), померла захищав(ла) незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та _____
(загинув(ла), помер(ла) внаслідок поранення, контузії або каліцтва,

_____ пропав(ла) безвісти)

_____ під час _____
(дата) _____ (безпосередньої участі в антитерористичній операції,

_____ забезпеченні проведення антитерористичної операції)

в _____ (район проведення антитерористичної операції)

Підстава: наказ _____
(орган або посадова особа, яка його видала, дата та номер наказу)

про виключення зі списків особового складу військової частини (підрозділу, установи, органу управління) у зв'язку із

_____ (загибеллю, смертю, визнанням особи безвісно відсутньою або померлою, серія, номер

_____ та дата видачі свідоцтва про смерть, орган що його видав, дата та номер рішення суду,

_____ яке набрало законної сили, яким особу визнано безвісно відсутньою або померлою,

_____ найменування суду, який його видав)
Відомості про інших членів сім'ї загиблого (померлої, безвісно відсутньої) особи:

_____ (ступінь споріднення, прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

Довідка є документом для розгляду та визначення підстав щодо оформлення посвідчення з написом "Посвідчення члена сім'ї загиблого" органами праці та соціального захисту населення.

_____ (посада особи, яка підписує довідку)

_____ (військове або спеціальне звання) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

М.П.

СУМА
ВИПЛАТИ

725 000

ГРН.

500 прожиткових
мінімумів

Виплати членам сім'ї загиблого

УВАГА!

Сума може змінюватися відповідно до встановленого прожиткового мінімуму для працездатного населення на дату загибелі особи.

Ділиться рівними частками між членами сім'ї, батькам та утриманцям загиблого (померлого)

Кошти виплачуються у разі загибелі (смерті),
яка настала внаслідок:

виконання обов'язків
військової службизахворювання,
пов'язаного з виконанням
військової службивиконання обов'язків
служби під час навчальних/
спеціальних зборівзахворювання
під час проходження
військової служби

Документи для виплати одноразової грошової допомоги

- Заява кожного повнолітнього члена сім'ї, в разі наявності неповнолітніх дітей – одного з батьків (Зразок заяви є у військкоматі)
- Копія свідоцтва про смерть (видає РАЦС за місцем проживання)
- Витяг з наказу про виключення загиблого (померлого) зі списків особового складу військової частини (Видає військова частина)
- Висновок ВЛК про причинний зв'язок загибелі (смерті) військовослужбовця, лікарське свідоцтво про смерть, акт спеціального розслідування нещасного випадку зі смертельним наслідком
- витяг із особової справи про склад сім'ї (видає військова частина)
- Копія про склад сім'ї з ЖЕКу, сільської/селищної ради
- Копія свідоцтва про шлюб (для виплати допомоги дружині/чоловікові)
- Копія свідоцтва про народження дітей (для виплати допомоги дітям)
- Копія свідоцтва про народження померлого (для виплати допомоги батькам)
- Довідка про перебування на утриманні у загиблого (померлого) утриманців.
- Копія паспорту заявника
- Копія ідентифікаційного коду заявника
- Копія посвідчення про призначення особи опікуном чи піклувальником
- Реквізити банківського рахунку

Порядок виплати ОГД згідно відомчих постанов

Завірений пакет документів передається в Департамент фінансів відповідного силового відомства

Департамент фінансів передає перевірені документи на розгляд Комісії з призначення ОГД

Комісія надає рекомендації керівнику відомства щодо рішення про призначення ОГД

Керівнику відомства приймає рішення про призначення ОГД та перерахування коштів

Визначена рішенням керівнику відомства сума перераховується на рахунок заявника

УВАГА!

Документи можуть подаватися на розгляд міжвідомчої комісії згідно постанови КМУ №336: Комісія перевіряє відомості заявника через силові відомства та передає протокол рішення для виплати.

Допомога на поховання

на проведення похорону
і спорудження пам'ятників

виплата сім'ї
та батькам

ПІДСТАВА:

п. 4 ст. 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист
військовослужбовців та членів їх сімей»
п. 7 Постанови КМУ №829 від 22.05.2000 “Про грошове забезпечення
військовослужбовців”

УВАГА!

Додаткова допомога на поховання може надаватися за рішеннями органів місцевого самоврядування.

Допомога на поховання надається на підставі:

- заяви;
- копії паспорта;
- копії ідентифікаційного коду;
- копії свідоцтва про смерть;
- копії документу, що підтверджує ступінь спорідненості;
- копії документу, який підтверджує участь в антитерористичній операції.

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» №3551-III від 22.10.1993

СТАТУС	УБД СТ.6,12	ІНВАЛІД ВІЙНИ СТ.7, 13	ЧЛЕН СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО СТ.9, 15
Безкоштовні ліки	+	+	+
Зубопротезування	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Санаторно-курортне лікування	+	+	+
Обслуговування	+	+	+
Обслуговування в аптеках	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Щорічне медичне обстеження + диспансеризація	+	+	+
Квартплата	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Комунальні послуги (газ, електрика, опалення, вода)	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Опалення будинків	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Проїзд	+	+	-
Забезпечення автомобілем	-	+	-
Забезпечення житлом	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Земельні ділянки	Першочергово	Першочергово	Першочергово
Ремонт будинків і квартир	+	+	+
Позика на будівництво	+	+	+
Звільнення від орендної плати	-	За гаражі для спеціальних засобів пересування + надання безоплатної парковки	-
Вступ до кооперативів	Першочергово	Першочергово	Першочергово

СТАТУС	УБД СТ.6,12	ІНВАЛІД ВІЙНИ СТ.7, 13	ЧЛЕН СІМ'Ї ЗАГИБЛОГО СТ.9, 15
Освіта Позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів	+	-	+
Виплата 100% середньої з/п в разі тимчасової непрацездатності	+	+	+
Щорічна відпустка у зручний час	+	+	+
2 тижні додаткової відпустки	Із збереженням заробітної плати	Із збереженням заробітної плати	Без збереження заробітної плати
Переважне право на залишення на роботі при скороченні	+	+	+
Послуги зв'язку	Позачергово	Позачергово	Позачергово
Встановлення стаціонарних телефонів + знижка на абонплату	+	+	+
Пільгове торговельне обслуговування	-	В спецмагазинах	-
Першочергове обслуговування	+	+	+
Виплати до 5 травня	920 грн	до 2 975 грн	465 грн
Мінімальний розмір пенсії	1 565 грн	1 група - 3060,90грн., 2 група - 2738,70 грн., 3 групи - 2416,50 грн.	1 378 грн
Пільги зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету	+	+	+

УВАГА!

- Особа одночасно може мати лише одне посвідчення та один статус
- В разі встановлення інвалідності на визначений термін та непоповнення її після його

Медичне забезпечення

БЕЗКОШТОВНІ ЛІКИ ТА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
п.1, ст. 12,13,15

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

**ДОКУМЕНТИ
ДЛЯ ОТРИМАННЯ**

- Рецепт лікаря
- Ветеранське посвідчення

ДЕ МОЖНА ОТРИМАТИ

Безкоштовні ліки, лікарські засоби можна отримати в аптеках, при медичному закладі, лікар якого видав рецепт на лікування наступних захворювань:

Онкологічні захворювання
Гематологічні захворювання
Діабет (цукровий і нецукровий)
Ревматизм
Ревматоїдний артрит
Пухирчатка
Системний гострий вовчак
Системні, хронічні, тяжкі захворювання шкіри
Сифіліс
Лепра
Туберкульоз
Аддісонова хвороба
Гепатоцеребральна дистрофія
Фенілкетонурія
Шизофренія та епілепсія
Психічні захворювання (інвалідам I та II груп, а також хворим, які працюють в лікувально-виробничих майстернях психоневрологічних і

психіатричних закладів)
Стан після операції протезування клапанів серця
Гостра переміжна порфірія
Муковісцидоз
Тяжкі форми бруцельозу
Дизентерія
Гіпофізарний нанізм
Стан після пересадки органів і тканин
Бронхіальна астма
Хвороба Бехтерева
Міостенія
Міопатія
Мозочкова атаксія Марі
Хвороба Паркінсона
Інфаркт міокарду (перші шість місяців)
Дитячий церебральний параліч
СНІД, ВІЛ-інфекція
Післяопераційний гіпотиреоз,

у тому числі з приводу раку щитовидної залози
Гіпопаратиреоз
Вроджена дисфункція кори наднирників

**Постанова КМУ
№1303 від
17.08.1998** “Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань”

УВАГА!

Безоплатний відпуск лікарських засобів провадиться **лише у разі амбулаторного лікування основного захворювання**, за яким хворим надано пільги. Хворі на СНІД та ВІЛ-інфіковані незалежно від основного захворювання мають право на безоплатний відпуск лікарських засобів за наявності в них будь-яких інших захворювань.

ЯКІ ЛІКИ НАДАЮТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО:

Аптеки можуть закупляти і відповідно безкоштовно видавати ліки та лікарські засоби, які містяться у переліку, передбаченому Постановою КМУ №1071 від 05.09.1996 р "Про порядок закупівлі лікарських засобів закладами та установами охорони здоров'я, що фінансуються з бюджету"

БЕЗКОШТОВНЕ ЗУБОПРОТЕЗУВАННЯ*

*Крім протезування дорогоцінних металів

Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"
п.2, ст. 12,13,15

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

мають право на безкоштовне зубопротезування **на підставі ветеранського посвідчення в державних закладах охорони здоров'я.**

ЗУБОПРОТЕЗУВАННЯ ФІНАНСУЄТЬСЯ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

В разі відмови у наданні пільги слід звертатися до територіальних структурних підрозділів з питань охорони здоров'я за місцем проживання (обласних, міських)

ІНШІ ПІЛЬГИ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЧЕННЯ

1

Щорічне медичне обстеження і диспансеризація

2

Користування при виході на пенсію поліклініками та госпіталами, в тому числі військовими госпіталами та госпіталами ветеранів війни

3

Першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація

Надаються на підставі посвідчень

- Учасника бойових дій
- Інваліда війни
- Члена сім'ї загиблого

ПОСВІДЧЕННЯ

Санаторно-курортне лікування

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
Ст. 12, п.3 ; ст 13, п.3; ст.15, п.3

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

мають право на безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням або компенсація вартості самостійного санаторно-курортного лікування.

Путівки надаються тривалістю 18-21 день

інваліди із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку) — відповідно до медичних рекомендацій, з них **інваліди I та II групи — 35 днів** у санаторіях спінального профілю, **інваліди III групи — 18-21 день** у санаторіях неврологічного профілю.

Порядок забезпечення санаторно-курортним лікуванням

Для одержання санаторно-курортного лікування потрібно:

Стати на облік в структурному підрозділі з питань соціального захисту населення районних/держадміністрацій, виконавчих органах міських рад для санаторно-курортного лікування.

Подати документи (особисто або через уповноважену особу) до органу соц. захисту населення за зареєстрованим місцем проживання або за місцем фактичного проживання учасника АТО.

- Отримати у працівників органів соц.захисту населення:
- нададуть ґрунтовну консультацію щодо забезпечення санаторно-курортним лікуванням;
  - ознайомлять із відповідним переліком санаторно-курортних закладів, які здійснюють лікування;
  - видають санаторно-курортну путівку.

Перелік документів

- паспорт (копія та оригінал);
- заява про видачу путівки;
- медична довідка лікувальної установи за формою № 070/о (зразок на стр ...);
- копія посвідчення учасника бойових дій або інваліда війни та документ, що підтверджує безпосереднє залучення особи до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення.

Інвалідам війни компенсується проїзд до санаторно-курортного закладу і назад**УВАГА!**

За бажанням інвалідів замість путівки на санаторно-курортне лікування вони можуть один раз на два роки одержувати грошову компенсацію: інваліди війни I-II груп - у розмірі середньої вартості путівки, інваліди війни III групи - у розмірі 75 процентів середньої вартості путівки. Грошова компенсація надається незалежно від наявності медичного висновку про необхідність санаторно-курортного лікування або медичних протипоказань;

Державна програма психологічної реабілітації

Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” Постанова КМУ №221 від 31.03.2015 Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на психологічну реабілітацію учасників АТО

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

**мають право пройти психологічну реабілітацію
у відповідних реабілітаційних центрах**

Послуги з психологічної реабілітації надаються безкоштовно
реабілітаційними установами на підставі направлення місцевого органу соцзахисту

Психологічна реабілітація триває **14 календарних днів**
Послуги надаються на підставі індивідуального плану реабілітації

Порядок отримання психологічної реабілітації
Для проходження психологічної реабілітації потрібно:

Подати заяву на проходження психологічної реабілітації до місцевого органу соцзахисту за місцем реєстрації або фактичного проживання

До заяви додати копію ветеранського посвідчення та копію одного з документів, що підтверджують безпосередню участь в АТО

УВАГА!

В межах місцевих бюджетів можуть виділятися додаткові кошти на психологічну реабілітацію. Психологічні послуги надаються також лікувальними закладами, організаціями не державного сектору (громадськими організаціями, приватними психологами волонтерами).

ПІЛЬГИ НА ПРОЇЗД

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОЇЗД

УБД
п.7,17 ст.12

ІНВАЛІД ВІЙНИ
п.7, ст.13

**СУПРОВОДЖУЮЧИЙ
ІНВАЛІДА І ГР**

Всіма видами міського
пасажирського
транспорту

+

+

+

Автомобільним
транспортом
загального
користування в
сільській місцевості

+

+

-

Міжміським
залізничним,
водним, повітряним
або автомобільним
транспортом

Туди і назад 1 раз
на 2 роки або
Туди і назад
1 раз/рік з 50%
знижкою

I і II гр - туди
і назад 1 раз /рік
III гр - туди
і назад 1 раз/2роки
або Туди і назад
1 раз/рік з 50%
знижкою

Туди і назад 50%
знижка 1 раз/рік
3 1.10 по 15.05 - 50%
знижки на необмежену
кількість поїздок

Автобусами приміських
і міжміських
маршрутів, у тому
числі внутрірайонних,
внутрі- та міжобласних
незалежно від відстані
та місця проживання

+

+

-

Пільги на проїзд членів сімей загиблих

Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» **ст. 14, п.4**

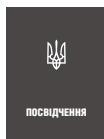

Лише батьки військовослужбовців, які загинули мають право на безкоштовний проїзд всіма видами транспорту та на 50% відсотків знижки при користуванні міжміськими видами транспорту

Дружина, діти та інші члени сім'ї права на пільговий проїзд НЕ мають, якщо інше не встановлено за рішенням органу місцевого самоврядування

ПІДСТАВИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ПРАВА НА БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОЇЗД

Посвідчення УБД
Інваліда війни

Талони на проїзд
(видаються разом з посвідченням)

УВАГА!

Згідно рішень органів місцевого самоврядування в деяких місцях безкоштовний проїзд може надаватися на підставі довідки про участь в АТО. Інформацію можна отримати в місцевих адміністраціях.

КОРИСНО ЗНАТИ!

Перевізник надає право безкоштовного проїзду на підставі договору, укладеного з органами місцевої влади про компенсацію в разі надання пільгового проїзду. Це означає:

Перевізник отримає компенсацію за те, що перевезе пільговика

Відсутність договору може бути причиною відмови у наданні пільгового проїзду.

Міський пасажи́рський транспорт

Безкоштовний проїзд надається на підставі посвідчення. При вході в транспорт пред'явіть водію/контролеру посвідчення УБД/інваліда війни

Міжміський та/або приміський транспорт

Особи, що користуються пільгами звертаються у квиткову касу автостанції для внесення відповідної позначки до касової відомості та отримання квитка на пільговий проїзд

Транспортний збір

Особи, що користуються пільгами звертаються у квиткову касу автостанції для внесення відповідної позначки до касової відомості та отримання квитка на пільговий проїзд

Залізничний, водний, повітряний або міжміський автомобільний транспорт

Квитки видаються в обмін на проїзні талони, які видаються разом з посвідченням УБД/інваліда війни відповідними органами

УВАГА!

Квиток, не посвідчення УБД, дає право на проїзд міжміським та приміським транспортом

Проїзд
у маршрутних
таксі

Маршрутки надають право безкоштовного проїзду в разі наявності договору з органами місцевого самоврядування. В більшості випадків такі договори та домовленості є.

Обмежень щодо кількості пільгових місць в транспорті чи протягом одного маршруту законодавством НЕ передбачено

Якщо Вам відмовляють у пільговому проїзді:

1. Уточніть назву та контактні дані перевізника, ПІБ водія. Запишіть номер транспортного засобу, дату, час та маршрут, на якому була отримана відмова. Увага! Інформація про перевізника, як правило, розміщена коло водія.

2. Якщо бажаєте продовжити проїзд, оплатіть його вартість.

3. Зателефонуйте перевізнику і спокійно поясніть ситуацію, яка виникла з водієм. Корисна порада: в розмові зазначте, що плануєте звертатись до прокуратури та Укртрансінспекцію.

4. Якщо в телефонному порядку ситуація не вирішиться, напишіть заяву у трьох примірниках: прокуратура, Укртрансінспекція, орган місцевого самоврядування, де здійснюється маршрут. До заяви обов'язково додайте копію посвідчення УБД і копію проїзного квитка, якщо довелось його купити

ЗА КОДЕКСОМ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ (СТ. 133-1)

Відповідають:

- водії транспортних засобів;
- громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності (пасажирські перевізники)

Сумма штрафу:

вісім неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

ЗА ЗАКОНОМ “ПРО АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ” (СТ. 60)

Відповідають:

- автомобільні перевізники.

Сумма штрафу:

десять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Розглядають справи про накладення штрафів

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З БЕЗПЕКИ НА ТРАНСПОРТІ (УКРТРАНСБЕЗПЕКА)

**ДІЇ У РАЗІ БЕЗПІДСТАВНОЇ
ВІДМОВИ У БЕЗКОШТОВНОМУ
ПРОЇЗДІ**

Написати скаргу до територіального органу УКРТРАНСБЕЗПЕКИ, органів місцевого самоврядування

З Р А З О К   С К А Р Г И

Державна інспекція України з безпеки на наземному транспорті
 _____ обласна державна адміністрація
 Підрозділ інфраструктури і туризму

Від _____
 Адреса _____
 Тел. _____

Я, _____, захищав незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України під час проведення антитерористичної операції та отримав статус учасника бойових дій/інваліда війни (посвідчення № _____ від _____).

_____ 2015 року я мав намір здійснити поїздки до _____. З метою переїзду я намагався скористатися автобусом, що здійснює постійні перевезення за маршрутом _____ номер маршруту _____, державний номер автобусу, _____, перевізник _____ (код ЄДРПОУ _____). Зайшовши до автобусу, я пред'явив документ, що підтверджує наявність пільги на безкоштовний проїзд – посвідчення учасника бойових дій/інваліда війни, однак водій _____ (кондуктор _____) відмовили мені у наданні послуги з перевезення та у грубій формі наказавши залишити автобус. Таким чином, мені було відмовлено у наданні послуг з перевезення.

За вимогами Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасники бойових дій/інваліди війни мають право на безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання.

За вимогами ст.37 Закону України "Про автомобільний транспорт" автомобільному перевізнику, який здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, забороняється відмовлятися від пільгового перевезення, крім випадків, передбачених законом. Безпідставна відмова від пільгового перевезення тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Щодо підстав для відмови у перевезенні автобусами, статтею 40 Закону передбачено: водій автобуса має право не допускати до поїздки пасажирів, який не має квитка, порушує громадський порядок у салоні автобуса, забруднює його, пасажирів або їх речі. Будь-яких дій, передбачених статтею 40 Закону я не вчиняв.

Пунктом 145 розділу VI Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою КМУ від 18 лютого 1997р. №176 (зі змінами і доповненнями) передбачено, що перевізник зобов'язаний, крім іншого, забезпечити дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів та здійснювати перевезення пасажирів, яким згідно із законодавством надано пільги щодо плати за проїзд. За вимогами пункту 149 зазначених Правил водію автобуса забороняється відмовляти пасажирів в обслуговуванні, крім передбачених законодавством та цими Правилами випадків.

Таким чином, підстав для відмови від пільгового перевезення не було.

Враховуючи викладене, прошу розглянути ситуацію, щодо порушення моїх законних прав та вжити заходів визначених чинним законодавством.

Відповідь за результатом розгляду мого звернення прошу направити на адресу:

_____

_____

(дата) (ПІП)

(підпис)

Забезпечення земельними ділянками

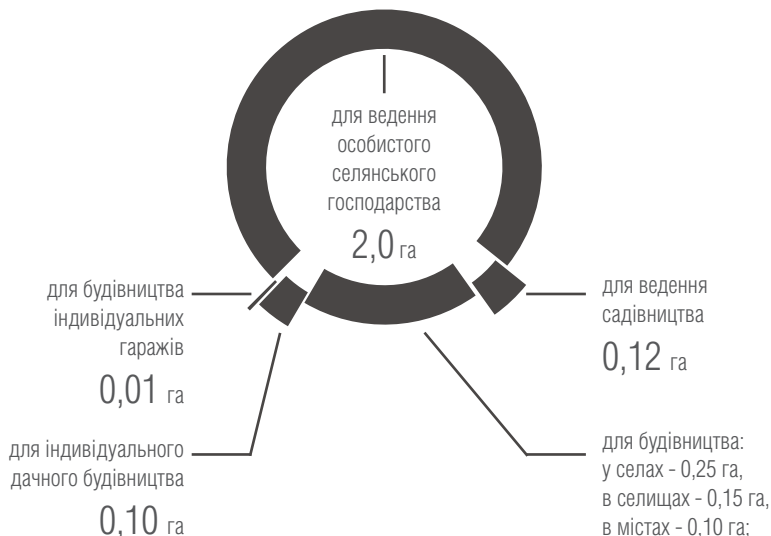
Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст. 12 (п.14), ст.13 (п.18), ст.15 (п.13)

	Учасники бойових дій	} мають право на першочергове відведення земельних ділянок для:		індивідуального житлового будівництва
	Інваліди війни			садівництва і городництва
	Члени сімей загиблих			

УВАГА!

Земельні ділянки виділяються лише, якщо особа раніше не скористалася правом на приватизацію землі відповідного цільового призначення

Кожен громадянин України може один раз скористатися правом на виділення по одній земельній ділянці з таких видів цільового призначення:

Де знайти земельну ділянку:

Вибрати з ділянок, позначених білим кольором на сторінці <http://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>

Звернутися до територіальних управлінь Держгеокадастру

Звернутись до сільської, селищної, міської ради за місцезрозташуванням ділянки

УВАГА!

Розташування земельної ділянки не залежить від місця реєстрації особи, яка має право на виділення земельної ділянки. Проживаючи у Києві, можна просити виділити земельну ділянку у Львові

Порядок виділення земельної ділянки

Етап приватизації	Куди звертатися	Документи, які треба подати	Строк виконання	Документ, який отримувате	Корисні поради
Дозвіл на розроблення проекту землеустрою	Міська, селищна, сільська рада, головне управління Держгеокадастру у відповідній області, районна, обласна державна адміністрація	1) клопотання із зазначенням цільового призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри (зразок клопотання є в органі, до якого його подаєте) 2) графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки 3) документи, які підтверджують статус учасника АТО	1 місяць	Дозвіл щодо відведення земельної ділянки	Дозвіл на розроблення проекту землеустрою надається безоплатно та має необмежений строк дії. Якщо протягом 1 місяця з дня реєстрації клопотання не надано дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або мотивовану відмову у його наданні, то Ви, у місячний строк з дня закінчення зазначеного строку, маєте право замовити розроблення проекту землеустрою без надання такого дозволу. Для цього необхідний письмово повідомити відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, до якого подавали клопотання, та додати договір на виконання робіт із землеустрою щодо відведення земельної ділянки.
Розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Суб'єкти господарювання, що є виконавцями робіт із землеустрою згідно з законом (перелік є на сайті Держгеокадастру в рубриці «Напрями діяльності», розділ «Сертифікація»	Дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Згідно з угодою сторін, але не більше 6 міс. з моменту укладення договору	Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Проект землеустрою подається на погодження розробником. Кожен орган розглядає та погоджує проект землеустрою самостійно та незалежно від погодження проекту іншими органами. Висновок про погодження проекту землеустрою надається безоплатно та строк його дії необмежений
Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Територіальний орган Держгеокадастру в районах (містах); структурний підрозділ райдержадміністрації у сфері містобудування та архітектури або виконавчий орган міської ради у сфері містобудування та архітектури (якщо ділянка в межах населеного пункту або на ній планується будівництво); інші органи виконавчої влади згідно зі статтею 186-1 Земельного кодексу України в залежності від місця розташування земельної ділянки (об'єкт природно-заповідного фонду, прибережна захисна смуга пам'ятка культурної спадщини, землі історико-культурного, лісогосподарського призначення, водного фонду)	Оригінал проекту землеустрою (територіальному органу Держгеокадастру) та копія проекту землеустрою (іншим органам)	10 робочих днів	Висновок про погодження проекту землеустрою	Проект землеустрою подається на погодження розробником. Кожен орган розглядає та погоджує проект землеустрою самостійно та незалежно від погодження проекту іншими органами. Висновок про погодження проекту землеустрою надається безоплатно та строк його дії необмежений.
Реєстрація земельної ділянки	Державний кадастровий реєстратор	1) заява про державну реєстрацію земельної ділянки (за формою згідно з додатком 22 постанови КМУ від 17.10.2012 №1051); 2) оригінал документації із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки; 3) документація із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки у формі електронного документа.	14 календарних днів	Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку	Заява з доданими документами надається заявником особисто чи уповноваженою ним особою або надіслалась поштою цінним листом з описом вкладення та повідомленням про вручення. Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку надається безоплатно та містить всі відомості про земельну ділянку, внесені до Поземельної книги. Складовою частиною витягу є кадастровий план земельної ділянки.

Етап приватизації	Куди звертатися	Документи, які треба подати	Строк виконання	Документ, який отримусте	Корисні поради
Затвердження проекту землеустрою	Міська, селищна, сільська рада, головне управління Держгеокадастру у відповідній області, районна, обласна державна адміністрація	Погоджений проект землеустрою; позитивний висновок державної експертизи землепорядної документації (у разі необхідності згідно із законом)	Двотижневий строк	Рішення про затвердження проекту землеустрою та надання земельної ділянки у власність	
Ресстрація права власності на землю	Міністерство юстиції			Інформаційна довідка Державного реєстру речових прав на нерухоме майно	

Забезпечення житлом

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст. 12 (п.14), ст.13 (п.18), ст.15 (п.15)

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

мають право на поліпшення житлових умов

Жилі приміщення надаються, враховуючи кількість членів сім’ї особи, яка має право на пільгу

Надається
13,65 кв.м.
 на одну особу

але

не менше
9 кв.м.

На квартирний облік беруться особи, які постійно проживають або зареєстровані у даному населеному пункті. Житло може бути надане, якщо віділено фінансування з бюджету на окремі програми для окремих категорій населення. про наявність програм можна дізнатися з Закону України “Про Державний бюджет”.

Підстави для поліпшення житлових умов:

Приміщення не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам

Встановлюється:

інженерно-технічними працівниками ЖЕО за участю представників громадськості

Підтверджується:

- актом обстеження стану жилого будинку з відповідним висновком;
- технічним паспортом жилого будинку з даними про його фізичну зношеність;
- висновком проектної або науково-дослідної організації (при необхідності) щодо технічного стану будинку (приміщення) та про неможливість/недоцільність проведення капремонту;
- висновком органу або закладу санітарно-епідеміологічної служби щодо відповідності жилого будинку (жилого приміщення) санітарним вимогам.

Площа житла нижча за встановлений рівень

Визначається

виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад, разом з радами профспілок

Проживання у гуртожитку

Тяжка форма хронічного захворювання, що не дозволяє

проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім'ї

Перелік захворювань

у Додатку 1 до Наказу МЗ УССР від 08.02.85 No 52

Проживання за договором піднайму

жилого приміщення в будинках державного або громадського житлового фонду чи за договором найму жилого приміщення в будинках

Проживання в одній кімнаті по дві і більше сім'ї,

незалежно від родинних відносин, або осіб різної статі старші за 9 років, крім подружжя

Проживання

понад 5 років за договором найму (оренди) в будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності

Документи

Для постановки на квартирний облік потрібно зібрати наступні документи

- заява про взяття на квартирний облік (підписується членами сім'ї, які разом проживають)
- довідка з місця проживання про склад сім'ї та прописку (форма 3, видає ЖЕО);
- довідки про те, чи перебувають члени сім'ї на квартирному обліку за місцем роботи (у виконавчому комітеті місцевої Ради);
- копія посвідчення УБД/інваліда війни/члена сім'ї загиблого.
- копії паспорту (свідоцтва про народження) та ідентифікаційного коду всіх членів сім'ї;

Документи, залежно від підстави постановки на облік:

- акт обстеження житлових умов;
- довідка/виписка з рішення виконавчого комітету місцевої Ради про невідповідність жилого приміщення встановленим санітарним та технічним нормам
- копія договору піднайму/найму жилого приміщення
- оригінал висновку лікарсько-консультативної комісії про наявність тяжкої форми хронічного захворювання
- інші документи при необхідності запитуються виконавчим комітетом місцевої Ради або адміністрацією підприємства, установи, організації
- копію технічного паспорту квартири або копії сторінок технічного паспорту будинку, свідоцтво про право власності;

Порядок постановки на квартирний облік

1

Звернутись за консультацією та отримати форму заяви

За місцем проживання до виконавчого комітету районної, міської, районної в місті, селищної, сільської Ради депутатів

За місцем роботи до підприємств, установ, організацій, що мають житловий фонд і ведуть житлове будівництво

2

Зібрати необхідні документи та подати до відділу, що здійснює зарахування на квартирний облік.

3

Рішення щодо взяття на квартирний облік повинно бути винесене у місячний строк з дня подання всіх документів.

УВАГА!

Громадяни, які перебувають на квартирному обліку проходять щорічну перереєстрацію, в ході якої перевіряються їх облікові дані.

4

Отримати письмову відповідь з повідомленням дати взяття на облік, виду і номера черги або підстави відмови у задово-

5

Дочекатися своєї череги серед осіб, що мають право на першочергове отримання житла.

6

Отримати ордер на жиле приміщення.

УВАГА!

Інвалідам II і III групи житло надається позачергово протягом 2х років з моменту взяття на облік.
Інвалідам I групи - протягом одного року з моменту взяття на облік.

Позики на будівництво

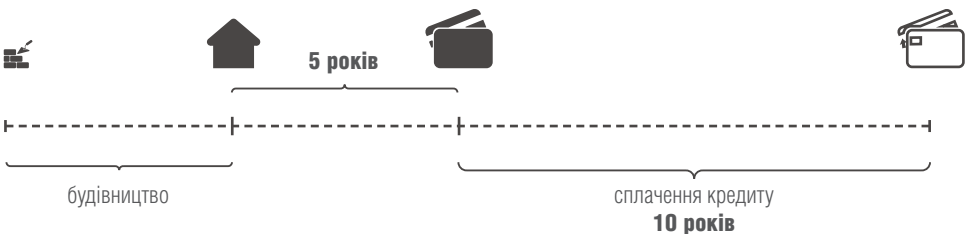
До прийняття відповідної постанови КМУ про порядок надання позики - норма не діє

Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"
п.15 ст. 12, п.19 ст. 13, п.16 ст. 15

Погашення кредиту

Кредит погашається після 5 років з моменту завершення будівництва і може виплачуватись протягом 10 років

Пільги на житлово-комунальні послуги

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
п.4-5, ст. 12,13,15

-75%

Учасники бойових дій

-100%

Інваліди війни

-50%

Члени сімей загиблих

УВАГА!

Пільги надаються незалежно від форми власності та виду житла

Норми споживання, в межах яких надається пільга

Пільга надається на **21 кв.м. площі** на кожну особу, яка має право на знижку та постійно проживає у житловому приміщенні

При наявності сім'ї знижка поширюється на **додаткові 10,5 кв.м.**

Тобто загальна площа, на яку розповсюджується знижка - 31,5 кв.м.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб пільга надається на **42 кв.м.** площі на кожну особу, яка має право на знижку та постійно проживає у житловому приміщенні
Плюс додаткові **21 кв.м.** на членів сім'ї

Тобто загальна площа, на яку розповсюджується знижка 63 кв.м.

УВАГА!

За рішеннями органів місцевого самоврядування учасникам АТО та членам їх сімей можуть надаватися додаткові знижки на оплату комунальних платежів. За додатковою інформацією звертайтеся до сільських, міських, районних, обласних рад за місцем проживання.

Документи

- Заява про оформлення пільги (зразок надається в управлінні соцзахисту).
- Оригінал та копія ветеранського посвідчення

УВАГА!

Деякі органи місцевого самоврядування надають пільгу на основі довідки та інших документів, які засвідчують участь в АТО

- Оригінал та копія паспорту (стор. 1, 2 та сторінка, де зазначена остання реєстрація або зняття з реєстрації).
- Оригінал та копія ідентифікаційного номера
- Оригінал та копія довідки про склад сім'ї з ЖЕО
- Оригінал та копії свідоцтв про народження неповнолітніх дітей пільговика.
- Квитанції про сплату рахунків за комунальні послуги (усі, що є).

Для сімей, що складаються з непрацездатних осіб

На кожного члена сім'ї, зазначеного у довідці про склад сім'ї, і зокрема с:

неодруженою
повнолітньою дитиною
пільговика, яка визнана
інвалідом з дитинства I
чи II групи або інвалідом
I групи

особою, яка проживає
разом з інвалідом війни
I групи (при оформленні
пільги таким інвалідом
війни) та доглядає за ним
за умови, що інвалід війни
не перебуває у шлюбі

непрацездатним
батьком або матір'ю
пільговика

особою, яка
знаходиться під опікою
або піклуванням
пільговика (з наданням
копій документів,
що підтверджують
встановлення опіки
чи піклування)

Додатково подаються

- Копія та оригінал документу пільговика;
- Копія та оригінал паспорту
- Копія та оригінал ідентифікаційного номера

УВАГА!

При оформленні пільги за фактичним місцем проживання, потрібно надати документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем реєстрації особа не реалізувала. Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, в тому числі надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням

УВАГА!

Коли декілька членів сім'ї, які проживають разом мають право на пільги на комунальні платежі, пільги надаються тільки одному з членів сім'ї

Споживач, який має декілька пільг, може обрати одну, більшу за розміром пільгу.

Як скористатися пільгою членам сім'ї

Особа, яка має право на пільгу може скласти довіреність на дружину чи іншого уповноваженого члена сім'ї

Для оформлення пільг нотаріально посвідчувати довіреність не вимагається. Проте, якщо маєте можливість оформити нотаріальну довіреність – це допоможе уникнути зайвих питань

Зверніть увагу, що довіреність вважається належним чином завіреною, якщо на ній стоїть підпис командира військової частини, де Ви служите

В разі, якщо Ви не можете оформити пільгу, через те, що перебуваєте на лікуванні в госпіталі, довіреність має право посвідчити начальник лікувального закладу

У випадку оформлення довіреності, заяву та всі інші документи на оформлення пільги подає уповноважена особа, пред'явивши довіреність та оригінал паспорту

Знижки на паливо для осіб, що проживають у будинках без центрального опалення

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
п. 6, Ст. 12, 13, 15.

Особам, які проживають у будинках без центрального опалення та мають відповідні статуси надаються відповідні знижки на придбання таких видів палива:

Норми виділення палива

Постанова КМУ № 356 від 23.04.2014 “Про встановлення мінімальних норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом та граничних показників їх вартості для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам”.

На одне домогосподарство

1 тона
твердого
палива/рік

1 балон
скрапленого
газу/рік

УВАГА!

Вартість палива змінюється щороку згідно рішення КМУ

Пільги надіються незалежно від виду житла та форми власності на нього.

**КОРИСНО
ЗНАТИ!**

Місцеві органи влади мають право встановлювати збільшені норми на придбання твердого та рідкого палива для осіб, які мають право на пільги.

Порядок отримання знижок на паливо:

1 раз на рік особа може звернутися до **органів соціального захисту населення або до сільської ради** за місцем своєї реєстрації для отримання пільги на паливо

Перелік документів

- заява у довільній формі. (Може подаватись як від особи, яка має безпосереднє право на пільги, так і від особи, яка нею уповноважена)
- копія і оригінал паспорту заявника;
- копія і оригінал ідентифікаційного номера заявника;
- копія ветеранського посвідчення

УВАГА! Деякі органи місцевого самоврядування надають пільгу на основі довідки та інших документів, які засвідчують участь в АТО)

- довідки від підприємств – надавачів послуг про те, що житлове приміщення не забезпечене електро-, тепло- або газопостачанням.
- довідка про склад сім'ї (зареєстрованих), із зазначенням виду опалення за місцем реєстрації (наприклад, пічне опалення)

Паливо виділяється на домогосподарство за місцем реєстрації особи, яка має право на пільгу

Розповсюджуються пільги на всіх членів сім'ї, які проживають разом з особою, яка має право на пільги

КОРИСНО ЗНАТИ!

Особа може реалізувати своє право на пільгу за фактичним місцем проживання, надавши документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем своєї реєстрації особа не реалізувала.

Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, в тому числі надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням

Як скористатися пільгою членам сім'ї

Особа, яка має право на пільгу може скласти довіреність на дружину чи іншого уповноваженого члена сім'ї.

Для оформлення пільг нотаріально посвідчувати довіреність не вимагається. Проте, якщо маєте можливість оформити нотаріальну довіреність – це допоможе уникнути зайвих питань.

Зверніть увагу, що довіреність вважається належним чином завереною, якщо на ній стоїть підпис командира військової частини, де Ви служите.

В разі, якщо Ви не можете оформити пільгу, через те, що перебуваєте на лікуванні в госпіталі, довіреність має право посвідчити начальник лікувального закладу.

Пільги на встановлення стаціонарних телефонів

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст.12(п.19), ст.13(п.10), ст.15(п.20)

Учасники бойових дій

знижка на основні роботи -20%;
знижка на додаткові роботи-50%
+ -50% від затверджених тарифів
на користування

Інваліди війни

100% знижки на встановлення
стаціонарних телефонів + -50%
від затверджених тарифів на
користування

Члени сімей загиблих

знижка на основні роботи -20%;
знижка на додаткові роботи-50%
+ -50% від затверджених тарифів
на користування

Документи для оформлення пільги:

УВАГА!

Пакет документів потрібно
підготувати у двох екземплярах:
1. Для управління соцзахисту населення
2. Для постачальника послуг

- Оригінал та копія ветеранського посвідчення
- Оригінал та копія паспорта
- Оригінал та копія ідентифікаційного номера
- Оригінал і копії квитанцій про сплату рахунків (всі що є)

УВАГА!

При оформленні пільги за фактичним місцем проживання, потрібно надати документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем реєстрації особа не реалізувала. Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, в тому числі надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням

В разі оформлення пільги за фактичним місцем проживання, подається довідка про ненадання пільги за місцем реєстрації

Надавач послуг робить відмітку в договорі про надання послуг

Оплата послуг зв'язку за пільговими тарифами здійснюється з моменту перейменування абонента на особу, яка має право на пільги та переукладання договору

Як скористатися пільгою членам сім'ї

Особа, яка має право на пільгу може скласти довіреність на дружину чи іншого уповноваженого члена сім'ї.

Для оформлення пільг нотаріально посвідчувати довіреність не вимагається. Проте, якщо маєте можливість оформити нотаріальну довіреність – це допоможе уникнути зайвих питань.

Зверніть увагу, що довіреність вважається належним чином завереною, якщо на ній стоїть підпис командира військової частини, де Ви служите.

В разі, якщо Ви не можете оформити пільгу, через те, що перебуваєте на лікуванні в госпіталі, довіреність має право посвідчити начальник лікувального закладу.

Трудові права та гарантії

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
пп.11-13, ст.12,13,15

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

мають право на:

використання чергової
щорічної відпустки
у зручний час

+14 днів

отримання
до 14 додаткових днів
відпустки зі збереженням
заробітної плати
(без збереження з/п
для сімей загиблих)

переважне право
на залишення на
роботі при скороченні
чи реорганізації
підприємства

переважне право
на працевлаштування
в разі ліквідації
підприємства,
установи, організації

посвідчення

посвідчення

посвідчення

Пільги надаються на підставі подання копії відповідного ветеранського посвідчення до відділу кадрів та листка

виплата допомоги при тимчасовій непрацездатності в розмірі 100% середньої з/п, незалежно від стажу роботи
Здійснюється на підставі подання до бухгалтерії роботодавця листка непрацездатності та копії ветеранського посвідчення

УВАГА!

Сума виплати по непрацездатності в розрахунку на місяць не може перевищувати розмір максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися внески в Фонд соцстраху.

Навчання

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст.12, ч.7, ст.15, п.23

Учасники бойових дій

Учасники бойових дій та їх діти мають право на державну цільову підтримку для здобуття професійно-технічної та вищої освіти у державних та комунальних навчальних закладах, а саме забезпечується:

повна або часткова оплата навчання

пільгові довгострокові кредити для здобуття освіти

соціальні стипендії

безоплатне забезпечення підручниками

безоплатний доступ до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних навчальних закладах

безоплатне проживання в гуртожитку

УВАГА!

Порядок надання такої підтримки ще НЕ затверджений Кабінетом

Наказ Міністерства освіти та науки № 1085 від 15.10.2015
Право на першочергове зарахування до ВНЗ мають діти, один із батьків із яких загинув/пропав безвісти у р-ні АТО, внаслідок поранення, отриманого в АТО. **Право на вспуп за результатами співбесіди** мають особи, які визнані інвалідами війни внаслідок участі в АТО.

Державні програми професійної адаптації

УБД та інваліди війни, учасники війни можуть скористатися курсами підвищення кваліфікації або пройти професійне навчання.

Професійне навчання здійснюється за денною, вечірньою, очно-заочною, дистанційною, екстернатною формами навчання, з відривом і без відриву від виробництва та за індивідуальними навчальними планами

Професійне навчання триває до 12 міс

Підвищення кваліфікації на курсах цільового призначення триває макс. 500 год.

Групи макс 30 осіб з числа учасників АТО, або включення до груп сформованих навчальним закладом.

Після успішного завершення повного курсу навчання учасники АТО отримують документи державного зразка:

свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації – за результатами первинної професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації учасників АТО за робітничими професіями

свідоцтво про підвищення кваліфікації – за результатами підвищення кваліфікації учасників АТО з вищою освітою

Заява на навчання подається до районного управління соціального захисту населення за місцем реєстрації або місцем фактичного проживання.

До заяви необхідно додати такі документи:

- копія посвідчення учасника бойових дій або інваліда війни;
- копія 1 із документів, що підтверджує безпосереднє залучення до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення. (довідка, витяг з наказу, запис у військовому квитку тощо)

Члени сімей загиблих

Мають право на вступ поза конкурсом до державних та комунальних вищих навчальних закладів на спеціальності, підготовка за якими здійснюється за рахунок коштів відповідно державного та місцевих бюджетів.

УВАГА!

В межах місцевих бюджетів можуть виділятися додаткові кошти на навчання, в тому числі і для дітей учасників АТО

Право на першочергове обслуговування

Учасники бойових дій

Інваліди війни

Члени сімей загиблих

підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту

службами соціального захисту населення вдома

УВАГА!

У разі неможливості здійснення службами соціального захисту населення обслуговування вдома - відшкодовуються витрати, пов'язані з доглядом.

У разі відмови особи у влаштуванні до закладів соціального захисту населення чи обслуговуванні службами соціального захисту населення вдома відшкодування витрат, пов'язаних з доглядом, не провадиться.

- 1 Неможливість здійснення службами соціального захисту населення обслуговування вдома
- 2 Подання до відділу соціального захисту населення за місцем проживання такого пакету документів:

- заява;
- довідка, видана житлово-комунальною організацією, якщо її немає - відповідними Радами народних депутатів, про склад сім'ї та умови проживання заявника;
- висновок медичного закладу за місцем проживання про наявність медичних показань чи протипоказань (їх характер і тривалість) для влаштування до стаціонарного закладу відповідного профілю та взяття на обслуговування службами соціального захисту населення вдома.

- 3 Прийняття рішення про відшкодування витрат у 15-денний термін з дня подання заінтересованою особою необхідного пакету документів.

Податкові пільги

Відповідно до податкового законодавства **не включається до оподаткованого доходу** **благодійна допомога**, надана (виплачена) благодійниками, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції, на користь УБД або на користь членів сімей таких УБД, які під час участі в АТО зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення чи визнані безвісно відсутніми.

Виплата призначається на термін **від 1 до 6 місяців** і провадиться щомісячно органами соціального захисту населення за місцем проживання особи, яка потребує догляду. Розмір відшкодування становить до **25 %** посадового окладу соціального працівника. Конкретні розміри відшкодування витрат встановлюються з урахуванням стану здоров'я особи, яка потребує догляду, обсягу соціального обслуговування та умов проживання (міська або сільська місцевість, наявність або відсутність комунально-побутових зручностей, транспортної мережі).

Виплати

ЩОРІЧНА РАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», ст. 13.,
Постанова КМУ від 2 березня 2016 р. № 141 «Деякі питання виплати у 2016 році разової
грошової допомоги, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх
соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань»

Щорічно до 5 травня інвалідам війни виплачується разова грошова допомога. У 2016 році виплату щорічної разової грошової допомоги передбачено у таких розмірах:

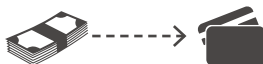
Учасники бойових дій	Інваліди війни	членам сімей загиблих та дружинам (чоловікам) померлих інвалідів війни, які не одружилися вдруге
920 грн.	I групи - 2 975 грн. II групи - 2 600 грн. III групи - 2 310 грн.	500 грн.

УВАГА!

Органами праці та соціального захисту населення спільно з установами, в яких ветерани перебувають на обліку, формуються списки ветеранів війни у розрізі відповідних категорій, тому відсутня необхідність звертатися до управлінь праці та соціального захисту населення та подавати будь-які документи.

Виплату разової грошової допомоги здійснює Міністерство соціальної політики України через структурні підрозділи з питань соціального захисту населення

Кошти нараховуються:

- через відділення зв'язку;
- через установи банків, які перераховують допомогу на особові рахунки громадян за місцем отримання пенсії.

ЩОМІСЯЧНА РАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА

Закону «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни»

Розміри щомісячної цільової грошової допомоги на прожиття		
	Учасники бойових дій	Інваліди війни
	40 грн.	I групи - 70 грн. II та III груп - 50 грн.

Додаткові пільги інвалідам війни

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст.13, п.22

**Інваліди
війни**

мають право на **позачергове
безоплатне** забезпечення
легковими автомобілями

наявність медичних
показань для
забезпечення
автомобілем

відсутність автомобіля
(вантажного/легкового),
автобусу, причепу, напівпричепу,
якому менше 10 років

автомобіль
надається
на 10 років

через 10 років
можна замінити
на новий

Порядок взяття на облік

- 1** До **районного управління соціального захисту за місцем реєстрації** подати заяву
- 2** До заяви додаються:
  - копія довідки МСЕК;
  - паспорт (оригінал);
  - довідка про присвоєння ідентифікаційного номера інваліду та члену сім'ї, якому передається право користування автомобілем, законному представнику недієздатного інваліда;
  - документ про реєстрацію місця проживання члена сім'ї, іншої особи, яким передається право користування автомобілем;
  - посвідчення інваліда війни;
  - для недієздатних інвалідів - копія рішення суду про визнання інваліда недієздатним та копія рішення (розпорядження) про встановлення над ним опіки.
  - копію посвідчення водія інваліда/особи, якій передається право керувати автомобілем.
- 3** Після реєстрації заяви районним управлінням соціального захисту в день звернення видається, а у разі надходження заяви поштою у триденний строк інваліду надсилається направлення до лікувально-профілактичного закладу для проходження медичного огляду та направлення на МСЕК.
- 4** Після проходження інвалідом медичного огляду лікувально-профілактичний заклад у **п'ятиденний строк** надсилає до обл. МСЕК (ЦМСЕК, КрМСЕК) направлення (форма N 088/0) і витяг з медичної картки амбулаторного (стаціонарного) хворого та в обов'язковому порядку повідомляє про це районне управління соціального захисту або відділення виконавчої дирекції, яке видало таке направлення.
- 5** Повідомлення про забезпечення інваліда автомобілем надсилається головним управлінням соціального захисту районному управлінням, а копія додається до особової справи.

Безоплатне паркування та безоплатне зберігання транспортних засобів на стоянках

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст. 13 п.24

Постанова від 25 травня 2011 р. N 585, Правила зберігання транспортних засобів на автостоянках, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р.

Інваліди війни звільняються від орендної плати за нежилі приміщення, що орендуються інвалідами війни під **гаражі** для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо) та безоплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності.

Документи:

- заява (із зазначенням місця розташування бажаної автостоянки);
- копія паспорта інваліда;
- копія пенсійного посвідчення;
- копія свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу;
- оригінал та копія довіреності на керування транспортним засобом (за наявності);
- оригінал та копія свідоцтва про шлюб, народження, усиновлення, документів про опіку або піклування, рішень суду та інших документів, що підтверджують взаємні права та обов'язки (для членів сім'ї та законних представників інваліда).

Хто виділяє кошти?

Органи місцевого самоврядування щороку виділяють кошти на облаштування гаражів та компенсацію виплат власникам автостоянок, на яких виділено пільгові місця.

Податкові пільги

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” ст. 13 п.23

Податковий Кодекс України ст. 174.2.1 п. 6, ст. 281.1.4, ст. 268.2.2 п. г., ст. 166.

Інвалід I групи, що успадковує об'єкти нерухомого або рухомого майна, готівку або кошти, що зберігаються на рахунках спадкодавця, відкритих у банківських і небанківських фінансових установах, не сплачує податок на доходи фізичних осіб з такої спадщини (застосовується 0% ставка оподаткування)

Інваліди I та II груп звільняються від сплати земельного податку

Інваліди, а також особи, що супроводжують інвалідів I групи (не більше одного супроводжуючого), не є платниками туристичного збору

У разі, якщо розмір доходу не перевищує 1930 грн. грн на місяць (для 2016 року), інвалід I або II групи має право на зменшення суми загального місячного податку з заробітної плати на 1031 грн.

суму коштів, сплачених на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування себе або члена своєї сім'ї першого ступеня споріднення

суму коштів, сплачених на користь протезно-ортопедичних підприємств, реабілітаційних установ

Платник податку – інвалід війни має право включити до податкової знижки у зменшення свого оподаткованого доходу за наслідками звітного податкового року такі здійснені ним витрати

УВАГА!

Не включається до оподаткованого доходу інваліда війни цільова благодійна допомога, що надається резидентами – юридичними чи фізичними особами у будь-якій сумі (вартості)(картинки на кожний пункт)

- закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування інваліда;
- ортопедичним підприємствам, реабілітаційним установам для компенсації вартості платних реабілітаційних послуг;
- навчальному закладу у вигляді плати за навчання або за надання додаткових послуг з навчання дитини, в якій хоча б один із батьків є інвалідом;
- інші види допомоги, визначені Податковим кодексом України.

Позачергове забезпечення продовольчими товарами поліпшеного асортименту та промисловими товарами підвищеного попиту

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
ст. 13 п.27

Постанова від 16 лютого 1994 р. N 94 “Про порядок надання пільг, передбачених Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”

Інвалідам війни надається право на позачергове забезпечення продовольчими товарами поліпшеного асортименту та промисловими товарами підвищеного попиту

Запитуйте в магазинах про можливі знижки, секції чи відділи товарів за спеціальними цінами для інвалідів війни

Інваліди війни обслуговуються **позачергово** підприємствами, установами й організаціями

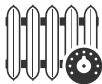
служби побуту

громадського харчування

торгівлі

житлово-комунального господарства

міжміського транспорту

лікувально-профілактичних закладах, аптеках

Документи:

- Посвідчення інваліда війни
- Довідка про безпосередню участь в АТО.

Хто виділяє кошти?

Витрати державних органів, органів місцевого і регіонального самоврядування, підприємств, установ і організацій, пов'язані з наданням пільг, покриваються місцевими фінансовими органами на підставі розрахунків, поданих організаціями, шляхом перерахування коштів на їх рахунки в установах банків.

Протезування

Закон України “Про реабілітацію інвалідів в Україні” **ст. 25**
 Постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 518, Постанова КМУ
 від 5 квітня 2012 р. № 321

ПРОТЕЗУВАННЯ В УКРАЇНІ

Порядок надання послуги

Звернутися до органів соціального захисту населення (знаходяться в міських та районних адміністраціях) за зареєстрованим місцем проживання або за місцем фактичного проживання

Органи соціального захисту населення видають направлення на забезпечення необхідними технічними та іншими засобами реабілітації та надають консультації про протезування

Особа обирає протезно-ортопедичне підприємство, на якому буде проведено протезування (ортезування). На обраному підприємстві буде проведено огляд та надано протезно-ортопедичну допомогу

Документи:

- Заява;
- паспорт (копія та оригінал);
- ідентифікаційний код (копія та оригінал);
- рішення військово-лікарської комісії про потребу в забезпеченні необхідним виробом;
- витяг з наказу командира в/ч або довідка про обставини травми з відомостями про участь в антитерористичній операції.

ПРОТЕЗУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ

Вартість протезування (ортезування) однієї кінцівки за кордоном - не більше 900 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого на момент укладення договору на протезування. Розмір виплати може бути збільшено максимум до 1800 прожиткових мінімумів.

У разі перевищення вказаної вартості – доплата здійснюється за власний рахунок

Документи (подати особисто або надіслати поштою):

- Заява – довільної форми з проханням розгляду питання щодо протезування (ортезування) за кордоном та вибору закордонного надавача послуг;
- копія паспорта;
- ідентифікаційний код;
- направлення на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації (отримати можна у органах соціального захисту населення (знаходяться в міських та районних адміністраціях) за зареєстрованим або фактичним місцем проживання;
- висновок військово-лікарської комісії про потребу у протезуванні (ортезуванні);
- витяг з історії хвороби;
- фото- та відеоматеріали кукси та наявного об'єму рухів.

Порядок надання послуги

Звернутися до
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
У СПРАВАХ ВЕТЕРАНІВ
ВІЙНИ ТА УЧАСНИКІВ
АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ
ОПЕРАЦІЇ Адреса: м. Київ,
пров. Музейний, 12

З дати отримання документів
Служба має 25 робочих днів
для розгляду експертною групою
Служби

УВАГА!

Документи може подати
учасник антитерористич-
ної операції, або його за-
конний представник.

Експертна група Служби
приймає РІШЕННЯ щодо
доцільності протезування
(ортезування) за
кордоном, вибору
закордонного надавача
послуг і розміру
витрат

Служба укладає
із закордонним
надавачем послуг і
особою (або її законним
представником)
тристоронній
письмовий ДОГОВІР

Служба перераховує кошти для
оплати проїзду, проживання
та харчування особи та її
супроводжуючого (у разі потреби).
Вартість таких коштів не може
перевищувати сум витрат на
відрядження державних службовців,
визначених у додатку 1 до постанови
Кабінету Міністрів України від 2
лютого 2011 р. № 98.

Професійна адаптація

З моменту набуття статусу ветерана війни особа набуває право на отримання послуги з безоплатної соціальної та професійної адаптації у формі:

курси цільового призначення

підвищення кваліфікації з метою вивчення нового обладнання, виробів, товарів, матеріалів, послуг, сучасних технологічних процесів, засобів механізації й автоматизації, що використовуються на виробництві, правил і вимог їх безпечної експлуатації, технічної документації, ефективних методів організації праці, питань економіки та фінансів, законодавчих та інших нормативно-правових актів тощо. Максимальна тривалість – 20-500 годин

професійне навчання

первинна професійна підготовка, перепідготовка, отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня, підвищення кваліфікації та спеціалізації, спрямовані на здобуття або удосконалення професійних знань, умінь та навичок. Максимальна тривалість 12 міс.

УВАГА!

Інвалід війни має можливість пройти професійне навчання у навчальному закладі, який ним обрано самостійно.

Порядок:

1

2

До відділення Фонду соціального захисту інвалідів за місцем реєстрації проживання подати **документи**:

- Заява;
- копія паспорта;
- ідентифікаційний код;
- посвідчення інваліда війни
- копію довідки МСЕК про встановлення інвалідності
- копію індивідуальної програми реабілітації інваліда;
- копію документа державного зразка про освіту
- повідомлення навчального закладу, що підтверджує його готовність надати освітні послуги інваліду;
- документ, що підтверджує вартість надання освітніх послуг за навчальний рік посеместрово.

Між надавачем освітніх послуг, відділенням Фонду та інвалідом війни укладається договір про відшкодування витрат на навчання та перекваліфікацію.

Хто виділяє кошти?

Територіальне відділення Фонду відшкодує навчальному закладу витрати за навчання інвалідів в межах бюджетних асигнувань шляхом посеместрового переказу коштів на рахунок навчального закладу за умови відсутності в інваліда незадовільних оцінок за результатами екзаменаційної сесії за попередній семестр.

Працевлаштування

Закон України “Про зайнятість населення” **ст. 24, п. 5, ст. 30, п. 3**
 Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” **ст. 7**

Державна служба зайнятості допомагає

- знайти роботу – тимчасову або постійну
- отримати матеріальну підтримку шляхом участі у громадських або інших роботах тимчасового характеру
- пройти професійну підготовку, перепідготовку або підвищити свою кваліфікацію
- отримати статус безробітного та матеріальну допомогу на випадок безробіття

Документи:

- паспорт громадянина України;
- ідентифікаційний код;
- трудова книжка (за наявності), цивільно-правовий договір чи документ, який підтверджує період зайнятості;
- документи про освіту (за наявності);
- витяг з історії хвороби;
- військовий квиток із зазначенням дати взяття на облік у військкоматі відповідно до законодавства.

За наявності додати:

- витяг з наказу про звільнення з військової служби під час мобілізації;
- довідку про середнє грошове забезпечення за останні 12 місяців, видану військовим комісаріатом або військовою частиною.

УВАГА!

Облік та реєстрація в центрі зайнятості проводиться незалежно від зареєстрованого місця проживання чи перебування.

У центрах зайнятості існує єдина база вакансій по всій Україні. Усі вакансії – у вільному доступі. Оберіть підходящу роботу у будь-якому регіоні України.

Державна служба зайнятості всі послуги надає безкоштовно.

Додаткові трудові гарантії інвалідів війни

відсутність випробувального строку при прийнятті на роботу інвалідів, які направлені відповідно до рекомендації МСЕК (ст. 26 КЗпП);

робота у нічний час та надурочні години допускаються лише за згоди інваліда і якщо це не суперечить медичним показанням (ст. 55, 63, 172 КЗпП);

право на не повний робочий тиждень та пільгові умови праці згідно програми реабілітації (ст. 172 КЗпП)

Додаткові відпустки:

право на повну тривалість щорічної основної відпустки у перший рік роботи до спливу шестимісячного терміну безперервної роботи (ст. 10 Закону України «Про відпустки»);

інвалідам I і II груп - 30 календарних днів щорічної основної відпустки (оплачувані) та додаткові 60 днів неоплачуваної відпустки

інвалідам III групи - 26 календарних днів щорічної основної відпустки та додаткові 30 днів неоплачуваної відпустки (ст. 6, 25 Закону України «Про відпустки»);

можливість дострокового розірвання строкового трудового договору в разі хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню роботи за договором (ст. 39 КЗпП);

Всі пільги надаються на підставі пред'явлення посвідчення інваліда війни та домовленості з роботодавцем.

УВАГА!

Роботодавці несуть відповідальність за порушення прав інвалідів згідно чинного законодавства. Якщо Ваші права порушують, звертайтеся до прокуратури.

3.6 Пенсійне забезпечення

Пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ та членів їх сімей здійснюється за одним з двох наступних законів:

Закон України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, від 9.04.1992, No 2262-XII

Закон України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, від 9.10.2003, No 1058-IV

УВАГА! Якщо особа має право на призначення пенсії за обома законами, призначається лише одна пенсія на вибір особи.

Мінімальні пенсійні виплати ветеранам війни

(з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсій, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною):

Учасники бойових дій

165% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

Інваліди війни

I групи - 285% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
II групи - 255% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
III групи - 225% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

КОРИСНО ЗНАТИ!

Пенсії військовослужбовцям призначаються і виплачуються після звільнення їх зі служби.

Виплата пенсії не припиняється у випадку призову на військову службу під час часткової чи загальної мобілізації, на особливий період до Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів та підрозділів цивільного захисту.

При наступному звільненні зі служби цих осіб здійснюється перерахунок пенсії з урахуванням загальної вислуги років на день останнього звільнення.

За бажанням осіб, звільнених з військової служби, інших осіб, які мають право на пенсію за Законом, та членів їх сімей їм може призначатися пенсія на умовах, передбачених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (дostroкова пенсія за віком при досягненні чоловіками 55 років та наявності страхового стажу не менше 25 років і при досягненні жінками 50 років та наявності у них не менше 20 років страхового стажу) (ст.3 - Преамбула). При цьому для обчислення пенсії враховуються всі види грошового забезпечення, що отримували зазначені особи перед звільненням зі служби.

УВАГА!

Розмір грошового забезпечення, який враховується при обрахунку пенсії складається з нарахувань залежно від посади, звання, вислуги років

Види пенсій:

ЗА ВИСЛУГУ
РОКІВ

ПО ИНВАЛІДНОСТІ

У РАЗІ ВТРАТИ
ГОДУВАЛЬНИКА

Закон України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб, ст.13

1

Кадровим військовослужбовцям та військовослужбовцям за контрактом, які мають вислугу років 20 і більше років **ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ПЕНСІЯ У РОЗМІРІ 50% СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.**

Військовослужбовцям, звільненим у відставку за віком або за станом здоров'я **ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ПЕНСІЯ У РОЗМІРІ 55% СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ + 3% ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА КОЖНИЙ РІК ПОНАД 20 РОКІВ ВИСЛУГИ**

2

військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, які мають страховий стаж 25 років та більше, з яких не менше 12 років 6 місяців становить військова служба, служба в органах внутрішніх справ, державній пожежній охороні, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції чи Державній кримінально-виконавчій службі, **ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ПЕНСІЯ У РОЗМІРІ 50% СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТРАХОВИЙ СТАЖ 25 РОКІВ ТА ДОДАТКОВО 1% ЗА КОЖНИЙ РІК СТРАХОВОГО СТАЖУ ПОНАД 25 РОКІВ**

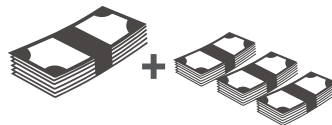
3

військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, які звільняються з військової служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України відповідно до законодавства, **ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ПЕНСІЯ У РОЗМІРІ 50% СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА 20 РОКІВ ВИСЛУГИ ТА ДОДАТКОВО 3% СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА КОЖНИЙ ПОВНИЙ РІК ПОНАД 20 РОКІВ, АЛЕ НЕ БІЛЬШЕ НІЖ 65 % СУМ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

УВАГА!

Максимальний розмір пенсії за вислугу році не повинен перевищувати 70% сум грошового забезпечення, а особам, які під час проходження служби брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і віднесені до категорії 1, – 100% сум грошового забезпечення, до категорії 2, – 95% сум грошового забезпечення.

Надбавки

Пенсії за вислугу років підвищуються відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”:

	Учасники бойових дій на 25% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
	Інваліди війни I групи – на 50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність II групи – на 40% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність III групи – на 30% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
	Учасникам війни на 10% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність
	Членам сімей загиблих військовослужбовців - на 25 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, – членам сімей військовослужбовців, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва під час захисту Батьківщини або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби; - на 10 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, – дружинам (чоловікам) померлих учасників війни і бойових дій, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

- заява про призначення пенсії;
- паспорт та його копія;
- грошовий атестат або довідка про розмір грошового забезпечення і довідка про додаткові види грошового забезпечення, які заявник отримував протягом останніх 24 місяців підряд перед місяцем звільнення з військової служби;
- документи про необхідний страховий стаж (при призначенні пенсії згідно з п. “б” ст. 12 Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби”);
- копія ідентифікаційного номера платника податків;
- довідка ВАТ “Ощадбанк” або інший документ, що підтверджує відкриття рахунку, назву та номер відділення ВАТ “Ощадбанк”.

Пенсія по інвалідності

ПРИЗНАЧАЄТЬСЯ, ЯКЩО:

- інвалідність настала в період проходження служби або не пізніше трьох місяців після звільнення зі служби;
- інвалідність настала пізніше тримісячного терміну після звільнення зі служби, але внаслідок захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва тощо), яке виникло в період проходження військової служби чи під час перебування в полоні або заручником

Залежно від причини інвалідності інваліди,
які мають право на пенсію поділяються на такі категорії:

інваліди війни - при настанні інвалідності внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, одержаних під час захисту Батьківщини, виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків)

інші інваліди з числа військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом - при настанні інвалідності внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби

розмір пенсії:

I група – 100% грошового забезпечення
II група – 80% грошового забезпечення
III група – 60% грошового забезпечення

розмір пенсії:

I група – 70% грошового забезпечення
II група – 60% грошового забезпечення
III група – 40% грошового забезпечення

Мінімальний розмір пенсії по інвалідності

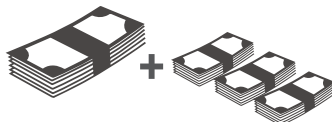
Інвалідам війни з числа солдатів і матросів строкової служби:
I групи – 120%,
II групи – 110 %,
III групи – 105 %
прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

Іншим інвалідам з числа солдатів і матросів строкової служби:
I групи – 110%,
II групи – 105 %,
III групи – 100 %
прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

інвалідам з числа єфрейторів (старших солдатів) і сержантів, старших матросів і старшин строкової служби 110 %, з числа прапорщиків і мічманів, військовослужбовців надстрокової служби та військової служби за контрактом, осіб молодшого начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, Державної кримінально-виконавчої служби України і державної пожежної охорони – 120 %, з числа осіб офіцерського складу та осіб начальницького складу (крім молодшого) органів внутрішніх справ, Державної кримінально-виконавчої служби України і державної пожежної охорони – 130 % відповідних мінімальних розмірів пенсій, передбачених для інвалідів з числа солдатів і матросів строкової служби.

Надбавки

Державна соціальна допомога на догляд інвалідам I групи внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, або внаслідок трудового каліцтва, професійного чи загального захворювання або самотнім пенсіонерам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії потребують догляду, у порядку й на умовах, передбачених Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам".

УВАГА!

Надбавки та державна соціальна допомога на догляд інвалідам I групи можуть нараховуватися од-ночасно.

Умови поновлення виплати пенсії в разі переривання інвалідності

Закон України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (ст.28)

В разі порушення інвалідом строку повторного огляду МСЕК виплата пенсії зупиняється, а при визнанні його знову інвалідом - поновлюється з дня зупинення, але не більш як за один місяць до дня повторного огляду.

В разі порушення інвалідом строку повторного огляду з поважної причини виплата йому пенсії поновлюється з дня зупинення, але не більш як за 3 роки до дня повторного огляду, якщо МСЕК визнає його за цей період інвалідом.

Якщо за цих умов при повторному огляді встановлено іншу групу інвалідності (вищу або нижчу), пенсія за зазначений час виплачується за попередньою групою інвалідності.

Документи для призначення пенсії по інвалідності

- заява про призначення пенсії);
- паспорт та його копія;
- грошовий атестат або довідка про розмір грошового забезпечення і довідка про додаткові види грошового забезпечення, які заявник отримував протягом останніх 24 місяців підряд перед місяцем звільнення з військової служби;
- військово-медичні документи про стан здоров'я звільненої особи (за винятком осіб, які не проходили військово-лікарську комісію);
- довідка МСЕК про визнання особи інвалідом;
- копія ідентифікаційного номеру платника податків;
- довідка ВАТ "Ощадбанк" або інший документ, що підтверджує відкриття рахунку, назву та номер відділення ВАТ "Ощадбанк".

Пенсія по втраті годувальника

Пенсії в разі втрати годувальника сім'ям військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію призначаються, якщо годувальник помер у період проходження служби або не пізніше 3 місяців після звільнення зі служби чи пізніше цього строку, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних у період проходження служби, а сім'ям пенсіонерів з числа цих військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію – якщо годувальник помер у період одержання пенсії або не пізніше 5 років після припинення її виплати. При цьому сім'ї військовослужбовців, які пропали безвісти в період бойових дій, порівнюються до сімей загиблих на фронті.

на одного непрацездатного члена сім'ї – 70% грошового забезпечення годувальника

на двох і більше – 90% грошового забезпечення годувальника, але не менше 40%

МІНІМАЛЬНИЙ РОЗМІР ПЕНСІЇ ПО ВТРАТІ ГОДУВАЛЬНИКА – 2 ПРОЖИТКОВИХ МІНІМУМИ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ВТРАТИЛИ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ

Члени сім'ї, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника

Право на пенсію в разі втрати годувальника мають непрацездатні члени сімей загиблих, померлих або таких, що пропали безвісти військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які перебували на їх утриманні. Незалежно від перебування на утриманні годувальника пенсія призначається:

непрацездатним дітям; непрацездатним батькам і дружині (чоловікові), якщо вони після смерті годувальника втратили джерело засобів до існування, та непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження служби або пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час служби.

Право на пенсію в разі втрати годувальника мають непрацездатні члени сімей загиблих, померлих або таких, що пропали безвісти військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які перебували на їх утриманні. Незалежно від перебування на утриманні годувальника пенсія призначається:

непрацездатним дітям; непрацездатним батькам і дружині (чоловікові), якщо вони після смерті годувальника втратили джерело засобів до існування, та непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження служби або пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час служби.

УВАГА!

Батьки військовослужбовців мають право на призначення дострокової пенсії за віком, після досягнення чоловіками 55 років, жінками - 50 років, за наявності страхового стажу не менше 25 років - для чоловіків і не менше 20 років - для жінок.

Непрацездатними членами сім'ї вважаються:

- діти, брати, сестри та онуки до 18 років або старші цього віку, якщо вони стали інвалідами до досягнення 18 років. При цьому братам, сестрам та онукам право на пенсію надається у тих випадках, якщо у них немає працездатних батьків;
- батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку встановленого або є інвалідами;
- батьки та дружини (якщо вони не взяли повторний шлюб) військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які загинули, померли чи пропали безвісти в період проходження служби або померли після звільнення зі служби, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних при виконанні обов'язків військової служби (службових обов'язків), захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи виконанням інтернаціонального обов'язку, мають право на пенсію не раніш як за 5 років до досягнення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", або якщо вони є інвалідами.
- дід і бабуся - при відсутності осіб, які за законом зобов'язані їх утримувати;
- дружина (чоловік) або один з батьків чи дід, бабуся, брат або сестра, незалежно від віку і працездатності, якщо вона (він) зайнята доглядом за дітьми, братами, сестрами чи онуками померлого годувальника, які не досягли 18-річного віку, і не працює.

Документи для призначення пенсії по втраті годувальника

- заява;
- паспорт та його копія;
- копія свідоцтва про смерть годувальника;
- витяг з наказу про виключення годувальника зі списків особового складу в/ч у зв'язку зі смертю;
- висновок про обставини загибелі чи смерті внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час проходження служби при виконанні службових обов'язків (обов'язків військової служби);
- довідка уповноважених органів з місця проживання про перебування членів сім'ї на утриманні померлого (загиблого) годувальника або рішення суду про перебування на утриманні;
- довідка МСЕК про визнання особи інвалідом;
- копія ідентифікаційного коду платника податків;

Додатково можуть подаватись (вимагатись) такі документи

Особам (діти, брати, сестри та онуки, які не досягли 18 років, або старші цього віку, якщо вони стали інвалідами до досягнення 18 років) потрібно подати такі документи:

- копія свідоцтва про народження;
- довідка з навчального закладу про навчання із зазначенням дати його закінчення, а також про перебування на повному державному утриманні;
- довідка лікарсько-консультативної комісії про визнання дитини інвалідом або довідка МСЕК про визнання особи інвалідом з дитинства;
- копії свідоцтв про смерть батьків або інші документи, які підтверджують відсутність батьків (у разі призначення пенсії братам, сестрам, онукам);
- рішення суду про всиновлення;
- копія рішення про опіку чи піклування (у разі призначення пенсії дітям, які втратили обох батьків).

Батькам, дружині (чоловіку), зазначеним у п.п. «б» (батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку), «в» (батьки та дружини (якщо вони не взяли повторний шлюб)), «д» (дружина (чоловік) або один з батьків чи дід, бабуся, брат або сестра, незалежно від віку і працездатнос- ті, якщо вона (він) зайнята доглядом за дітьми, братами, сестрами чи ону- ками померлого годувальника, які не досягли 8-річного віку, і не працює) ст. 30 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб", потрібно подати такі документи:

- копія свідоцтва про шлюб;
- довідка МСЕК про визнання особи інвалідом;
- копія трудової книжки або довідка органів ДФС про облік платника податків – СПД (для осіб, зазначених у п. «д» ст. 30 Закону).

Батькам, дружині (чоловіку), діду та бабусі, зазначеним у п.п. «б», «в», «г» (дід, бабуся – за відсутності осіб, які зобов'язані їх утримувати) ст. 30 Закону, додатково потрібно подати такі документи:

- довідка МСЕК (за наявності групи інвалідності);
- копія свідоцтва про народження померлого годувальника або рішення суду про встановлення родинних стосунків;
- довідка уповноваженого органу з місця проживання або рішення суду про перебування на утриманні померлого годувальника (для призначення пенсії вітчиму або мачусі).

Документи для встановлення надбавок до пенсії

Згідно з законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», «Про донорство крові та її компонентів», «Про статус гірських населених пунктів в Україні» подаються:

документи про визнання заявника ветераном війни, особою, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», або особою, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною (для підвищення пенсій згідно зі ст.ст. 12–16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»);

документи про визнання особи такою, що має особливі заслуги перед Батьківщиною (для підвищення пенсії відповідно до ст. 9 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»);

документи про визнання заявника реабілітованим або членом сім'ї реабілітованого (для підвищення пенсій відповідно до ст. 47 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»);

документи про надання статусу особи, яка проживає, працює (навчається) на території населеного пункту, якому надано статус гірського (для збільшення пенсії згідно зі ст. 6 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»);

документи про надання статусу учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС чи потерпілого від Чорнобильської катастрофи (для призначення щомісячної додаткової пенсії відповідно до ст.ст. 50–51 та щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника відповідно до ст. 52 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»);

документи про нагородження знаками «Почесний донор України», «Почесний донор СРСП» (для встановлення надбавки до пенсії відповідно до ст. 13 Закону України «Про донорство крові та її компонентів»).

УВАГА!

Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, до- даткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених за- конодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність. (ч. 5 ст.43 ЗВ Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб)

Порядок призначення пенсій

1 Звернутись із заявою про призначення пенсії по інвалідності особам, звільненим з військової служби, та про призначення пенсії в разі втрати годувальника членам сім'ї померлого годувальника – до уповноваженого структурного підрозділу (УСП) свого відомства, що відповідає за підготовку та подання документів для призначення пенсії.

2 Зазначений УСП у 10-денний термін з дня одержання заяви про призначення пенсії оформлює всі необхідні документи і своє подання про призначення пенсії, ознайомлює з ним особу, якій оформлюється пенсія, і направляє всі документи до головного управління Пенсійного фонду України в області чи місті Києві за місцем проживання (реєстрації) особи.

3 Орган, що призначає пенсію, не пізніше 10 днів після надходження заяви з необхідними документами приймає рішення щодо призначення пенсії.

4 Орган Пенсійного Фонду України видає пенсійне посвідчення або повідомляє рішення про відмову не пізніше 5 днів з моменту прийняття відповідного рішення.

УВАГА!

УСП має надати допомогу особі в одержанні відсутніх на момент подання заяви документів для призначення пенсії. У разі, якщо підготовлені не всі необхідні для призначення пенсії документи, подаються наявні документи, а документи, яких не вистачає, подаються пізніше. При поданні документів до закінчення тримісячного терміну з дня отримання роз'яснення, днем звернення за призначенням пенсії вважається день подання заяви або дата відправлення документів поштою.

Інші надбавки та допомога до пенсії

- надбавка непрацюючим пенсіонерам, що мають на утриманні непрацевдатних членів сім'ї – 50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працевдатність, на кожного непрацевдатного члена сім'ї;
- державна соціальна допомога на догляд інвалідам I групи внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, або внаслідок трудового каліцтва, професійного чи загального захворювання або самотнім пенсіонерам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії потребують догляду, у порядку й на умовах, передбачених Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам". Надбавки та державна соціальна допомога на догляд інвалідам I групи можуть нараховуватися одночасно;
- надбавка особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, у порядку й на умовах, передбачених ст. 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" – 70% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працевдатність, а особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, – у порядку й на умовах, передбачених ст. 9 Закону України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні", – 200 % мінімальної пенсії за віком.

Цільова допомога

Відповідно до Закону України "Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни" інвалідам війни та учасникам бойових дій виплачується щомісячна цільова грошова допомога:

інвалідам війни I групи – 70 грн,

інвалідам війни II і III груп – 50 грн,

учасникам бойових дій – 40 грн.

Увага! Зазначена допомога надається незалежно від розміру пенсій та надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги та пенсій за особливі заслуги перед Батьківщиною.

Інваліди війни I групи
70 грн.

Інваліди війни II і III груп
50 грн.

Учасники бойових дій
40 грн.

УВАГА!

Зазначена допомога надається незалежно від розміру пенсій та надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги та пенсій за особливі заслуги перед Батьківщиною.

I. Військовозобов'язаним

II. Військовослужбовцям

III. Ветеранам

IV. Корисні контакти

V. Корисні контакти

---

1. Гарячі лінії Міністерства оборони України	164
2. Комісії УБД	165
3. Військові прокуратури	167
4. Обласні військкомати	168
5. Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО	169
6. Обласні органи соціального захисту	170
7. Центри зайнятості	171
8. Держгеокадастр та його обласні представництва	172
9. Контакти центрів Безоплатної вторинної правової допомоги	173
10. Правозахисні організації	174
11. Громадські приймальні Гельсінської спілки	175
12. Психологічна Кризова Служба	176

V. Корисні контакти

Гарячі лінії Міністерства оборони України

«Гаряча лінія» для звернень громадян до начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України	(044) 454-45-73
«Гаряча лінія» з питань проходження військової служби за контрактом, в тому числі для охочих вступити до українського війська	0 800 500 051
«Гаряча лінія» Тилу Збройних Сил України з питань речового, продовольчого забезпечення, координації та взаємодії з волонтерськими, благодійними організаціями, фізичними і юридичними особами щодо надання допомоги Збройним Силам України	(044) 483-35-72 (044) 483-10-13
Центру розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України (з питань речового забезпечення)	(095) 911-05-69
«Гаряча лінія» Відділу по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації	(044) 253-04-71
«Гаряча лінія» з питань запобігання та виявлення корупції у Збройних Силах України	(044) 454-73-07
«Гаряча лінія» з питань військово-соціальної роботи, соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, військової дисципліни Головного управління по роботі з особовим складом Збройних Силх України	(044) 454-44-51
«Гаряча лінія» Головного управління Військової служби правопорядку Збройних Силх України щодо організації визволення військовослужбовців Збройних Силх України, які незаконно утримуються незаконними збройними формуваннями, реагування на факти порушення законності у Збройних Силх України	(044) 454-73-03 (044) 545-73-15
«Гаряча лінія» озброєння Збройних Силх України з питань забезпечення майном та технікою	(044) 483-10-29 (044) 481-54-24 (044) 271-12-57
«Гаряча лінія» Департаменту фінансів Мініоборони з питань грошового забезпечення та соціальних виплат	(044) 454-41-55
«Гаряча лінія» Військово-медичного департаменту Мініоборони щодо обміну інформацією про поранених та військовослужбовців ЗС України, які знаходяться на реабілітації.	(044) 271-36-58
«Гаряча лінія» Департаменту кадрової політики Мініоборони - щодо координації та устанавлення статусу учасника бойових дій	(044) 454-43-37
«Гаряча лінія» Департаменту соціальної та гуманітарної політики Мініоборони	(044) 454-41-36
Міністерство оборони	(044) 223 23 61
З питань нагород/переведення/звільнення	(044) 483-10-29
З питань ракетно-технічного та артилерійсько-технічного забезпечення	(044) 481-59-78
З питань бронетанкового забезпечення	(044) 481-59-56
З питань автомобільного забезпечення	(044) 243-44-74 (095) 470-62-28 (044) 454-73-07
Зловживання службовими особами	(044) 285-44-61 (044) 285-65-36 (044) 454-73-08 (044) 456-41-28
Військова прокуратура	
Військова служба правопорядку	

V. Корисні контакти

Комісії УБД

Комісія Міністерства оборони України	(044) 271-36-58
Комісія Генерального Штабу ЗСУ	(044) 454-42-69
Комісія Сухопутних військ ЗСУ	(044) 271-11-73
Оперативне командування «Схід»	(056) 692-23-65
Оперативне командування «Захід»	(0462) 629-236, 32115
Оперативне командування «Північ»	(048) 779-81-03
Оперативне командування «Південь»	(0432) 59-68-89
Комісія Повітряних Сил ЗСУ	(052) 662-51-32
Повітряне командування «Центр»	(0312) 67-20-67
Повітряне командування «Південь»	(044) 454-41-55
Повітряне командування «Захід»	(0322) 355-589
Комісія Військово-Морський Сил ЗСУ	(048) 779-81-23
Центральна комісія МВС з розгляду питань пов'язаних з установленням статусу учасника бойових дій	(044) 254-78-51
Комісія з питань розгляду матеріалів про визначення учасників бойових дій при Службі зовнішньої розвідки України	(044)481-62-09 (044)481-62-10
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Державній пенітенціарній службі України	(044)207-34-58
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Адміністрації державної спеціальної служби транспорту	(044)292-55-75
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Управлінні державної охорони України	(044)254-04-56
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Адміністрації державної прикордонної служби України	(044)527-62-74
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при СБУ	(044)255-50-57
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України	(044)281-92-08
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Національній гвардії України	(044)249-27-53
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Державній службі України з надзвичайних ситуацій	(044)247-30-29 (044)247-31-72
Комісія з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій при Головному управлінню розвідки Міноборони, ВЧ А0515	(044)428-62-08
Комісія з питань розгляду матеріалів про визначення учасників бойових дій при Міністерстві інфраструктури України	(044) 3514156

V. Корисні контакти

Військові прокуратури

Військова прокуратура центрального регіону України	вул. Командарма Каменєва, 8, м. Київ, 01014	(044) 285-44-61, 65-36
Військова прокуратура Київського гарнізону	вул. Командарма Каменєва, 8-а, м. Київ, 01133	(044) 286-37-97
Військова прокуратура Дарницького гарнізону	вул. Поліська, 28, м. Київ, 02093	(044)576-97-00
Військова прокуратура Харківського гарнізону	вул. Клочківська, 228-ж, м. Харків, 61050	(057)340-07-83
Військова прокуратура Вінницького гарнізону	вул. Червоноармійська, 105, м. Вінниця, 21007	(043-2) 59-60-30
Військова прокуратура Білоцерківського гарнізону	вул. Шолом-Алейхема, 21-а, м. Біла Церква, Київська область, 09117	(045-63)5-96-91
Військова прокуратура Житомирського гарнізону	вул. А. Щасного, 20, м. Житомир, 10014	(0412)47-03-66
Військова прокуратура Полтавського гарнізону	Майдан Незалежності, 1-б, м. Полтава, 36003	(053-22) 2 98 84
Військова прокуратура Черкаського гарнізону	вул. Ільїна, 224/2, м. Черкаси, 18000	(048) 54-06-09
Військова прокуратура Чернігівського гарнізону	вул. Шевченка, 57, м. Чернігів, 14030	(046-22) 3-31-13
Військова прокуратура Сумського гарнізону	вул. Кірова, 165, м. Суми, 40001	(054-2)61-73-93
Військова прокуратура Деснянського гарнізону	смт Десна, Козелецький район, Чернігівська область, 17024	(046 46) 46-741

V. Корисні контакти

Обласні військкомати

Вінницький ОВК	вул. 40-річчя Перемоги, 31, м. Вінниця, 21036	(0432) 66-11-25
Волинський ОВК	вул. Теремнівська, 85, м. Луцьк, 43008	(0332) 25-21-52
Дніпропетровський ОВК	вул. Шмідта, 16, м. Дніпропетровськ, 49006	(056) 770-80-94
Житомирський ОВК	вул. Баранова, 4, м. Житомир, 10001	(0412) 47-37-15
Закарпатський ОВК	вул. Бородіна, 22, м. Ужгород, 88015	(03122) 2-06-73
Запорізький ОВК	пров. Тихий, 7, м. Запоріжжя, 69063	(061) 764-12-18
Івано-Франківський ОВК	вул. Шевченка, 11, м. Івано-Франківськ, 76000	(03422) 2-35-14
Кіровоградський ОВК	вул. Орджонікідзе, 17/19, м. Кіровоград, 25006	(0522) 24-94-28
Київський МВК	вул. Шамрила, 19, м. Київ, 04112	(044) 456-53-29
Київський ОВК	вул. Артема, 59, м. Київ, 04053	(044) 484-62-59
Львівський ОВК	вул. І. Франка, 25, м. Львів, 79000	(032) 260-26-44
Миколаївський ОВК	вул. Спаська, 33, м. Миколаїв, 54030	(0512) 37-54-54
Одеський ОВК	вул. Канатна, 35, м. Одеса, 65014	(048) 783-38-10
Полтавський ОВК	вул. Шевченка, 78а, м. Полтава, 36000	(05322) 2-29-96
Рівненський ОВК	вул. Грабник, 4, м. Рівне, 33023	(0362) 62-08-57
Сумський ОВК	вул. Кірова, 30, м. Суми, 40030	(0542) 63-28-24
Тернопільський ОВК	вул. Сінових Стрільців, 2, м. Тернопіль, 46000	(0352) 25-09-83
Харківський ОВК	вул. Коцарська, 56, м. Харків, 61000	(067) 415-90-23
Херсонський ОВК	вул. Радянська, 21, м. Херсон, 73000	(0552) 22-96-88, 43-73
Хмельницький ОВК	вул. Театральна, 64, м. Хмельницький, 29000	(0382) 72-05-13, (067) 768-95-54
Черкаський ОВК	вул. Хоменка, 19, м. Черкаси, 18000	(0472) 36-01-21
Чернігівський ОВК	вул. Свердлова, 68, м. Чернігів, 14000	(04622) 3-10-07
Чернівецький ОВК	вул. О. Кобилянської, 32, м. Чернівці, 58000	(0372) 55-28-32

V. Корисні контакти

Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО

Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО	провулок Музейний, 12, м. Київ 1, 01001, тел.: (044) 281-08-50, 08-48
Відділ організаційно-методичного забезпечення з питань надання пільг, соціальних виплат та житлового забезпечення ветеранів	м. Київ, провулок Музейний, 12, 6 поверх, кабінет 621
Відділ забезпечення санаторно-курортним лікуванням та засобами реабілітації	м. Київ, провулок Музейний, 12, 6 поверх, кабінет 626
Відділ персоніфікованих баз учасників антитерористичної операції, програмно-технічного супроводження та моніторингу соціальних програм	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 204
Планово-фінансовий відділ	м. Київ, провулок Музейний, 12, 6 поверх, кабінет 623
Управління організаційної, меморіальної роботи та адаптації	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 208
Відділ соціальної, професійної адаптації та психологічної реабілітації ветеранів війни та учасників антитерористичної операції	м. Київ, провулок Музейний, 12, 6 поверх, кабінет 607
Відділ зв'язків з громадськими об'єднаннями та з міжнародних питань	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 209
Відділ меморіальної роботи	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 207
Відділ організаційної роботи, документального забезпечення та контролю	м. Київ, провулок Музейний, 12, 6 поверх, кабінет 610
Голова Служби Дерев'яно Артур Валентинович	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 201
Перший заступник Голови Служби Мальцев Ігор Всеволодович	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 203
Заступник Голови Служби Марченко Вячеслав Станіславович	м. Київ, провулок Музейний, 12, 2 поверх, кабінет 208

V. Корисні контакти

Обласні органи соціального захисту

Департамент соціального захисту населення	04119, м. Київ, вул. Мельникова, 40	(044) 206-74-86
Департамент соціального захисту населення Київської облдержадміністрації	79046, м. Львів, вул. Митрополита Андрея 10	(044) 255-37-70
Департамент соціального захисту населення Запорізької облдержадміністрації	69063 м. Запоріжжя, вул. Дзержинського, 48	(061) 764-42-65
Департамент праці та соціального захисту населення Полтавської облдержадміністрації	м.Полтава, вул. Цюлковського, 47,36023	(0532) 632864
Департамент праці та соціального захисту населення Чернігівської облдержадміністрації	14028, м.Чернігів, просп. Миру 116-а	(04622) 5-38-69
Департамент праці та соціального захисту населення Черкаської облдержадміністрації	18033, м. Черкаси, вул. Громова, 10.	(0472) 63-37-77
Департамент праці та соціального захисту населення Хмельницької облдержадміністрації	майдан Незалежності, 1, м.Хмельницький 29000	(0382) 72-06-14
Департамент праці та соціального захисту населення Херсонської облдержадміністрації	73000, м. Херсон, вул. К. Маркса, 13-а	(0552) 22-54-37
Департамент праці та соціального захисту населення Сумської облдержадміністрації	пров. 9 травня, 2, м. Суми, 40000	(0542)60-02-08
Департамент праці та соціального захисту населення Кіровоградської облдержадміністрації	вул. В. Чорновола, 38, м. Кіровоград, 25022	(0552) 22-28-37
Департамент праці та соціального захисту населення Харківської облдержадміністрації	61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 7 поверх, 3 під'їзд.	705-26-68
Департамент праці та соціального захисту населення Полтавської облдержадміністрації	36023, м.Полтава, вул.. Цюлковського 47	68-12-32
Департамент праці та соціального захисту населення Рівненської облдержадміністрації	33028, м. Рівне, м-н Просвіти, 1	(0362)264788
Департамент праці та соціального захисту населення Донецької облдержадміністрації	м. Краматорськ, вул. Маяковського, 24	(06264) 6-36-07
Департамент праці та соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації	54003, вул. Акіма,2, Миколаїв	55-00-85, 24-90-79
Департамент праці та соціального захисту населення Тернопільської облдержадміністрації	46021 м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8	(0352) 522 151
Департамент праці та соціального захисту населення Волинської облдержадміністрації	43027, Волинська обл., м. Луцьк, Київський майдан, 9	(0332) 77 82 17

V. Корисні контакти

Контактні дані центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Вінницький ОЦСССДМ	21050, м. Вінниця, вул. Володарського, 47	(0432) 67-29-66, 67-12-19, т/ф. 59-20-72
Волинський ОЦСССДМ	43024, м. Луцьк, пр. Молоді, 4	(0332) 71-59-60 (12-12), 28-49-59,
Дніпропетровський ОЦСССДМ	«49054, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 83/2»	(056) 785-87-11, 370-48-18 (19),
Донецький ОЦСССДМ	84100, м. Слов'янськ, пл. Жовтневої Революції, 2	(0626) 66-49-75
Житомирський ОЦСССДМ	10014, м. Житомир, ул. М. Бердичівська, 25, кім. 623-625	(0412) 47-44-07(09-91)
Закарпатський ОЦСССДМ	88000, м. Ужгород, пл. Народна, 4	(03122) 3-22-77, 3-40-00, 3-52-27, 61-74-76
Запорізький ОЦСССДМ	69037, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 24, аб. скринька 3356	(0612) 34-36-31(01-81), 24-70-09,
Івано-Франківський ОЦСССДМ	76004, м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 21	(0342) 23-10-04, 53-91-07, т/ф. 22-35-64
Київський ОЦСССДМ	01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16	(044) 246-47-97, т/ф. 235-84-35
Кіровоградський ОЦСССДМ	25006, м. Кіровоград, вул. Преображенська, 2, каб. 304	(0522) 24-67-83, т/ф. 32-10-07
Луганський ОЦСССДМ	93400, м. Северодонецьк, вул. Федоренка, 41	(06452) 4-30-97, 58-44-95(18-13)
Львівський ОЦСССДМ	79000, м. Львів, вул. Чайковського, 17	(032) 261-09-37, т/ф. 261-09-42
Миколаївський ОЦСССДМ	54001, м. Миколаїв, вул. Спаська, 43/5	(0512) 37-64-88(07) т/ф 37-64-92
Одеський ОЦСССДМ	65107, м. Одеса, вул. Канатна, 83, каб. 821	(048) 725-85-21, 728-33-77(38-60)
Полтавський ОЦСССДМ	36029 м. Полтава, вул. Жовтнева, 54, к. 401	(05322) 2-94-11, 7-33-29
Рівненський ОЦСССДМ	33001, м. Рівно, вул. Дубенська, 71а	(0362) 63-18-65(64)
Сумський ОЦСССДМ	40022, м. Суми, вул. Троїцька, 26	(0542) 25-42-33(79-79), 77-53-08
Тернопільський ОЦСССДМ	46008, м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 7	(0352) 23 65 78, т/ф 22 03 95
Харківський ОЦСССДМ	61022, м. Харків, м-н Свободи, 5, Держпром, 6 під., 9 пов., к. 47	(057) 757-08-96(94)
Херсонський ОЦСССДМ	73025, м. Херсон, вул. Комунарів, 11	(0552) 26-35-51, 46-05-46
Хмельницький ОЦСССДМ	29000, м. Хмельницький, Львівське шосе 10/1	(0382) 76-55-58, 65-85-42(02-38)(0472) 63-05-54,
Черкаський ОЦСССДМ	18033, м. Черкаси, вул. Громова, 10	т/ф. 63-54-97
Чернівецький ОЦСССДМ	58000, м. Чернівці, вул. Університетська, 20	(0372) 55-28-02(04-00)
Чернігівський ОЦСССДМ	14000, м. Чернігів, вул. Шевченка, 21	(0462) 77-89-84(58), (48-25), 24-92-34
Київський МЦСССДМ	03057, м. Київ, вул. О. Довженка, 2	(044) 456-49-83, 458-27-68(67), (20-94)

V. Корисні контакти

Центри зайнятості

Київський міський центр зайнятості	вул. Жилиняська, буд.47-б, м. Київ, 01033	(044) 238-26-15
Київський обласний центр зайнятості	М. Київ, площа Лесі Українки, 1, 01196	(044) 286-15-10
Чернігівський обласний центр зайнятості	вул. Коцюбинського, 40, м. Чернігів, 14000	(04622)4-23-87
Сумський міський центр зайнятості	вул. Баумана, 45, м. Суми, 40010	(0542) 60-15-41
Житомирський обласний центр зайнятості	вул. Київська, 83, м. Житомир, 10001	(412)36-13-16, 22-24-06
Рівненський обласний центр зайнятості	вул. Кавказька, 9а, м. Рівне, 33013	(0362) 26-67-19, 22-33-95
Луцький міський центр зайнятості	вул. Ярошука, 2, м. Луцьк, 43025	0(332) 24-75-96
Львівський обласний центр зайнятості	вул. Бортянського, 11а, м. Львів, 79039	0(32) 297-16-97
Закарпатський обласний центр зайнятості	вул. Новака, 45, м. Ужгород, 88018	0(312) 64-98-00
Івано-Франківський обласний центр зайнятості	вул. Дєповська, 89а, м. Івано-Франківськ, 76002	(0342) 75-56-24(49), 55-86
Тернопільський міськрайонний центр зайнятості	вул. Текстильна, 1-б, м. Тернопіль, 46010	(0352) 52-34-03, 24-69
Чернівецький міський центр зайнятості	вул. Воробкевича, 37, м. Чернівці, 58000	(0352) 52-49-20
Хмельницький обласний центр зайнятості	29000, м. Хмельницький, пров. Шевченка, 10	(0382) 61-64-06(12)
Вінницький обласний центр зайнятості	вул. Червоноармійська, 3а, м. Вінниця, 21009	(432) 55-17-89, 44-52, 27-39-85
Одеський обласний центр зайнятості	65007, м. Одеса, вул. Адм. Лазарева,10	(48)711-12-40
Черкаський обласний центр зайнятості	вул. Крупської, 56, м. Черкаси, 18008	(472) 63-98-04
Кіровоградський обласний центр зайнятості	вул. Василини, 12, м.Кіровоград, 25015	(522) 32-28-89(41), 22-45-01
Миколаївський обласний центр зайнятості	вул. Нікольська, 68; м. Миколаїв; 54001	(0512) 37-33-63, 32-83, 24-75(51, 84, 86)
Херсонський обласний центр зайнятості	вул. Р. Люксембург, 7-А; м. Херсон, 73027	(552) 46-10-86, 43-54-47
Полтавський обласний центр зайнятості	вул. Сінна, 45, м. Полтава, 36039	(532) 56-95-38
Дніпропетровський обласний центр зайнятості	вул. Горького, 2, м. Дніпропетровськ-38, 49038	(56) 745-44-47, 53-01, 740-32-34
Харківський обласний центр зайнятості	вул. Броненосця «Потьомкін», 1-а, м. Харків, 61068	0 (57) 714-96-31
Запорізький обласний центр зайнятості	вул. Незалежної України (40 років Радянської України), 56-а, м. Запоріжжя, 69037	(0612) 34-00-16
Донецький обласний центр зайнятості	бул. Краматорський, 41, м. Краматорськ, Донецька область, 84331	(0626)48-65-94
Луганський обласний центр зайнятості	93400, м.Сєвєродонецьк, вул. Гагаріна, 20в.	(06452) 2-19-03

V. Корисні контакти

Держгеокадастр та його обласні представництва

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	03680, м. Київ, вул. Народного ополчення, 3, (044) 244-82-47
Обласне представництво в Київській області	м. Київ, вул. Серпова, 3/14, (044) 409-23-35
Одеська область	вул. Канатна, буд. 83, 13 - поверх м. Одеса 65107, (048) 757-86-50
Вінницька область	м. Вінниця, вул. Келецька, буд. 63, 21027, (0432) 51-39-60
Тернопільська область	м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8, (0352) 52-23-49
Волинська область	43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 67, 4-й поверх, (0332) 24-40-47
Хмельницька область	м. Хмельницький, вул. Інститутська, 4/1, (0382) 72-65-06
Чернігівська область	просп. Миру, 14, м. Чернігів, 14000, (0462) 67-85-65
Дніпропетровська область	49004, м. Дніпропетровськ, Пр. Кірова 2, каб. 327, (056) 742-84-44
Черкаська область	вул. Смілянська, 131, м. Черкаси, 18000 (0472) 36-07-32
Житомирська область	10002, м. Житомир, вул. Довженка, 45 (0412) 34-68-31
Кіровоградська область	м. Кіровоград, вул. Академіка Корольова, 26. (522) 34-61-44
Львівська область	79019 м. Львів, проспект В.Чорновола,4 (032) 2351300
Рівненська область	33013 м. Рівне, вул. С. Петлюри, 37, (0362) 63-57-87
Полтавська область	36038, м. Полтава вул. Уютна, 23, (0532) 56-00-36
Сумська область	м. Суми, вул. Петропавлівська, 108, 40021 (0542) 70 09 28
Херсонська область	136А, вул. Університетська, 136А, м. Херсон (0552) 31 31 23
Чернівецька область	3-4 поверх, вулиця Героїв Майдану, 194-А, Чернівці, 58000, (0372) 58-95-51
Запорізька область	69095, м. Запоріжжя, вул. Українська, 50 (061) 787 45 24
Миколаївська область	54034, м. Миколаїв, просп. Миру, 34, (512) 76-56-84
Закарпатська область	88008, м. Ужгород, пл. Народна, 4, каб.298 (0312) 61-23-12
Харківська область	м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, під'їзд 3, поверх 3, (057) 760-79-01
Житомирська область	10002, м.Житомир, вул. Довженка, 45 (0412) 42-03-39
Івано-Франківська область	76014, м. Івано-Франківськ, вул. Ак.А.Сахарова,34, (0342) 78-93-90
Донецька область	03680, м. Київ, вул. Народного ополчення, 3 (044) 244-82-47
Луганська область	03680, м. Київ, вул. Народного ополчення, 3 (044) 244-82-47

V. Корисні контакти

Контакти центрів Безоплатної вторинної правової допомоги

ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Пирогова, 82, м. Вінниця, 21036	0891-20-00-61 0-800-213-103
ВОЛИНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Винниченка, 67, м. Луцьк, 43000	0891-20-00-62 0-800-213-103
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Шевченка, 53-а, м. Дніпропетровськ, 49020	0891-20-00-63 0-800-213-103
ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	пр. Луніна, буд. 21, оф. 2, місто Маріуполь, 87510, Донецька область	0891-20-00-64 0-800-213-103
ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	майдан Соборний, 1, м. Житомир, 10014	0891-20-00-65 0-800-213-103
ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Загорська, 51, м. Ужгород, 88017	0891-20-00-66 0-800-213-103
ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	проспект Леніна, 77, 8-й поверх, м. Запоріжжя, 69002	0891-20-00-67 0-800-213-103
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Грюнвальдська, 8, м. Івано-Франківськ, 76018	0891-20-00-68 0-800-213-103
КИЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Гайок, 4-а, м. Біла Церква, Київська область, 09100	0891-20-00-69 0-800-213-103
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Преображенська, 2, м. Кіровоград, 25006	0891-20-00-70 0-800-213-103
ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Луначарського, 73, смт Мілове, Міловський район, Луганська обл.	0891-20-00-71 0-800-213-103
ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Валова, 31, м. Львів, 79008	0891-20-00-72 0-800-213-103
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Нікольська, 46, м. Миколаїв, 54001	0891-20-00-73 0-800-213-103
ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Льва Толстого, 6, м. Одеса, 65023	0891-20-00-74 0-800-213-103
ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Фрунзе, 37/40, м. Полтава, 36000	0891-20-00-75 0-800-213-103
РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Драгоманова, 7, м. Рівне, 33028	0891-20-00-76 0-800-213-103
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Харківська, 41, м. Суми, 40024	0891-20-00-78 0-800-213-103
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. За Рудкою, 33, м. Тернопіль, 46003	0891-20-00-79 0-800-213-103
ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Полтавський шлях, 9, м. Харків, 61052	0891-20-00-80 0-800-213-103
ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Перекопська, 169, м. Херсон, 73036	0891-20-00-81 0-800-213-103
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Свободи, 70, офіс 222, м. Хмельницький, 29000	0891-20-00-82 0-800-213-103
ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Леніна, 3, м. Черкаси, 18000	0891-20-00-83 0-800-213-103
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. Університетська, 1, м. Чернівці, 58000	0891-20-00-84 0-800-213-103
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР	вул. П'ятницька, 39, м. Чернігів, 14000	0891-20-00-85 0-800-213-103
КИЇВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ЦЕНТР	вул. Маршала Рибалка, 10/8, оф. 302, м. Київ, 04116	0891-20-01-03 0-800-213-103

V. Корисні контакти

Правозахисні організації

ГО Всеукраїнська правозахисна організація "Юридична Сотня"	Київ, вул. Гайдара, 57-а	(093) 029-11-91 (095) 796-32-19
Єдина служба правової допомоги 3222		(063) 336-3222 (099) 336-3222 (068) 336-3222
ГО Правозахисна Група «СІЧ»	м. Дніпропетровськ, вул. Старокозацька (Комсомольська), 52, оф. 427, 428	(056) 770 88 90 (056) 36 07 70
Центр правових та політичних досліджень «СІМ»	м. Львів, пр. Крива Липа, 6	(032) 243-25-50
Громадська організація «MART»	вул. П'ятницька, 39, Чернігів, 700-703 каб., 14000	(0462) 77-41-10

V. Корисні контакти

Громадські приймальні Гельсінської спілки

м. Луцьк	м. Луцьк, вул. Бойка, 1, к 101	+38(066) 737 5003
м. Дніпропетровськ	м. Дніпропетровськ, вул. Святослава Хороброго 31, оф. 30	(095) 90 333 61, (068) 762 000 9, (093) 63 49 884
м. Кривий Ріг	50002, м. Кривий Ріг, вул. Лермонтова, 60	(097) 368 04 31
м. Бахмут, Артемівськ, Донецька область	вул. Радянська, 83	(050) 932-4497, (099) 053-7276, (050) 888-9525
м. Костянтинівка, Донецька область	вул. Острозького 438, м. Костянтинівка Донецької області, 85114	(050) 932-4497, (099) 053-7276, (050) 888-9525
м. Краматорськ, Донецька область	м. Краматорськ, вул. Катерініча, 18-1Н	(098)280-2922
м. Красноармійськ	м. Красноармійськ, вул. Фрунзе, 6	(095) 672 4575
м. Івано-Франківськ	пл. Міцкевича 8, оф. 9 м. Івано-Франківськ, 76018	(0342) 74-39-93
м. Київ	вул. Фролівська, 3/34, 4-й поверх, оф. 70 (метро Конtrakтова пл.)	(044) 383 95 19, (094) 928 65 19
м. Вишгород, Київська обл.	07300, Київська обл., Вишгородський р-н, м. Вишгород, вул. Кургузова, буд.6а, оф.210	
м. Кіровоград	вул. Єгорова, 40, оф 213 м. Кіровоград, 25015	(0522) 0027-9327
м. Севєродонецьк	м. Севєродонецьк, бульвар Дружби Народів, 34, оф. 26	4-22-27, (050) 238-1874
МГО «Центр правових та політичних досліджень «СІМ» м. Львів	проїзд Крива Липа, 6 (3 поверх, праворуч від сходів), м. Львів	(032) 243-2550
м. Миколаїв	м. Миколаїв, вул. Наваринська, 16	(063) 651-8063, (050) 870-4494, (0512) 72-23-50
Громадська приймальня (Центр права) Одеської обласної організації Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» м. Одеса	65091, м. Одеса, вул. Садиковська, буд. 25	(048) 716-46-83, 40-18
м. Полтава	м. Полтава, вул. Котляревського, 225, оф. 309	(050)-304 36-05
МГО «Центр правових та політичних досліджень «СІМ» у м. Рівному	вул. Чорновола, 13, м. Рівне, 33028 (Рівнеоблспоживспілка), каб. 119, 1 поверх	(0362) 400-851, (067) 363-4131
м. Суми	40000, м. Суми, вул. Белінського, 2, офіс 4	(095) 939-1111
МГО «Центр правових та політичних досліджень «СІМ» та «Гельсінська ініціатива – XXI» м. Тернопіль	вул. Живова, 11, оф. 903, м. Тернопіль, 46000	(0352) 25-28-60
Харківська правозахисна група м. Харків	м. Харків, вул. Іванова 27, кв.8	(057) 700-67-72
Херсонський обласний Фонд милосердя та здоров'я, ХОО Комітет виборців України, м. Херсон	вул. Фрунзе, 2 (1 поверх), офіс 19 м. Херсон, 73003	(0552) 49-60-03
ХОГО «Подільська правова ліга» м. Хмельницький	29000 м. Хмельницький, пров. Пушкіна, 1	(0382) 72-01-95
м. Черкаси	вул. Смілянська 23, оф. 42, м. Черкаси (в приміщенні ГО «Волонтер Черкащини»)	(096) 390 16 56, 38-38-54
м. Чернівці	58002, м. Чернівці, пл. Соборна, 1/3	(050) 519-48-23, (050) 684-66-69 (068) 590-85-06, (068) 590-84-89
м. Чернігів	вул. П'ятицька, 39, кімната 703, м. Чернігів, 14000	(0462) 93-83-30, (063) 560-52-00

V. Корисні контакти

Психологічна Кризова Служба

Київ	Центр травматерапії "ПОВЕРНЕННЯ" – вул. Костянтинівська 61. Консультаційний центр – вул. В.Гетьмана 27	066 518 00 06, 097 580 01 39 Конс – 098 613 63 23
Харків	Центр соціально-психологічної адаптації, вул.Гоголя 11; Інформаційно-консультаційний центр – вул. Свободи 5	098 523 37 62 057 705 04 69
Дніпропетровськ	Комплексна програма «Форпост» вул. Жуковського 4ф; вул. Чапаєва 31, оф.3; Центр соціально-психологічної адаптації, вул. Леніна 23	096 839 76 17 098 532 15 55
Суми	Консультаційний центр Психологічної кризової служби вул.Кузнечна 2, оф.5, 7	099 341 79 98
Запоріжжя	Консультаційний центр, бульвар Шевченка 24 оф. 20	097 873 70 17
Луцьк	Центр психологічної адаптації, вул. Потапова, 9 (Корпус № 2 СНУ ім. Лесі Українки), 2 поверх, каб. 204, 206	(066) 354 13 85 (096) 974 12 39
Черкаси	Центр реабілітації та адаптації, вул.Благовісна 170, приміщення ЧМНБК, каб 2	067 697 33 56, 063 798 29 10 066 096 93 27, 097 505 16 99
Івано-Франківськ	Центр психологічної допомоги учасникам АТО	0 500 499 702 098 341 00 42
Кривий Ріг	Комплексна реабілітаційна програма «Форпост», вул. Мелешкіна 23, спортивний комплекс Ескоріал	067 170 67 53
Кіровоград	Центр медико-психологічної реабілітації "КОМ-ПАС" на базі обласного госпіталю ветеранів війни, Короленка 58 А	095 778 05 00 063 696 97 77
Хмельницький	Центр психологічної допомоги учасникам АТО та їх сім'ям, на базі Центра розвитку «Простір», вул.. Молодіжна 2/3А	067 752 76 40
Чернігів	Служба психологічно-соціального відновлення, на базі обласної психоневрологічної лікарні	063 809 01 23 063 897 66 91
Вінниця	Центр правової та психологічної допомоги учасникам АТО та членам їх родин, вул Зодчих 40	093 788 04 59
Львів	Кризова психологічна служба на базі Військово-медичного клінічного центру (шпиталь на Чехова)	067 314 68 95
Миколаїв	Реабілітаційно-консультаційний центр – вул. Набережна, 27	095 124 09 60
Біла Церква	Центр відновлення та адаптації військовослужбовців та членів їх сімей – бульвар 50-річчя Перемоги, 54	(0456) 333 172 063 913 17 70
Мелітополь	Центр «Побратим» - вул. Рози Люксембург, 17	096 314 07 02
Енергодар	Консультаційний центр ПКС – вул. Лісна, 1 корп 3	098 553 25 42 066 473 49 06
Маріуполь	Центр соціально-психологічної адаптації – вул. Енгельса, 26	068 484 18 18
Краматорськ	Програма «Форпост» - вул. Катеринича, 18-1 н	050 606 50 07 050 922 13 56

Для нотаток

A series of horizontal lines for taking notes. The first line is dashed, and the subsequent lines are solid.

**БЕЗКОШТОВНІ КОНСУЛТАЦІЇ
ЮРИСТІВ ГО «ЮРИДИЧНА СОТНЯ»**

0 800 308 100